

Jaarstukken 2020

Molenlanden

Inhoudsopgave

INLEIDING	3	Paragraaf: Verbonden partijen	100
Financiële samenvatting	7	Paragraaf: Grondbeleid	112
<i>Jaarverslag</i>	12	<i>Jaarrekening</i>	116
1. Wonen en leven in Molenlanden	12	Balans per 31 december 2020	116
2. Verkeer en vervoer in Molenlanden	23	Overzicht van baten en lasten	119
3. Samenleven in Molenlanden	27	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	120
4. Beter omgaan met ons gebied	36	Toelichting op de balans per 31 december 2020	125
5. Werken en recreëren in Molenlanden	46	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	150
6. Dichtbij Molenlanden	54	Incidentele baten en lasten	152
Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	60	Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)	157
Overhead	63	EMU-saldo	160
Paragrafen	66	Overzicht van baten en lasten per taakveld	161
Paragraaf: Lokale heffingen	67	SISA-verantwoording	164
Paragraaf: Weerstandvermogen en risicobeheersing	71	Investerings	178
Paragraaf: Onderhoud kapitaalgoederen	79	Gebeurtenissen na balansdatum	189
Paragraaf: Financiering	89	Overzicht Programma's met taakvelden	190
Paragraaf: Bedrijfsvoering jaarrekening	93	Bijlage: Rapportage interbestuurlijk toezicht	191

Inleiding

Met het jaarverslag en de jaarrekening over het jaar 2020 leggen wij als college verantwoording af over het afgelopen jaar. Wij gaan daarbij in op de belangrijkste beleidsresultaten en de financiële resultaten, in relatie met onze plannen in de programmabegroting 2020.

Terugblik beleidsresultaten

In veel opzichten was 2020 een bijzonder jaar. Het COVID-19 virus en de maatregelen die wereldwijd en ook in ons land werden genomen, hebben in 2020 een grote impact op onze samenleving gehad. Angst en onzekerheid over gezondheid en werk en het zoeken naar andere vormen van samenleven maakte het een zwaar jaar. Maar in deze tijden van zorgen hebben we Molenlanden ook in haar kracht gezien. We hebben met elkaar veerkracht en enorm improvisatievermogen getoond, sociale vangnetten geïnitieerd en bovenal de schouders eronder gezet en betrokkenheid getoond bij elkaar. Alles waar Molenlanden sterk in is.

Als gemeente zijn we dichtbij gebleven. Vanuit het besef dat de organisatie al plaats- en tijd onafhankelijk kon werken, is er slagvaardig ingespeeld op de nieuwe situatie. Zo hebben we het thuiswerken ons snel eigen gemaakt. We zijn de samenwerking blijven zoeken met inwoners en ondernemers en faciliteerden op een digitale manier initiatieven. Waar mogelijk boden we kwetsbare instellingen en bedrijven hulp via het noodfonds.

De dienstverlening aan onze inwoners is anders verlopen. Om de veiligheid van onze inwoners te borgen en tegelijkertijd de noodzakelijke dienstverlening te kunnen verlenen, hebben we drie van de vijf servicepunten gesloten en twee servicepunten coronaproof ingericht. We waren zoals gebruikelijk wel telefonisch bereikbaar. Onze dorps- en stadsgericht aanpak liep door en toonde juist in deze tijd haar waarde. Samen verkenden we de behoeften en mogelijkheden en legden verbindingen in de samenleving. We zijn gestart met het opstellen van een participatiebeleid en experimenteerden volop met e-participatie. Ook het Samenlevingsprogramma vulden we aan met nieuwe initiatieven en visies op de pittige thema's. Eind 2020 hebben we een proces vastgesteld om het Samenlevingsprogramma, onze gezamenlijke to-do lijst, in 2021 te actualiseren. De gemeenteraad vergaderde zowel digitaal als hybride. We pasten actief en succesvol innovaties toe om dit te realiseren. Positief hierbij is dat de digitale vergaderingen voor veel inwoners makkelijker te volgen zijn. Met het programma Kids op de kaart

werken we aan een betere verbinding tussen jeugd en politiek. En een groep jongeren richtte zelf het platform Young4Waard op, die wij als gemeente graag ondersteunen.

De thema's 'Wonen en leven in Molenlanden' en 'Verkeer en vervoer in Molenlanden' kwamen in 2020 ruimschoots aan bod. Onze inwoners vinden deze thema's belangrijk en passende woningbouw en bereikbaarheid kregen daarom extra aandacht. We pakten dit met ons netwerk op lokale en op regionale schaal aan. De aandacht is ook in het bijzonder uitgegaan naar energie, agrarische economie en vrijetijdseconomie. Denkend vanuit de kracht van ons gebied zijn op deze thema's samen met ons netwerk mooie stappen gezet.

Het sociaal domein kreeg veel aandacht waarbij de uitdaging was om de zorg voor iedereen goed en toegankelijk te houden. Dit alles met beperkte financiële middelen waarover we ook als Molenlanden aan de bel hebben getrokken bij het Ministerie. De jeugdprofessionals van jeugd-GGZ zijn in 2020 op volle sterkte gebracht én aan de slag. Ook hebben we de verkenning afgerond naar oorzaken en problemen van eenzaamheid en zijn we gestart met de voorbereiding van het actieprogramma eenzaamheid. Ook is het Steunpunt Mantelzorg Molenlanden operationeel. Ontwikkelingen die de samenleving, juist tijdens de crisis, versterkt.

In 2020 zijn we verdergegaan met het harmoniseren van beleid, zoals het harmoniseren van de winkeltijdenverordening en het subsidiebeleid. Deze laatste is in afstemming met onze verenigingen en overige subsidiepartners is het tot stand gekomen. Een mooi proces waar we met alle partijen met trots op terug kunnen kijken.

Wonen in Molenlanden

In 2020 zijn 175 woningen opgeleverd en zien we een forse stijging van aanvragen voor (ver)bouwontwikkelingen, die ingediend, verwerkt of in voorbereiding zijn. De woonvisie is na een intensief participatietraject vastgesteld en in het verlengde hiervan zijn afspraken gemaakt met de woningbouwcorporaties. Daarnaast zijn er in overleg met de regio en provincie gesprekken gevoerd over kwantitatieve woningbouwafspraken; wij hebben er alle vertrouwen in dat dit een mede zal leiden tot een boost op de versnelling van onze woningbouw. Ondanks de beperkingen hebben we inwoners actief kunnen betrekken om mee te denken bij de herinrichting van hun buurt of straat.

Omgevingswet

In 2020 was er een keerpunt van veelal abstractere en meer theoretische informatie naar meer op uitvoering en detailniveau gerichte informatie. We hebben gewerkt aan een herijkt plan van aanpak Implementatie Omgevingswet met een herziene planning en een aangepaste begroting. Deze was eind 2020 gereed en is inmiddels vastgesteld door de raad. We hebben een mooie basis gelegd met elkaar om op door te pakken.

Contact met getroffen bedrijven

Het college heeft bedrijven zoveel mogelijk bezocht. De contacten met ondernemers waren vooral digitaal en het onderwerp van gesprek ging vaak over de gevolgen van de coronacrisis. In onze gemeente is de toeristische sector verschillend geraakt. Horecaondernemers zijn hard getroffen, maar campingeigenaren waren bijvoorbeeld positief. Stichting Werelderfgoed had het zwaar omdat bezoekers van de molens

wegbleven. In het verlengde hiervan zijn we gestart met de ontwikkeling van een nieuw financieel arrangement om het gebied toegankelijk te houden.

We kijken terug op een jaar met andere uitdagingen. Anders dan wij voor ogen hadden toen wij de programmabegroting 2020 aan u voorlegden. Maar de coronacrisis heeft ons op een andere manier dichterbij elkaar gebracht. Met positieve effecten voor onze organisatie én voor de toekomst.

Financieel resultaat

Financieel sluiten we 2020 af met een positief resultaat van 3,7 miljoen. Voorgesteld wordt om zoals gebruikelijk posten over te hevelen naar 2021 en de ingeschatte last voor de vennootschapsbelasting ten laste van de reserve te brengen. Dan resteert nog een voordeel van 2,8 miljoen wat toegevoegd wordt aan de algemene reserve. Dit bedrag bestaat voor meer dan één derde uit extra legesontvangsten omgevingsvergunningen en andere, vooral incidentele meevallers. Een belangrijke gebeurtenis was de verkoop van de aandelen Eneco voor een bedrag van 41,5 miljoen. Deze opbrengst kwam goed van pas bij het bezuinigingsplan, dat we in 2020 opstelden. Zo is een deel ingezet voor de herfinanciering van langlopende geldleningen. Samen met andere bezuinigingsmaatregelen konden we hierdoor onze structurele begrotingspositie van een tekort ombuigen naar een overschot. Ook onze incidentele financiële positie is solide. De algemene reserve is ruimschoots voldoende om als buffer te dienen voor de geïnterpreteerde risico's. Als we uitgaan van de meest actuele cijfers komt de weerstandsratio uit op 6,5.

De accountant heeft de jaarstukken onderzocht. Voor de getrouwheid is een goedkeurende verklaring afgegeven. Voor het rechtmatigheidsaspect geeft de accountant een oordeel met beperking af. Deze beperking ziet toe op de naleving van de Europese aanbestedingswet.

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit het *jaarverslag* en de *jaarrekening*. De indeling van de jaarstukken is gelijk aan die van de begroting 2020. Maar we beginnen met een financiële samenvatting.

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de verantwoording van de verplichte paragrafen. In de paragrafen presenteren we dwarsdoorsneden op een aantal onderwerpen, waaronder de bedrijfsvoering. Via de programmaverantwoording en de paragrafen leggen we verantwoording af over de uitvoering van het voorgenomen beleid uit de begroting 2020.

In het jaarverslag rapporteren we over de programma's zoals die in de begroting 2020 zijn vastgesteld:

1. Wonen en leven in Molenlanden
2. Verkeer en vervoer in Molenlanden
3. Samenleven in Molenlanden
4. Beter omgaan met ons gebied
5. Werken en recreëren in Molenlanden
6. Dichtbij Molenlanden

Vervolgens is de jaarrekening aan de orde. Met de balans per 31 december 2020, een overzicht van de baten en lasten, de grondslagen en toelichtingen van de jaarrekening en de SISA-verantwoording. Tot slot volgen er vier bijlagen. Dit zijn een overzicht van incidentele baten en lasten, de investeringen, de Rapportage Interbestuurlijk Toezicht en het overzicht van de programma's met taakvelden. De Rapportage Interbestuurlijk Toezicht is een overzicht waarin de gemeente voor een aantal domeinen verantwoording aflegt. Deze wordt aangeboden aan de provincie en opgenomen in de jaarrekening. Daarmee wordt voldaan aan de Wet Revitalisering Generiek Toezicht.

Financiële samenvatting

Het financieel resultaat

Het jaar 2020 sluiten we af met een voordelig resultaat van € 3.724.241. Samengevat ziet het resultaat over 2020 er als volgt uit:

Resultaat 2020	Saldo	
Saldo Begroting 2020	115.166	Voordelig
Saldo Zomernota 2020	469.164	Voordelig
Saldo Eindejaarsnota 2020	525.923	Nadelig
Voorlopig saldo 2020	58.407	Voordelig
Saldo mutaties na eindejaarsnota	3.665.834	Voordelig
Gerealiseerd resultaat	3.724.241	Voordelig

Het voorlopige positieve saldo 2020 na de verwerking van de Eindejaarsnota bedroeg € 58.407. Dit voorlopige saldo is niet tussentijds toegevoegd aan de algemene reserve en valt daardoor in het resultaat van 2020. Na de Eindejaarsnota waren er financiële ontwikkelingen die tijdens het opstellen van de Eindejaarsnota nog niet bekend waren. Deze ontwikkelingen en de mutaties in reserves, leiden in deze jaarrekening tot een voordelig saldo van € 3.724.241.

Op programmaniveau ziet dit gerealiseerde resultaat er als volgt uit:

Resultaat Jaarrekening 2020	Begroting 2020 voor wijziging			Begroting 2020 na wijziging			Realisatie 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Programma Wonen en Leven in Molenlanden	21.501	9.259	-12.242	23.449	8.054	-15.395	23.714	10.627	-13.087
2. Verkeer, Vervoer in Molenlanden	6.028	230	-5.799	6.365	378	-5.987	5.475	316	-5.159
3. Samenleven in Molenlanden	37.702	7.522	-30.180	48.007	17.582	-30.425	42.027	12.171	-29.856
4. Beter omgaan met ons gebied	8.926	9.317	391	10.428	9.961	-467	9.870	9.734	-136
5. Werken en recreëren in Molenlanden	2.143	1.223	-919	2.397	1.509	-888	1.961	2.252	291
6. Dichtbij Molenlanden	3.472	422	-3.050	3.597	472	-3.125	3.618	411	-3.207
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	79.772	27.972	-51.799	94.243	37.956	-56.287	86.665	35.511	-51.154
Treasury	535	2.219	1.683	6.566	43.735	37.169	6.741	43.792	37.051
OZB Woningen	204	5.066	4.862	247	5.116	4.869	275	5.122	4.847
OZB Niet-woningen	88	2.540	2.453	230	2.803	2.573	223	2.810	2.587
Overige belastingen	91	1.758	1.666	128	1.755	1.627	104	1.753	1.649
Algemene uitkering gemeentefonds	8	54.926	54.918	8	57.298	57.290	8	57.440	57.432
Overige algemene dekkingsmiddelen	486	0	-486	450	0	-450	1.010	574	-436
Totale algemene dekkingsmiddelen	1.412	66.509	65.097	7.629	110.707	103.078	8.361	111.491	103.130
Kosten van overhead	13.871	242	-13.629	14.063	243	-13.820	12.976	440	-12.536
Heffingen vennootschapsbelasting	5	0	-5	25	0	-25	384	0	-384
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	95.059	94.723	-336	115.960	148.906	32.946	108.386	147.442	39.056
Toevoegen en onttrekkingen aan reserves	5.117	5.569	452	60.380	27.492	-32.888	62.130	26.796	-35.332
	100.177	100.292	115	176.340	176.398	58	170.516	174.238	3.724

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting is het totaal van de lasten en het totaal van de baten veel hoger. Dit komt door enkele grote mutaties die geen invloed hebben op het saldo. Voorbeelden zijn de verkoop van de aandelen Eneco (€ 41,5 miljoen), waarvan de opbrengst aan de algemene reserve is toegevoegd, en het agio dat voor de herfinanciering van de geldleningen is betaald (€ 6 miljoen ten laste van de algemene reserve). Ook de TOZO-regeling (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers), waarvan de begrote uitgaven en inkomsten van € 10 miljoen aan elkaar gelijk zijn, heeft grote invloed op de totaalstelling, maar niet op het saldo.

Belangrijkste voor- en nadelen

In de Jaarrekening beschrijven we bij de programma's de afwijkingen. Ook mutaties in reserves lichten we daar toe. Het kan zijn dat een budget een directe relatie heeft met een reserve. Afwijkingen die worden verrekend met een reserve hebben daardoor geen effect op het jaarrekeningresultaat. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de kapitaallasten. In 2020 zijn de kapitaallasten (rente + afschrijvingen) lager dan begroot, doordat verschillende investeringen in onder andere wegen, gebouwen en kunstwerken later dan gepland worden afgerond. Ook het hanteren van restwaarden vanaf dit jaar, wat onderdeel is van de bezuinigingen, zorgt voor lagere kapitaallasten.

Het gerealiseerd resultaat is verder geanalyseerd op eventuele structurele budgettaire effecten. Deze structurele effecten zijn meegenomen bij de opstelling van de Zomernota 2021 en Kadernota 2022.

Het jaarrekeningresultaat is, ten opzichte van het voorlopige saldo 2020, € 3.665.834 hoger. In de programma's worden de verschillen per taakveld toegelicht. In de onderstaande tabel zijn de belangrijkste verschillen tussen de uitkomst van de jaarrekening en de Eindejaarsnota 2020 toegelicht. (positief = voordeel negatief is nadeel, I = Incidenteel, S = Structureel).

Afwijking	Bedrag (x € 1.000)	I/S	Toelichting
Leges omgevingsvergunningen	1.142	I	Er zijn in de periode oktober/november en vooral december 2020 veel bouw aanvragen gedaan. In dit geval zijn de inkomsten in 2020 als baat opgenomen in het jaarrekeningresultaat maar worden de kosten grotendeels pas gemaakt in 2021. Verwezen wordt naar het raadsvoorstel inhuurbudget Ruimtelijke Ordeningstaken, gemeenteraad 20 april 2021
Voordeel wegen (afschrijvingen, gladheidsbestrijding, onderhoud)	711	I	Vooraf door lagere afschrijvingslasten zijn de kosten voor wegen, civiele kunstwerken, openbare verlichting, verkeersmaatregelen lager dan voorzien. In 2020 zijn de afschrijvingstermijnen van de voormalige gemeenten geharmoniseerd.
Algemene uitkering gemeentefonds	142	I	Op basis van de decembercirculaire is voor het jaar 2020 alsnog € 74.000 ontvangen uit het gemeentefonds. Over de jaren 2018 en 2019 zijn niet voorziene afrekeningen ontvangen tot een bedrag van € 68.000.
Voordeel personeelsbegroting	208	I	Personeelsgerelateerde inkomsten, zoals verkoop devices, uitgeleend personeel en WW- reparatie.
Uitkering Beschermd Wonen	157	I	Van de centrumgemeente Dordrecht is een hogere bijdrage ontvangen voor Beschermd Wonen.
Grondexploitaties	364	I	De toerekening van loonkosten aan projecten heeft op dit taakveld een positief effect gehad van € 191.000. Daarnaast is een ten laste van de exploitatie geraamde verliesname van € 192.000 voor plan Schoolstraat Nieuwpoort niet gerealiseerd omdat dit plan verder wordt ontwikkeld.

Nadeel riolering/rioolheffing	-190	I	De extra-comptabel toe te rekenen BTW over rioolinvesteringen is lager dan begroot. Dat betekent dat minder BTW-lasten kunnen worden toegerekend aan de rioolheffing. Teneinde ook in de jaarrekening het uitgangspunt van 100%-kostendekking te realiseren wordt eenzelfde bedrag op het taakveld Riolering méér aan de voorziening Riolering toegevoegd. Deze middelen blijven hiermee voor de toekomst beschikbaar voor verrekening van lasten voor de riolering en/of verrekening met de rioolheffing.
Leges bestemmingsplannen	89	I	De legesopbrengst voor bestemmingsplannen is hoger dan begroot. De kosten (de personele inzet) maken we vooral in het eerste kwartaal van 2021.
Vrijval voorzieningen	133	I	In de Nota Reserves & Voorzieningen die op 26 januari 2021 is vastgesteld, is aangegeven dat twee voorzieningen kunnen worden opgeheven. Deze voorzieningen zijn in de jaarrekening 2020 vrijgevallen.
Over te hevelen middelen	1.313	I	Er zijn niet bestede budgetten die overgenomen worden 2021. Voor een deel is al besloten in de Eindejaarsnota. Voor het overige deel wordt voorgesteld dit via de resultaatbestemming te doen.
Vennootschapsbelasting	-379	I	In de jaarrekening zijn bij enkele grondexploitaties winstnamen verwerkt. Deze zijn toegevoegd aan de risicoreserve grondexploitaties. Over deze winst moet vennootschapsbelasting worden betaald. Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld deze claim ten laste van deze reserve te brengen.
Overige voor- en nadelen	36	I/S	Dit is het saldo van alle kleinere voor- en nadelen.
Totaal voor- en nadelen	3.724		

Over te hevelen exploitatiebudgetten

In de Eindejaarsnota 2020 is besloten om niet-bestede middelen 2020 tot een geraamd bedrag van € 3.378.471 door een toevoeging aan de reserve “afwikkeling vorige jaren” over te brengen naar 2021. In de jaarrekening 2020 zijn de over te hevelen exploitatiebudgetten opnieuw beoordeeld. Dit heeft geresulteerd in onderstaand overzicht, waarin per programma het totaal van de over te hevelen exploitatiebudgetten zijn opgenomen.

De mutaties die nieuw of hoger zijn ten opzichte van de eindejaarsnota zijn niet in de jaarrekening verwerkt. Bij de bestemming van het rekeningresultaat wordt voorgesteld deze middelen van € 1.312.953 ten gunste van de reserve “afwikkeling vorige jaren” te brengen. In onderstaand overzicht zijn deze mutaties wel meegenomen.

Niet-bestede middelen die worden overgebracht naar 2021					
Beheerprogramma	Totaal over te hevelen	Waarvan uit te geven in 2021	Waarvan uit te geven in 2022	Waarvan uit te geven in 2023	Waarvan uit te geven in 2024
1. Programma Wonen en Leven Molenlanden	465.654	465.654	0	0	0
2. Verkeer, Vervoer in Molenlanden	639.666	639.666	0	0	0
3. Samenleven in Molenlanden	653.783	575.503	39.140	39.140	39.140
4. Beter omgaan met ons gebied	1.193.728	1.193.728	0	0	0
5. Werken en recreëren in Molenlanden	97.975	97.975	0	0	0
6. Dichtbij Molenlanden	126.105	126.105	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	1.389.232	1.389.232	0	0	0
Totaal	4.566.143	4.487.863	39.140	39.140	39.140

Van de € 4,6 miljoen heeft een bedrag van € 703.867 betrekking op nog niet-bestede corona-middelen die we van het rijk hebben ontvangen en € 772.000 op middelen die beschikbaar blijven voor de invoering van de Omgevingswet. Zoals in de Eindejaarsnota 2020 aangegeven voldoen de overhevelingen aan de hiervoor gestelde criteria. Het is een gegeven dat de coronacrisis op onderdelen ook gevolgen heeft voor de voor 2020 eerder voorziene (planning van) besteding van budgetten. Bij de beoordeling van de over te brengen middelen hebben wij hier nadrukkelijk rekening mee gehouden. Tenslotte merken wij nog op dat, ook op advies van de auditcommissie, voor zover van toepassing de meerjarige besteding van de overgehevelde middelen is aangegeven. In die gevallen is de overheveling niet het gevolg van vertraging maar was de uitvoering over meerdere jaren voorzien.

Resultaatbestemming

Voorgesteld wordt om het volledige saldo van het jaar 2020 van € 3.724.241 te bestemmen door:

€ 1.312.953 toe te voegen aan de reserve “afwikkeling vorige jaren”;

€ 379.460 ten laste te brengen van de risicoreserve grondexploitaties voor de te verwachten aanslag vennootschapsbelasting;

€ 2.790.748 toe te voegen aan de algemene reserve.

Jaarverslag

1. Wonen en leven in Molenlanden

Doel is gerealiseerd

Doel is deels gerealiseerd

Doel is niet gerealiseerd

Missie

We zetten in op een optimale leefomgeving waar mensen graag (willen) wonen, verblijven, samenleven en zich veilig voelen.

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Wonen	Het woningaanbod op peil brengen om beter aan te laten sluiten op de vraag, waarbij rekening wordt gehouden met de kwaliteiten van ons gebied. (A1)	 	<u>(A.1.1) Opstellen en starten met het uitvoeren van een praktische woonvisie.</u> De woonvisie is op 27 oktober 2020 vastgesteld. <u>(A.1.2) Gezien de krapte op de woningmarkt zetten we in op het versnellen van woningbouw in Molenlanden, waarbij rekening wordt gehouden met de behoefte en de kwaliteiten van ons gebied.</u> In 2020 zijn 175 woningen opgeleverd. De verwachting is dat in 2021 nog meer woningen opgeleverd worden, waarmee er een stijgende lijn is ten opzichte van voorgaande jaren. Samen met Gorinchem zijn we aan de slag gegaan om met de provincie tot bestuurlijke afstemming over de woningbouwprogrammering te komen, zodat er een basis ligt voor uitvoering van onze projecten. Bestuurlijke afstemming verwachten we in het derde kwartaal van 2021. <u>(A.1.3) Maken prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties en huurdersverenigingen over hun bijdrage aan het gemeentelijk woonbeleid.</u> In december 2020 zijn prestatieafspraken voor 2021 met de corporaties en de

		 huurdersorganisaties afgesloten. De basis ligt in de woonvisie en het bod dat de corporaties uitgebracht hebben. De prestatieafspraken zijn de basis voor de samenwerking in 2021. <u>(A.1.4) Faciliteren initiatieven voor het realiseren van tijdelijke woningen (pilot Tiny Houses) en nieuwe woonvormen voor onder andere senioren.</u> We zijn gestart met invulling te geven aan de pilot tiny houses. Er lopen verschillende initiatieven van eerste ideeën tot concrete plannen en we zijn met andere partijen in gesprek over randvoorwaarden: met Waterschap Rivierenland over afvalwaterzuivering en met de provincie omdat tiny houses meetellen in het woningbouwprogramma. Het voeren van deze gesprekken is belangrijk om de lopende en nieuwe initiatieven goed te kunnen behandelen. We onderzoeken de vraag naar small houses verder door het uitzetten van een enquête zodat we gericht kunnen faciliteren. We zijn in gesprek met twee initiatiefnemers voor een Knarrenhof.
		 <u>(A.1.5) Uitvoering van de Toekomstvisie Recreatieparken, waarbij de twee recreatieparken in Giessenburg worden getransformeerd naar buurtschappen.</u> Het gesprek met de provincie over de toekomst van de recreatieparken in Giessenburg is in 2020 nog niet afgerond en loopt verder in 2021.
		 <u>(A.1.6) Uitvoeren van het beleidskader voor de huisvesting van arbeidsmigranten.</u> We voeren het beleidskader arbeidsmigranten uit. Het concrete initiatief voor de huisvesting van short stay arbeidsmigranten is niet doorgegaan. We zijn in gesprek met huisvesters over andere mogelijkheden en behandelen hiervoor principeverzoeken.

		 Voor de regulering van het gebruik van bestaande woningen is in juni een voorbereidingsbesluit genomen. Een paraplubestemmingsplan met definitieve regels is hiervoor in de maak. Met ingang van 2020 heffen we toeristenbelasting op locaties waar arbeidsmigranten verblijven. In regionaal verband werken we samen, onder andere aan kwaliteitscriteria voor huisvesting. <u>(A.1.7) Onderzoeken of uitbreiding van standplaatsen voor woonwagens nodig en mogelijk is.</u> Het onderzoek naar de uitbreiding van standplaatsen is in samenwerking met de corporatie afgerond. Het project voor de uitbreiding is in gang gezet.
Ruimtelijke Ordening	Optimale kwaliteit van de ruimtelijke inrichting van Molenlanden. (B.1)	 <u>(B.1.1) Voorbereiden invoering Omgevingswet.</u> 2020 is voor de implementatie van de Omgevingswet in meerdere opzichten een bijzonder jaar. Op 1 april 2020 is een brief naar de Eerste en Tweede kamer verstuurd waarin is aangegeven dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet meer tijd kost en uitgesteld wordt. In mei werd bekend dat de nieuwe datum 1 januari 2022 is. In de raadsinformatiebrief van april 2020 is de raad geïnformeerd over waarom de implementatie van de wet is uitgesteld en wat dit voor Molenlanden betekent. Vanaf maart zorgde de COVID 19 crisis ervoor dat activiteiten ter voorbereiding op de Omgevingswet in Molenlanden, mede gelet op andere prioriteiten, wat getemporeerd zijn. In 2020 was er een keerpunt van veelal abstractere en meer theoretische informatie naar meer op uitvoering en detailniveau gerichte informatie. Zoals meerdere gemeenten zijn we druk geweest met de herijking van planning en benodigde

			middelen. Dit met als resultaat een herijkt plan van aanpak met een herziene planning en een aangepaste begroting die eind 2020 gereed was. Dit herijkte plan van aanpak Implementatie Omgevingswet is 26 januari 2021 vastgesteld door de raad.
Buitenruimte	Een buitenruimte waarin onze inwoners en bezoekers zich comfortabel en veilig voelen. We hebben aandacht voor voldoende groen, water, speelgelegenheid en sociale veiligheid. (C.1)	 	<u>(C.1.1) Betrekken inwoners en bedrijven bij (her)inrichtingsprojecten</u> Bij reconstructies zijn inwoners en bedrijven gevraagd actief mee te denken over de (nieuwe) inrichting van hun straat. Nu fysiek bij elkaar komen in grote groepen niet mogelijk was, is er gezocht naar en geëxperimenteerd met digitale mogelijkheden om inwoners te betrekken. Dit gebeurde bijvoorbeeld via Teams (werkgroep Cruyff Court Arkel met het Dorpsberaad, de Kerk, Giga en Cruyff Foundation) en bijvoorbeeld bij het project herinrichting van Arkelstraat e.o. Molenaarsgraaf een bewonersavond via BuurBook (een digitaal platform). <u>(C.1.2) Verhogen biodiversiteit, door het vergroten van de soortenrijkdom aan flora.</u> Op veel fronten is en wordt gewerkt aan het verhogen van de biodiversiteit. Kansrijke locaties voor een andere inrichting en/of beheer zijn in beeld en uitvoering is in volle gang. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg van natuurontwikkelingsgebieden ‘Het IJsvogeltje’ in Nieuw-Lekkerland en ‘Ecotuin Lutjeswaard’ in Hoornaar. Ook lopen er pilots voor ecologisch bermbeheer en kijken we nadrukkelijker naar toepassing van andere plantsoorten. <u>(C.1.3) Harmoniseren beheerplannen openbaar groen en begraafplaatsen.</u> Vooruitlopend op het integraal beheerplan Molenlanden dat in 2021 wordt vastgesteld is op de taakvelden groen

		 (bomenverordening) en begraafplaatsen (kaderstelling, verordening en tarieven) beleid vastgesteld. <u>(C.1.4) Starten project Duurzame Buitenruimte</u> Het gedachtegoed van het project Duurzame Buitenruimte is inmiddels ingebed bij alle herinrichtingsprojecten. In de voorbereiding kijken we kritisch naar mogelijkheden voor toepassing van duurzame materialen en maatregelen om een steentje (of beter gezegd groen) bij te dragen aan de klimaatopgave. Er is geen formeel toetsings- en/ of beleidskader, behalve het voor het project beschikbare budget. Uitgangspunt is dat voor de zoektocht naar toepassing van duurzame materialen en klimaatadaptieve maatregelen in de voorbereiding en uiteindelijk in de uitvoering een maximale inspanning wordt geleverd. Om tot een optimale uitvoeringsvariant op deze aspecten te komen zijn de budgetten voor herinrichting echter vaak niet toereikend.
<i>Inzetten op de gelden van het sportakkoord</i>	Zoveel mogelijk deelnemers aan sportactiviteiten zodat we een impuls geven aan gezondheid en sociale cohesie. (D.1)	 <u>(D.1) Onderzoeken hoe sport in Molenlanden is georganiseerd en welke sportvoorzieningen daarvoor ingezet worden.</u> Het Molenlandse Sportakkoord is ondertekend door 97 deelnemende partijen. Helaas kon daarna vanwege de richtlijnen rond COVID-19 geen fysieke bijeenkomst worden georganiseerd. Met enige vertraging is de weg naar realisatie nu begin 2021 ingezet. De eerste digitale bijeenkomst van de kerngroep binnen het Molenlandse Sportakkoord is geweest en met elkaar hebben we een route voor 2021 afgesproken. Ondanks of misschien wel dankzij COVID-19 zijn er veel initiatieven ontstaan om te bewegen en hiermee elkaar op een andere manier

			te ontmoeten. Het Ommetje NLL en uitwerking van de plannen voor een combinatie van sport, spelen en recreëren bij het Waardje in Arkel zijn mooie voorbeelden.
Openbare orde en veiligheid	Het zelfredzamer maken van de doelgroep 'verminderd zelfredzamen ouderen van 65+ die thuiszorg inkopen'. (E.1)		<u>(E.1) Bijdragen aan het opstellen van een regionale menukaart verminderd zelfredzamen.</u> De gemeente is bij een calamiteit verantwoordelijk voor de verminderd/niet zelfredzamen. In dit kader hebben wij er belang bij om deze groep zelfredzamer te maken. Ook de brandweer en de GHOR hebben zo hun eigen belangen specifiek t.a.v. deze doelgroep. Zelfredzaamheid is 1 van de aandachtspunten in het beleidsplan van de VRZHZ. Voor de COVID-19 epidemie is er een multidisciplinaire werkgroep gestart die zich specifiek met dit onderwerp bezighoudt. Er is besloten ons in eerste instantie te richten op de doelgroep "verminderd zelfredzamen ouderen van 65+ die thuiszorg inkopen". Deze doelgroep is reeds in beeld bij de gemeenten, zodat zij eenvoudig benaderd/betrokken kunnen worden.
Openbare orde en veiligheid	Een betere preparatie van de regionale crisisorganisatie op de onderwerpen 'langdurige stroomuitval' en 'digitale verstoring' (E.2)	 	<u>(E.2) Een bijdrage leveren aan de regionale verdieping op de onderwerpen 'langdurige stroomuitval' en 'digitale verstoring'.</u> Binnen de VRZHZ is multidisciplinaire planvorming aanwezig over het onderwerp 'langdurige stroomuitval'. De uitwerking van het onderwerp 'digitale verstoring' is een regionale opgave. Vanwege de verschuiving van capaciteit naar het aanpakken van de coronacrisis heeft VRZHZ ook deze uitwerking moeten doorschuiven. Naar verwachting nemen zij deze uitwerking op in het nieuwe beleidsplan van de VRZHZ.

Openbare orde en veiligheid	Een beter inzicht op de effecten van een overstroming binnen de Alblasserwaard (Molenlanden) (E.3)		<u>(E.3.1) Door vertalen van de inzichten voortkomend uit de impactanalyse Alblasserwaard in het kader van het Project Water en Evacuatie in concreet beleid.</u> <u>(E.3.2) Opstellen van een hoogwaterbestrijdingsplan Buitendijks gemeente Molenlanden.</u> In het kader van het Project Water en Evacuatie zijn wij nog in afwachting van de impactanalyse Alblasserwaard, die de VRZHZ opstelt. Dit heeft vertraging opgelopen door alle corona gerelateerde werkzaamheden. Dit onderwerp is ook geborgd in het 'Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie gemeente Molenlanden'. Lokaal heeft de gemeente Molenlanden een 'hoogwaterbestrijdingsplan buitendijks gebied' opgesteld. Op hoogtekaarten wordt aangegeven welk buitendijks gebied bij welke waterstanden (mogelijk) onder water komt te staan en welke acties hieruit voortvloeien.
Openbare orde en veiligheid	Tegengaan actuele/nieuwe vormen van criminaliteit zoals ondermijning, cybercrime en woon- en adresfraude met het oog op een veilige samenleving. (E.4)		<u>(E.4) Informeren en trainen van inwoners, ondernemers en medewerkers. Proactief optreden en continueren van een harde lijn tegen genoemde (nieuwe) vormen van criminaliteit.</u> We hebben inwoners, ondernemers en medewerkers voorgelicht. Bij constatering van deze vormen van criminaliteit hebben we opgetreden via harde lijn (bijvoorbeeld sluiting panden). Dit is een doorlopend project voor de komende jaren, het is dus niet afgerond in 2020. (E.4)
Openbare orde en veiligheid	Sluitende aanpak bij complexe dossiers van overlast gevende personen of personen met verward gedrag (E.5)		(E.5) Intensief samengewerkt met de verschillende partijen zoals de politie, woningcorporaties en Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) en het inrichten van een gemeentelijk meldpunt voor de Wet verplichte GGZ (dit is regionaal afgestemd

			zodat alle gemeenten in de regio ZHZ bij hetzelfde meldpunt aangesloten zijn)
Openbare orde en veiligheid	Het creëren van een integrale samenwerking door de verschillende betrokken partijen bij jeugd(overlast) (E.6), zodat er meer vroegsignalering kan plaatsvinden en eerder een ongewenste situatie (zoals jeugdoverlast of zorgen over het welzijn van een jongere) verbeterd kan worden.		<u>(E.6) Jongerenaanpak versterken en de verschillende betrokken partijen laten komen tot een integrale samenwerking zowel binnen gemeente als op werkgebied.</u> In 2020 is de jongerenaanpak versterkt door de inzet van meer jongerenwerkers zodat meer preventief kan worden gewerkt. Ook is er gekomen tot een integrale samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen zowel binnen de gemeente als op het werkgebied. Het creëren van die integrale samenwerking (met bovengenoemde doelen) is niet eenmalig, maar wordt de komende jaren doorgezet en blijft inzet vragen van alle partijen (waarbij de gemeente blijft optreden als regievoerder).
Openbare orde en veiligheid	Duidelijke kaders en doelstellingen op het gebied van veiligheid, vergunningverlening en handhaving binnen ruimtelijke ordening, bouw- en woningtoezicht, APV & bijzondere wetten (E.7)	 	<u>(E.7.1) Opstellen en hanteren handhavingsbeleid.</u> Het Handhavingsbeleid is opgesteld en wordt uitgevoerd. <u>(E.7.2) Harmoniseren Winkeltijdenverordening.</u> De Winkeltijdenverordening is vastgesteld <u>(E.7.3) Opstellen en afronden van het Veiligheidsprogramma.</u> Het Veiligheidsprogramma is bestuurlijk geherprioriteerd naar 2021 vanwege capaciteitsgebrek door COVID-19 werkzaamheden.

Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Realisatie 2020	Streef-waarde 2023	Bron
Aantal nieuwe woningen	175	nmb	
Tevredenheid inwoners over de openbare ruimte	Goed (2018)	Goed	'Leefbarometer' van het ministerie van BZK 2018
Veiligheidsbeleving inwoners (1x per 2 jaar)	8,0 (2019)	8,2	Veiligheidsmonitor
% inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijnen	44% (2019)	51%	Gezondheidsraad
% inwoners dat wekelijks sport	42% (2019)	51%	Gezondheidsraad

BBV - indicatoren

Indicator	Berekend	MLL	NL
Verwijzingen Halt	per 1000 inw 2019 (12-17 jr)	154	132
Winkeldiefstallen	per 1000 inw 2018	0,1	2,5
Geweldsmisdrijven	per 1000 inw 2018	1,7	4,9
Diefstal uit woningen	per 1000 inw 2018	0,8	2,5
Vernieling	per 1000 inw 2020	2,8	6,3
Percentage niet sporters	Inw. ouder dan 18 jaar 2016	57,4	48,7
Nieuwe woningen	per 1000 woningen 2020	8,8	8,9
Demografische druk	Perc. 0-20 jr en 65+ tov 20-65 jr 2020	81,1	70,0
Gemiddelde WOZ-waarde	Woningen 2020	287	270
Gemeentel. Woonlasten eenpersoonshuishouden	Euro 2020	643	700
Gemeentel. Woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro 2020	792	773

De verwijzingen naar Halt zijn toegenomen |(2019 84) doordat er meer is ingezet op handhaving waardoor de pakkans groter is en vervolgens vaker het instrument Halt is ingezet.

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000	Begroting voor wijz.	Begroting Na wijz.	Realisatie 2020
A. Lasten	21.501	23.449	23.714
B. Baten	9.259	8.054	10.627
C. Mutaties reserves	736	3.060	2.662
Totaal Programma 1	- 11.506	- 12.335	-10.425

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2020 na wijziging en de realisatie

Het voordelig saldo op dit programma bedraagt € 1.910.000. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T11 Crisisbeheersing en Brandweer € 105.000 V	Incidenteel	In de Nota Reserves & Voorzieningen die op 26 januari 2021 is vastgesteld, is aangegeven dat de voorziening "Voormalig Brandweerpersoneel" kan worden opgeheven. Op basis hiervan is in de jaarrekening 2020 een bedrag van € 93.144 vrijgevallen ten gunste van de exploitatie.
T52 Sportaccommodaties € 93.000 N	Incidenteel	De huur voor sportverenigingen is voor een deel van 2020 kwijtgescholden in verband met de coronacrisis.
T55 Cultureel erfgoed € 83.000 N	Incidenteel	De ontvangsten en uitgaven voor Cultureel erfgoed Kinderdijk wijken af van de geraamde bedragen als gevolg van de coronacrisis. Per saldo is dit € 35.000 negatief. Omdat er met restwaarden bij investeringen is uitgegaan zijn er minder afschrijvingslasten voor kerktorens (€ 20.000). Dit is een onderdeel van het bezuinigingsplan.
T57 Openbaar groen en openluchtrecreatie € 28.000 V	Incidenteel	Op het onderdeel Verkoop van snippergroen is het afgelopen jaar € 39.000 meer binnengekomen dan in de raming voorzien was. De grootste opbrengst is gerealiseerd na de Eindejaarsnota.
T75 Begraafplaatsen € 43.000 V	Incidenteel	In afwachting van de harmonisatie van het Begraafbeleid zijn een aantal investeringen, waarvan in de Begroting 2020 de afschrijvingslasten waren geraamd, nog niet gerealiseerd. De afschrijvingslasten zijn hierdoor lager uitgekomen. Inmiddels is de nieuwe verordening Begraafbeleid vastgesteld en is in de Beheerverordening begraafplaatsen en de Verordening begraafrechten (inclusief. tarieventabel) geharmoniseerd en vastgesteld en worden de beheerplannen in de 2e helft van 2021 verwacht.

T81 Ruimtelijke Ordening €98.000 V	Incidenteel	Het voordelige saldo van € 98.000 op het taakveld Ruimtelijke ordening komt vooral door een hogere opbrengst uit de leges voor bestemmingsplannen die voor geheel 2020, na begrotingswijzigingen, was geraamd. Het gaat dan om een bedrag van € 89.000.
T82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein) € 364.000 V	Incidenteel	Door mutaties binnen het vakteam Projecten zijn minder interne loonkosten gerealiseerd dan geraamd. De lasten van de in plaats daarvan ingehuurd externe krachten zijn rechtstreeks op het betreffende project verantwoord. Hierdoor is op dit taakveld een positief effect ontstaan van € 191.000. Daarnaast is een ten laste van de exploitatie geraamde verliesname van € 192.000 voor plan Schoolstraat Nieuwpoort nog niet gerealiseerd.
T83 Wonen en bouwen € 1.155.000 V	Incidenteel	Het voordelige saldo van totaal € 1.155.000 binnen dit taakveld wordt voor een bedrag van € 1.141.000 veroorzaakt en heeft betrekking op de inkomsten aanvragen bouwleges. Oorzaak hiervan is een toename van aanvragen in de periode oktober/november, maar vooral december 2020. Deze inkomsten worden in 2020 als baat opgenomen in het jaarrekeningresultaat. De kosten worden grotendeels gemaakt in 2021 e.v.
Over te hevelen middelen € 264.000 V	Incidenteel	Er zijn niet bestede budgetten die overgenomen worden 2021. Voor een deel is al besloten in de Eindejaarsnota. Voor het overige deel wordt voorgesteld dit via de resultaatbestemming te doen.

Missie

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Bereikbaarheid	Ons gebied veilig en bereikbaar houden via weg en water. (A.1.) Openbaar vervoer passend bij het gebied. (A.2.)	☹️ 😊 ☹️	<u>(A.1.1) Afspraken maken met de wegbeheerders van het Rijk, de Provincie, het Waterschap en andere gemeenten over het ontwerp, de planning en de wijze van uitvoering van grote infrastructurele projecten.</u> Op belangrijke wegen voor de bereikbaarheid van onze gemeente zijn ontwikkelingen, zoals de A27, de A15 en de N214. Wij zijn nauw betrokken bij nieuwe vormgeving en uitvoering van werken aan deze wegen. Zo vond dit jaar een MIRT-onderzoek plaats naar capaciteitsvergroting van de A15, kwam het groot onderhoud N214 in voorbereiding van de uitvoeringsfase en werd voor de verbreding van de A27 gestart met de verlegging van kabels en leidingen. Met de aanpassing van de aansluiting van de N214 op de A15 is ook gestart. <u>(A.1.2) Vervaardigen van een wegenstructuurkaart waarmee we zicht krijgen op knelpunten in het wegennet.</u> <u>(A.1.3) Verminderen sluipverkeer door maatregelen te nemen.</u> Om zicht te krijgen op de intensiteit/capaciteitsverhouding van onze wegen is gestart met het opzetten van een wegenstructuurkaart. Deze kaart geeft zicht op de knelpunten in het wegennetwerk, bijvoorbeeld door sluipverkeer en waar ruimte is voor uitbreiding van wonen of werken. <u>(A.2.1) Blijven overleggen met provincie en Qbuzz over de inzet en verbetering van het Openbaar Vervoer.</u>

			<u>(A4.3) Harmoniseren verkeers- en vervoersbeleid</u> De start van de harmonisatie van het verkeersbeleid is in 2021, waarbij we onderzoeken naar de wegenstructuur als input gebruiken.
Verkeersveiligheid	Een verkeersveilige woonomgeving. (B.1) Verminderen van verkeersonveilig gedrag. (B.2)	😊 😊 😊	<u>(B.1.1) Treffen van maatregelen die de verkeersveiligheid verbeteren bij groot onderhoud van verhardingen</u> Bij de herinrichting van openbare ruimte is de omgeving betrokken, waarbij ook aandacht is voor verkeersveiligheid en parkeren. Voorbeelden van in 2020 uitgevoerde projecten zijn: Streefkerk – Kostverloren, Bosstraat en Bongerd Nieuwpoort – Liesdel e.o. Nieuw-Lekkerland – M. Streeflandstraat <u>(B.2.1) Uitvoeren programma verkeersveiligheid samen met de deelnemende gemeenten in regionaal verband</u> De uitvoering van het regionaal programma verkeersveiligheid is door de COVID-19 crisis deels uitgevoerd. Veel van de activiteiten voor gedragsbeïnvloeding bestaan uit menselijke contacten, die we helaas tot een minimum moesten beperken. Zo zijn niet uitgevoerd: - Campagnes “Te gast in ...”; - Praktische verkeersexamens; - Dode hoek lessen; - Veilig omgaan met landbouwvoertuigen. Ook zijn er minder gastlessen op voortgezet onderwijs scholen mogelijk geweest.

Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Uitkomst 2018		Uitkomst 2019		Bron
	Alle wegen	Gemeentelijke wegen	Alle wegen	Gemeentelijke wegen	
Ongevallen	210	46	174	47	CBS
Gewonden	37	9	25	6	CBS
Doden	0	0	4	0	CBS

De cijfers over 2020 zijn nog niet beschikbaar.

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000 min bedragen zijn inkomsten	Begroting voor wijz.	Begroting Na wijz.	Realisatie 2020
A. Lasten	6.028	6.365	5.475
B. Baten	230	378	315
C. Mutaties reserves	- 1.848	- 1.553	- 1.784
Totaal Programma 2	- 7.646	- 7.540	- 6.943

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2020 na wijziging en de realisatie

Het voordelig saldo op dit programma bedraagt € 597.000. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T21 Verkeer en vervoer € 711.000 V	Incidenteel	Vooraf door lagere afschrijvingslasten zijn de kosten voor wegen, civiele kunstwerken, openbare verlichting, verkeersmaatregelen lager dan voorzien. In 2020 zijn de afschrijvingslasten (-termijnen) van de voormalige gemeenten geharmoniseerd. Anderzijds zijn in de Begroting 2020 geraamde afschrijvingslasten voor een deel niet gerealiseerd, doordat lopende investeringen nog niet zijn afgesloten. Dit heeft voor 2021 nadrukkelijk onze aandacht. Voor wegen gaat het daarbij om € 544.000, voor civiele kunstwerken om € 54.000 en voor openbare verlichting om € 70.000. Doordat de boekwaarde van gerealiseerde investeringen lager is uitgekomen is ook € 29.000 minder aan rentelasten toegerekend.
T25 Openbaar Vervoer € 138.000 N	Incidenteel	Er is al een aantal jaren rekening gehouden met een subsidieontvangst voor de realisatie van de P+R in Arkel. Deze subsidieafrekening is lager uitgevallen dan voorzien omdat destijds van een te hoge inkomst is uitgegaan.
Over te hevelen middelen € 20.000 V	Incidenteel	Er zijn niet bestede budgetten die overgenomen worden 2021. Voor een deel is al besloten in de Eindejaarsnota. Voor het overige deel wordt voorgesteld dit via de resultaatbestemming te doen.

- 😊 Doel is gerealiseerd
- 😐 Doel is deels gerealiseerd
- 😞 Doel is niet gerealiseerd

“Gelijke kansen voor iedereen”. In onze samenleving zijn alle inwoners even belangrijk, telt iedereen mee en neemt iedereen naar eigen kunnen deel: een inclusieve samenleving.

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Opvoeden en Opgroeien	Jeugdigen ontvangen de juiste ondersteuning (preventief en op maat) op het gebied van hulp en onderwijs. (A1)	☹️	<u>(A.1.1) Voorbereiden van het actieprogramma Kansrijke Start</u> Aan de hand van een zorgroute is inzichtelijk gemaakt welke hulp en ondersteuning er beschikbaar is voor de (aanstaande) ouders in Molenlanden (-9 maanden tot 2 jaar). Hierdoor is inzichtelijk welke hulp en ondersteuning ontbreekt en/of waar dat versterkt kan worden. We trekken hierin samen op met gemeente Gorinchem. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met verloskundigen, gynaecologen, sociale teams en de jeugdgezondheidszorg om een lokale coalitie te vormen die zich bezig gaat houden met de verbinding tussen het sociale en medische domein.
		☺️	<u>(A.1.2) Bevorderen van het gebruik van opvoedingsondersteuning door sociaal team en de jeugdgezondheidszorg</u> In het laatste kwartaal van 2020 zijn drie jeugdprofessionals aan de slag gegaan. Zij hebben zich daarbij vooral gericht op het uitwerken van een werkwijze die bij Molenlanden past. Met de jeugdgezondheidszorg is het aanbod van opvoedingsondersteuning besproken en onder de

	Minder inzet van (zware) jeugdhulp. (A2) Passende verdeling van taken en middelen op regionaal (Zuid-Holland Zuid) en lokaal niveau. (A3)	 	aandacht gebracht bij verschillende partners zoals het onderwijs. <u>(A.1.3) Uitwerken Lokaal Preventieplan</u> Er is een notitie opgesteld op het gebied van preventie. In deze notitie is de uitwerking van het begrip preventie opgenomen. Daarnaast is een inventarisatie gemaakt van het huidige preventieve aanbod in de gemeente en is het groepswerk dat door het sociaal team wordt aangeboden versterkt. Een voorbeeld van groepswerk is het programma Piep zei de Muis. Dit programma is gericht op kinderen van 4 t/m 8 jaar die veel spanning en stress ervaren. Spelenderwijs komen thema's als ziekte of scheiding aan bod en zo merken kinderen dat zij niet de enige zijn bij wie er thuis zorgen zijn. <u>(A.2.1) Versterken Jeugdmodule</u> De jeugdprofessionals jeugd-GGZ zijn vanaf het laatste kwartaal op volle sterkte aan de slag. Er is contact gelegd met de huisartsen om de werkwijze te verstevigen en de huisartsen kunnen nu via zorgdomein doorverwijzen naar onze jeugdprofessionals. <u>(A.3.1) Proactieve rol nemen in het regionale aanjaagteam</u> De rolneming in dit team is actief geweest, gericht op focus aanbrengen, voortgang maken en verantwoordelijkheid nemen. Effect is dat door deze rolneming in de regio voortaan wordt gewerkt op de Molenlandse manier van projectmatig werken. Hierdoor is er meer samenwerking, betere werkverdeling en meer zicht op de voortgang. De nieuwe manier van werken is eind 2020 geïmplementeerd.
Welzijn & Samenleving	Minder inwoners (zowel jeugdigen als ouderen) ervaren een gevoel van eenzaamheid. (B.1.)		<u>(B.1.1) Verkennen van oorzaken en problemen die eenzaamheid opleveren</u> De verkenning van oorzaken en problemen die eenzaamheid opleveren is afgerond. (B.1.2) De voorbereidingen voor de totstandkoming actieprogramma eenzaamheid zijn gestart.

	Mantelzorgers voelen zich ondersteund. (B.2)		Door de COVID-19crisis zien we een toename in ervaren gevoel van eenzaamheid. Dit geldt niet alleen voor ouderen, maar ook voor jongeren. <u>(B.2.1) Creëren van een passend aanbod aan ondersteuning voor mantelzorgers en (respijt-) Voorzieningen</u> Het WMO-product respijtzorg aan huis is per 1-1-2021 beschikbaar. Betrokken vrijwilligersorganisaties hebben eind 2020 voorlichting gehad. Door uitbreiding formatie kan Stichting Welzijn Molenlanden mantelzorgers koppelen aan de vrijwilligersorganisaties. <u>(B.2.2) Inrichten van een laagdrempelig steunpunt mantelzorg</u> Het steunpunt mantelzorg Molenlanden is per 1-1 2021 operationeel <u>(B.2.3) Aanbieden van training omgaan en herkennen van dementie</u> Ondersteuning van mantelzorgers (individueel en in groepsverband) heeft (digitaal) plaatsgevonden. Verschillende doelgroepen en organisaties (denk aan kerken, welzijnsstichtingen, winkeliers) hebben de training omgaan en herkennen van dementie gevolgd.
Gezondheid & Veiligheid	Meer inwoners hebben een gezondere manier van leven, waarbij we ons vooral richten op jongeren. Sport (bewegen) is onlosmakelijk verbonden aan gezondheidsbevordering, als middel en instrument. Dit is een samenspel van programma 1 en 3. Dit vult elkaar aan. (C.1)	 	<u>(C.1.1) Aanpak gecombineerde leefstijl interventie, gezonde scholen en gezonde kantines/sportlocaties in samenwerking met scholen en sportverenigingen.</u> Het Sportakkoord is opgesteld. Belangrijk onderdeel hiervan is aandacht voor bewegen in relatie tot gezondheid. In juni hebben we alle scholen benaderd over hun ambities voor de gezonde school aanpak en de eventueel ondersteuningsbehoefte. Hiervan is een factsheet opgeleverd. Vanwege COVID-19 is de uitwerking van de ambities vertraagd. Vanuit de GIDS-gelden hebben we twee trainingen Gezonde leefstijl gegeven voor inwoners van de gemeente.

			In oktober deden we als gemeente mee aan de campagne stoptober. <u>(C.1.2) Opstellen beleid gezondheidsbevordering en -bescherming als onderdeel van het integraal meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein.</u> In het Koersdocument Sociaal Domein 2020-2023 zijn de uitgangspunten en opgaven voor gezondheidsbevordering uitgewerkt. Voor de uitvoering werken we in samenwerking met de GGD met jaarplannen. Voor 2021 is een plan gemaakt. <u>(C.2.1) De samenwerking tussen de Sociale Teams en Veilig Thuis met betrokken lokale en netwerkpartners op niveau Zuid Holland Zuid is.</u> De samenwerking van de sociale teams met Veilig Thuis is in 2020 geïntensiveerd en structureel geborgd. De professionals vinden elkaar in gezamenlijke hulpverlening en advies. Vanwege COVID-19 is het scholingstraject over de praktische toepassing van de afspraken uit het convenant (in 2019 gesloten) nog niet van start gegaan. Ook is de Meldcodetour huiselijk geweld en kindermishandeling vanwege COVID-19 niet gestart. In 2020 is de werkwijze 'Veilig opgroeien is teamwork' gestart. Dit is een samenwerking tussen de sociaal teams en jeugdbescherming. <u>(C.3.1) Implementeren van de Wet verplichte Geestelijke Gezondheidszorg en het organiseren van de daarvoor nodige zorg.</u> In 2020 hebben we op twee niveaus gewerkt aan de invoering. Het organiseren van wat nodig is op het niveau van VRZHZ én wat nodig is aan kennis en kunde in onze sociaal teams. Met ingang van 2021 stellen we een regionaal projectleider aan voor de verdere borging van beleid en uitvoering. Voor onze sociaal teams is extra expertise nodig is voor de lokale borging en preventie en nazorg. Dit realiseren we met ingang van 2021.
	Minder huiselijk geweld en kindermishandeling. (C.2)	☹️	
	Inwoners met GGZ-problematiek vangen we zoveel mogelijk thuis op met de juiste zorg. (C.3)	☹️	

Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Realisatie 2020	Streefwaarde 2023	Bron
Aantal mensen met ervaren eenzaamheid	35%(2016)	32%	Gezondheidsmonitor
Aantal verwijzingen vanuit de huisarts naar specifieke Jeugdhulp	426 (2020)	400 (afhankelijk van totaal))	Service organisatie Zuid-Holland Zuid
Verhouding aantal verwijzingen naar spec. Jeugdhulp	Van totaal: 42 % medisch verwijzers (2020) 21% jeugdteam (2020)	Van totaal: 37 % medisch verwijzers (2018) 37% jeugdteam (2018)	Service organisatie Zuid-Holland Zuid
Overbelasting mantelzorger neemt af	14 % (2016)	12 %	Gezondheidsmonitor
Aantal gerealiseerde woon-zorg initiatieven	0	1	Intern
Deelnemers participatieprojecten ervaren een vergroting van hun participatiemogelijkheden en basisvaardigheden.	*)	*)	Kwalitatief onderzoek start in 2020

*)Wordt nog nader bepaald.

BBV-indicatoren

Indicator	Hoe berekend	MLL	NL
Absoluut verzuim	Per 1000 inw. 5-18 jr. 2017	0,5	1,82
Relatief verzuim	Per 1000 inw. 5-18 jr. 2019	7	26
Vroegtijdige schoolverlaters. VO/MBO zonder startkwalificatie	Percentage leerlingen 12-23 jr. 2019	1,2	2
Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar 2019	2	6
Werkloze jongeren	Percentage 2019 jongeren 16-22 jaar	1	2
Personen met een bijstandsuitkering	Per 10.000 inw 18 jr en ouder 2 ^e helft 2019	112,8	373,9
Lopende re-integratie-voorziening	Per 10.000 inw 15-65 jr 2020	105,4	205,6
Jongeren met jeugdhulp	Percentage alle jongeren tot 18jr 2019	12,3	12,3

Jongeren met jeugdbescherming	Percentage alle jongeren tot 18 jr 2019	1,4	1,2
Jongeren met delict voor de rechter	Percentage jongeren 12-21 jarigen 2019	0	1
Jongeren met jeugdreclassering	Percentage jongeren 12-21 jr. 2019	N.B	0,4
Cliënten met maatwerk-arrangement WMO	Per 10.000 inwoners 2020	500	640

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000 min bedragen zijn inkomsten	Begroting voor wijz.	Begroting Na wijz.	Realisatie 2020
A. Lasten	37.702	48.007	42.027
B. Baten	7.522	17.582	12.171
C. Mutaties reserves	1.109	19	- 283
Totaal Programma 3	- 29.071	- 30.406	- 30.139

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2020 na wijziging en de realisatie

Het voordelig saldo op dit programma bedraagt € 267.000. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T41 Openbaar basisonderwijs € 32.000 V	Structureel	Geconstateerd is dat de samengevoegde budgetten van gymnastiek voor openbare basisscholen van de voormalige gemeenten te ruim geraamd zijn. Dit wordt bij de Zomernota 2021 afgeraamd.
T43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken € 38.000 V	Incidenteel	De voorziening "Voor- en Vroegschoolse Educatie" is op basis van de in 2021 vastgestelde Nota Reserves & Voorzieningen tot een bedrag van € 40.300 in 2020 geheel vrijgevallen ten gunste van de exploitatie.
T61 Samenkracht en burgerparticipatie € 400.000 V	Incidenteel	Voor het faciliteren van bewonersinitiatieven wordt jaarlijks een vast budget van € 200.000 begroot. In 2020 is sprake van een onderschrijding en daarmee een voordeel van € 101.000. Van dit bedrag wordt € 75.000 overgeheveld naar 2021 in verband met een toezegging van een bijdrage aan een Cruyff Court. De uitgaven zijn afhankelijk van sterk fluctuerende factoren: het aantal aanvragen, de hoogte van de bijdragen en de voortgang van de initiatieven. Daarnaast zijn er voor € 122.000 minder salariskosten aan dit taakveld toegerekend. Op dit taakveld is een inkomst van € 144.000 verwerkt als subsidie van het ministerie van VWS voor tegemoetkoming aan huurderiving voor gemeentelijke accommodaties. Het nadeel wat hier tegenover staat is niet aan één programma of taakveld toe te rekenen, maar komt verspreid over de hele exploitatie voor.

T63 Inkomensregelingen € 124.000 N	Incidenteel	Met name voor bijzonder bijstand zijn de kosten hoger dan begroot. Ook voor schuldhelpverlening is een nadeel. Dit wordt gecompenseerd door een hogere algemene uitkering waarin specifiek hiervoor inkomsten zijn ontvangen.
T64 Begeleide participatie € 64.000 N	Incidenteel	De hogere uitgaven worden gedekt door een hogere bijdrage van het Rijk.
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO) € 140.000 N	Incidenteel	Het grootste verschil is een nadeel van € 105.000 op salarissen. Dit is veroorzaakt door een andere toedeling van salarissen in 2020 aan de taakvelden. De begroting 2020 is daar niet op aangepast. Het overige verschil bestaat uit meer uitgaven voor de koop- en Pgb voorzieningen.
T671 Maatwerkdienstverlening 18+ € 58.000 N	Incidenteel	Het nadeel is ontstaan door uitgaven 2019 die in 2020 verwerkt zijn.
T671 Maatwerkdienstverlening 18- € 93.000 N	Incidenteel	De uitgaven voor jeugdzorg aan de SOJ zijn hoger dan begroot.
T681 Geëscaleerde zorg 18+ € 134.000 V	Incidenteel	Van de centrumgemeente Dordrecht is een hogere bijdrage ontvangen voor Beschermd Wonen.
Over te hevelen middelen € 193.000 V	Incidenteel	Er zijn niet bestede budgetten die overgenomen worden 2021. Voor een deel is al besloten in de Eindejaarsnota. Voor het overige deel wordt voorgesteld dit via de resultaatbestemming te doen.

4. Beter omgaan met ons gebied

Doel is gerealiseerd

Doel is deels gerealiseerd

Doel is niet gerealiseerd

Missie

Een energieneutraal, circulair en een klimaat robuust Molenlanden. Behoud (en verrijking) van ons landschap. Een voedzame bodem als basis voor een eerlijke voedselketen.

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Energietransitie	In 2030 willen we 20% energie besparen in Molenlanden. 35% van het totale energiegebruik komt van nieuwe bronnen. In 2050 is de gemeente CO2-neutraal en gasvrij. (A.1)	 	<u>(A.1.1) Opstellen Regionale Energiestrategie (RES).</u> Samen met gemeente Gorinchem, provincie Zuid-Holland en Waterschap Rivierenland vormen wij de RES regio Alblasserwaard. In 2020 hebben wij in deze regio een concept RES opgesteld die in juni 2020 door beide gemeenteraden is goedgekeurd. In november 2020 is het participatieplan voor de RES 1.0 opgesteld. In de periode september 2020 tot mei 2021 werkten wij aan de RES 1.0 met daarin opgenomen het uitvoeringsprogramma. Tijdens deze periode voeren wij het participatieproces uit en maken wij een netimpactanalyse. De RES 1.0 is in april 2021 goedgekeurd door de raad. <u>(A.1.2) Opstellen Transitievisie Warmte.</u> In het derde kwartaal 2020 is een begin gemaakt met het proces om tot een Transitievisie Warmte te komen. Er is gestart met interviews van stakeholders, daarnaast is er een brede, algemene informatieavond gehouden voor alle inwoners, er is een enquête gehouden onder de inwoners en interactieve avonden georganiseerd voor inwoners die dieper over het onderwerp wilden meepraten, klankbordgroepen/ dorpswerkgroepen en dorpsraden.

		Via deze weg is er een beeld ontstaan van wat er leeft bij de inwoners. Verder zijn er op basis van technische data-analyses gemaakt van de warmtevraag, de warmtedichtheid, gevraagde warmtetemperaturen en van potentiële bronnen. Op basis van deze gegevens is er een beeld ontstaan waar collectieve voorzieningen kansrijk zijn en waar we ons moeten richten op individuele voorzieningen. <u>(A.1.3) Faciliteren van de samenleving, energiecoöperaties, woningcorporaties en bedrijven bij diverse duurzaamheids-initiatieven en pilotprojecten.</u> Wij hebben diverse initiatieven ondersteund, zoals: - voorverkenning batterijopslag; - duurzaamheidscentrum Giessenburg; - pilot innovatief project Tiendweg Noordeloos; - nestkastjes begraafplaats Giessen-Oudekerk; - diverse gesprekken met verschillende initiatiefnemers zonneweides en windmolens; - bomenproject; - Vakantiepark Molenwaard; - diverse RO-initiatieven; - oprichting Stichting Duurzaam Molenlanden. <u>(A.1.4) Verduurzamen van (bestaand) gemeentelijk vastgoed</u> In 2020 is er een vervolg gegeven aan de screenings van het gemeentelijk Vastgoed waarmee de verduurzamingsopgave van de totale Vastgoedportefeuille in beeld gebracht is. Parallel is er in 2020 gewerkt aan het Vastgoed- en Accommodatiebeleid waar ook het thema duurzaamheid in opgenomen is. Na vaststelling van deze beleidsstukken in de eerste helft van
--	--	--

		2021 kan de verduurzamingsopgave concreet uitgewerkt worden in een 'verduurzamingsplan'. Daarnaast is er in 2020 een verduurzamingsfonds opgericht van € 3,5 miljoen. Dit fonds voorziet in een (groot) deel van de investeringskosten voor het verduurzamen van het gemeentelijk Vastgoed. Omdat de investeringen gedekt worden vanuit dit fonds zijn de revenuen van deze maatregelen opgenomen als besparingen in de toekomst. Dit fonds is onderdeel van het 'verduurzamingsplan' wat na vaststelling van het beleid wordt uitgewerkt. Ook is in 2020 de uitwerking van de verduurzaming van De Spil gestart als onderdeel van het de planvorming voor de gemeentelijke huisvesting. Dit loopt door in 2021. <u>(A.1.5) Verduurzamen bestaande woningvoorraad/gebouwen</u> Er zijn verschillende acties ondernomen die bijdragen aan de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad/gebouwen: De Verordening Verduurzamingsleningen is geactualiseerd en verbreed. Er zijn 45 verduurzamingsleningen verstrekt. In 2020 hebben we de subsidie voor de Reductie Regeling Energieverbruik (RRE) ontvangen, waarna we zijn gestart met de uitvoering van dit programma. Hiervoor zijn er (online) informatieavonden, een collectieve inkoopactie, cadeaubonnen acties en warmtescans ingezet. Ook zijn er weer adviesgesprekken aangeboden door wooncoaches van Het Nieuwe Wonen en biedt het Regionaal Energieloket expertise, ondersteuning en tools aan woningeigenaren die hun woning willen verduurzamen. Met deze
--	--	--

			activiteiten en acties hebben we een bereik gehad in 2020 van 3604 koopwoningen (is 29% van alle koopwoningen in Molenlanden). De RRE loopt nog tot en met 31 maart 2021. Eind 2020 is er een aanvraag voor de tweede tranche ingediend, de RREW (huurders en kopers). We verwachten in het eerste kwartaal van 2021 een beslissing op onze subsidieaanvraag.
Afval en circulariteit	Met Waardlanden willen we de hoeveelheid niet herbruikbaar restafval van huishoudens terugdringen onder het motto 'van afval naar grondstof' (VANG). (B.1) De kosten voor de afvalverwerking voor onze inwoners houden we zo laag mogelijk (B.2). Einddoel van de lange termijn is een circulaire economie, waarbij afval niet meer bestaat en grondstoffen niet verloren gaan (B.3).	 	(B.1.1) Intensief communiceren over nut en voordelen van afvalscheiding met behulp van diverse media, afvalcoaches en informatiebijeenkomsten. (B.1.2) Verbeteren van de kwaliteit van onze brengvoorzieningen o.a. door een nieuw afvalbrengstation in Groot-Ammers op te leveren. (B.1.3) Optimaliseren en uitbreiden van de ondergrondse containers voor een bredere capaciteit van de verschillende afvalstromen (B.1.4) Verdichten van het netwerk voor glas-textielinzameling (B.1.5) Het verwerken van restafvalstromen naar een voorscheidingsinstallatie en hieruit PMD en glas verwijderen <u>(B.2.1) Onderzoek naar alternatieven voor onze huidige afnemers van afvalstromen, met het doel om hierdoor hogere baten en lagere verwerkingslasten te realiseren</u> (B.3.1) Stimuleren van de samenleving om woningen, wegen en producten efficiënter te ontwerpen en materialen zoveel mogelijk te hergebruiken In 2020 hebben de betrokken gemeenten (Molenlanden, Vijfheerenlanden, Gorinchem en Hardinxveld-Giessendam) en Waardlanden hard

			gewerkt aan nieuw beleid dat recycling, hergebruik en kostenbesparing kan ondervangen. Na een uitgebreid onderzoek zijn de raden van alle betrokken gemeenten geïnformeerd over aandachtspunten die in onze regio spelen die recycling, hergebruik en kostenbesparing tegenwerken. Grondstoffen in het restafval, restafval in grondstoffen, afvaltoerisme, oneigenlijk bedrijfsaanbod, afvalpreventie, kringloopgoederen in het restafval, voorzieningsniveau afvalbrengstations, bereikbaarheid afvalbrengstations en bijplaatsingen zorgen ervoor dat zonder aanvullend of vervangend afvalbeleid de VANG (Van Afval Naar Grondstof) doelstellingen niet gehaald worden: 100 kg restafval per inwoner in 2020, 30 kg in 2025. Huidig niveau is 230 kg per inwoner. Door de COVID-19 crisis lag de focus voor afvalbeleid voornamelijk op het oplossen van ontstane afvalproblemen, zoals het enorme aanbod van huisafval door thuiswerk en het enorme aanbod op afvalbrengstations. In de eerste 5 maanden van de COVID-19 crisis is ons afvalbrengstation meer dan de gebruikelijke dagen open geweest. Dit om het extra aanbod te kunnen spreiden. Bovendien is extra personeel ingezet.
Klimaatadaptatie	Een openbare ruimte die klimaat robuust is ingericht. (C.1)	😊	<u>(C.1.1) Inventariseren risicogebieden uit de regionale stresstestkaarten.</u> In 2020 is gestart met de lokale verkenning klimaatadaptatie en bodemdaling. In dit project zijn de risicogebieden uit de regionale stresstest geïnventariseerd. Daarnaast zijn er ambities en doelen geformuleerd voor het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie en

		bodemdaling die in het voorjaar 2021 worden voorgelegd ter vaststelling (zie ook C.1.3). Naast het traject van het uitvoeringsprogramma vinden er (pilot)projecten in de buitenruimte plaats via het Klimaat Innovatieteam. Denk aan: ‘Studeren op het Veen’, waar studenten van Van Hall Larenstein studieopdrachten uitvoeren in het Molenlandse veenweidegebied, de pilot met het aanleggen van “Klimaat adaptieve parkeerplaatsen” in Giessenburg waar negen klimaat adaptieve parkeerplaatsen worden gerealiseerd bij het parkeerterrein bij de Til in Giessenburg. <u>(C.1.2) Doorzetten van de bestuurlijke- en ambtelijke trekkersrol voor de opgave bodemdaling op de Regionaal Maatschappelijke Agenda.</u> Molenlanden trekt de opgave bodemdaling van de Regionaal Maatschappelijke Agenda. Hieruit vloeit de pilot drukdrainage, die in 2020 is gestart. Bij drie ondernemers zijn drainagebuizen in het land aangebracht. Daarnaast zijn we penvoerder van de regionale klimaatadaptatie strategie (RAS). In 2021 wordt de opgave bodemdaling opgeheven als losse opgave en wordt deze geïntegreerd in de regionale opgave Agrarische economie (trekker Molenlanden) en Klimaatadaptatie (trekker Waterschap Rivierenland). <u>(C.1.3) Starten met uitvoeren lokale verkenning bodemdaling om te bepalen hoe we om willen gaan met bodemdaling.</u> In september 2020 is het project lokale verkenning klimaatadaptatie en bodemdaling gestart. De thema’s klimaat en bodemdaling zijn
--	--	---

			hierin samengevoegd omdat ze in ons gebied onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn. Er zijn ambities, doelstellingen en inspanningen verwoord en opgenomen in het uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma komt in het tweede kwartaal van 2021 ter besluitvorming naar de raad.
Landschap	Het behouden van de kernkwaliteiten van het karakteristieke open veenweidelandschap. (D.1)		<u>(D.1.1) Het behouden van de kernkwaliteiten van het karakteristieke open veenweidelandschap</u> Het afgelopen jaar is in samenwerking met gemeente Molenlanden, gemeente Vijfheerenlanden, gemeente Gorinchem, provincie Utrecht en Zuid-Holland, waterschap Rivierenland en vele maatschappelijke organisaties hard gewerkt aan het in kaart brengen van de ontwikkelkansen voor het landschap in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden met een doorkijk naar 2030. Het resultaat, het Landschaps Uitnodigings Document (LUD) Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, heeft Bureau iMoss uit Amersfoort in januari 2020 opgeleverd. Dit document is in combinatie met een voorstel voor de uitvoeringsorganisatie in het voorjaar van 2020 aangeboden aan de besturen van de partners en kan inmiddels rekenen op een breed draagvlak. De Gebiedscoalitie Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en de Gebiedscommissie Utrecht-West spelen een actieve rol bij de realisatiefase (Gebiedsdeal 5). Vanuit het LUD is inmiddels het GIS-project opgeleverd. Alle openbare documenten met een relatie tot landschapsontwikkeling zijn hiermee centraal raadpleegbaar.

			Landschap in 2050 Voor de ontwikkelingen op de lange termijn (planhorizon 2050) is aangesloten bij de 11^e Prijsvraag van de Eo Wijers Stichting “Verrukkelijke Landschap”. In dat kader denken landschapsarchitecten na over het landschap van de toekomst. Voor onze regio heeft de regionale jury op 3 september gekozen voor twee winnende ontwerpen, te weten “Transformatie vanuit Kernlanden van K.A.S. Architectuur en Stedenbouw, Freelandchap en “Meerwaard! – Ruilverkaveling wordt waardenverkaveling” van Bureau Peter de Ruyter Landschapsarchitectuur, Atelier Des Hollants, Wageningen University, Boerenverstand, Kadaster. De vervolgbeweging is het instellen van een gebiedscommissie met vertegenwoordigers van de drie gemeenten, beide provincies en waterschap. Deze commissie krijgt de opdracht om een door alle bestuurlijke en maatschappelijke partijen gedragen aanbod te komen aan het Rijk met ontwerpoplossingen voor ons platteland van morgen.
--	--	--	--

Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Realisatie 2020	Streefwaarde	Bron
Gerealiseerde energiebesparing per inwoner	29,88 gigajoule (GJ) (2017) *	2947 TJ in 2030 (20% t.o.v. 2018 (2030))	klimaatmonitor
Aandeel duurzame energieopwekking	13% (2019)	35% in 2030	klimaatmonitor
Waardering landschap door inwoners en recreanten	Nog niet beschikbaar	8,0 (waarderingscijfer)	enquête

*1 GJ is gelijk aan 32 m3 aardgas, 1 TJ is 1.000 GJ

*7,5 is gemiddelde uit Nationale Landschapsenquête

BBV-indicatoren

Indicator	Berekend	MLL	NL
Omvang huishoudelijk restafval	Kg per inwoner 2019	177	163
Hernieuwbare elektriciteit	Percentage 2018	12,8	17,6

De indicator omvang huishoudelijk afval is in onze gemeente erg hoog. De verplicht op te nemen BBV indicator is 177 over 2019, maar inmiddels is dit nog hoger. Doordat we straks met het nieuwe afvalbeleidsplan en een pasjessysteem een en ander beter onder controle moeten krijgen, gaan we ervan uit dat deze aantallen gaan teruglopen.

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000 min bedragen zijn inkomsten	Begroting voor wijz.	Begroting Na wijz.	Realisatie 2020
A. Lasten	8.926	10.428	9.870
B. Baten	9.317	9.961	9.734
C. Mutaties reserves	10	395	86
Totaal Programma 4	401	- 72	- 50

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2020 na wijziging en de realisatie

Het nadelig saldo op dit programma bedraagt € 22.000. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T72 Riolering € 178.000 N	Incidenteel	De extra-comptabel toe te rekenen BTW over rioolinvesteringen is over 2020 € 185.000 lager. Dat betekent dat eenzelfde bedrag méér op het taakveld Riolering aan de voorziening Riolering wordt toegevoegd.
T73 Afval € 90.000 V	Incidenteel	Ten opzichte van de Eindejaarsnota 2020 zijn de verwerkingskosten lager uitgekomen. Daarnaast is door Waardlanden een gedeelte van het bedrijfsresultaat 2020 uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Een bedrag van € 151.000 is op basis van de kosten-/batenanalyse 2020 alsnog toegevoegd aan de voorziening Afvalstoffenheffing.
T74 Milieubeheer € 51.000 N	Incidenteel	Het nadelige verschil wordt veroorzaakt door de extra loonkosten die uiteindelijk zijn toegerekend ten opzichte van de voorcalculatie voor 2020 als geheel. Dit zorgt ervoor dat er bijvoorbeeld op andere onderdelen (zoals Ruimtelijke Ordening) minder loonkosten zijn toegerekend. Per saldo heeft het voor de gehele exploitatie dus nauwelijks effect.
Over te hevelen middelen € 217.000 V	Incidenteel	Er zijn niet bestede budgetten die overgenomen worden 2021. Voor een deel is al besloten in de Eindejaarsnota. Voor het overige deel wordt voorgesteld dit via de resultaatbestemming te doen.

A scenic view of a Dutch windmill by a canal, with its reflection in the water. The windmill is a traditional wooden structure with four large sails, situated on a grassy bank. The canal is calm, reflecting the windmill and the sky. In the foreground, there are green lily pads and pink flowers. The sky is blue with some white clouds. The image is framed by a decorative border with green and blue shapes.

Doel is gerealiseerd

Doel is deels gerealiseerd

Doel is niet gerealiseerd

In de gemeente Molenlanden is volop ruimte voor innovatie en ondernemen. We benutten recreatieve potenties waarbij behoud van leefbaarheid alle aandacht heeft. Het bedrijfsleven en de recreatieve sector krijgen de ruimte. De identiteit en de leefbaarheid in de gemeente staan daarbij voorop. We verbinden, initiëren en geven kaders waar nodig.

pag. 46

		ondernemers. En we hebben extra gecommuniceerd via de Nieuwsbrief EZ, e-mails, persoonlijk contact (bestuurlijk en ambtelijk) en social media. 😊 <u>(A.1.3) Aansluiten bij landelijke ontwikkelingen zoals het plan van de minister ten aanzien van kringlooplandbouw.</u> We zijn in gesprek met LTO en andere belangenorganisaties, brengen (agrarisch) ondernemers met elkaar in contact, stimuleren pilots en brengen goede voorbeelden onder de aandacht. (bv zuivelconcept Elke Melk uit Molenaarsgraaf) 😊 <u>(A.1.4) In kaart brengen welke behoefte er aan bedrijventerreinen is.</u> De beperkte fysieke ruimte voor uitbreiding van bedrijven zit groei en innovatie soms in de weg. Uit onderzoek blijkt dat de bedrijventerreinen in onze regio goed functioneren. Het aanbod bedrijventerrein is als gevolg van gerealiseerde verkopen echter verder afgenomen. We werken eraan om zorg te dragen voor voldoende bedrijfsaanbod in Molenlanden en in de regio. We brengen begin 2021 in beeld wat we op korte en lange termijn nodig achten voor concrete noodzakelijke bedrijfsontwikkelingen. In 2020 hebben we in regionaal verband gewerkt aan de economische kansen voor de regio Alblasserwaard Vijfheerenlanden. 😊 <u>(A.1.5) Investeren in de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt en het ontwikkelen van een visie op hoe arbeidsmigratie passend kan aansluiten op onze economie en ons gebied.</u> 😊 <u>(A.1.6) Helpen van ondernemers waar nodig met opgaven op het gebied van klimaatadaptatie en energietransitie door mee te denken, in contact te brengen met andere ondernemers en processen helder te maken.</u> Helpen van ondernemers waar nodig met opgaven op het gebied van klimaatadaptatie en energietransitie door mee te denken, in contact te brengen met andere ondernemers en processen helder te maken.
--	--	--

Agrarische economie

De agrarische sector in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden zit in een transformatieproces naar een duurzamere landbouw. De agrarische sector werkt aan nieuwe verdienmodellen, waarin verbreding en diversifiëring van de bedrijfsvoering nodig is. De gemeente draagt graag bij aan het creëren van een omgeving waarin de sector zich kan ontwikkelen. En waarin zoveel mogelijk regionale samenwerking wordt gezocht. (B.1)

(B.1.1) Voortzetten ambtelijk trekkersrol Regionaal Maatschappelijke Agenda (RMA) agrarische economie.
Wij zijn in 2020 trekker geweest van de opgave Agrarische economie. Ook in 2021 wordt dat voortgezet en zijn daar financiële middelen voor beschikbaar. Eind oktober 2020 is de visie op landbouw vastgesteld door de gemeenteraad. De inzet is gericht op een toekomstbestendige landbouwsector. De uitvoering van de visie is ter hand genomen waarin we regionaal samenwerken met diverse partijen. We voeren de regie over de uitvoering van de bodembepurende maatregelen vanuit het Klimaatakkoord. Hiertoe is ook een regiegroep opgericht bestaande uit overheden, belangenorganisaties, Agrarisch Collectief en zuivelfabriek de Graafstroom.

(B.1.2) Verbinden en faciliteren van partijen
In het kader van Groen Verbindt is door partijen gewerkt aan een verkenning duurzame landbouw. Uit de verkenning is het idee ontwikkeld waarbij Wellantcollege locatie Bossekamp als duurzame landbouwhub in de regio gaat fungeren. In 2021 wordt de verkenning formeel afgerond.

(B.1.3) Starten in 2020 met de uitvoering voor het Veenweide Innovatie Centrum (VIC), wanneer de Pop3 subsidie door de provincie wordt toegekend.
De Pop 3 subsidie werd eind 2019 niet toegekend door de provincie.

(B.1.4) Voortzetten proefproject Groene Cirkel Kaas met pilot onderwaterdrainage

Er vindt een pilot onderwaterdrainage plaats bij 2 ondernemers in onze gemeente. De partners van de Groene Cirkel Kaas zijn verbonden aan de Veenweideaanpak voor de Alblasserwaard.

(B.1.5) Uitvoeren beleid voor vrijkomende agrarische bebouwing

Het beleid rondom vrijkomende agrarische bebouwing is eind 2020 vastgesteld. Daar wordt nu uitvoering aan

			verblijfsaccommodaties. Dit is nodig om aan de groeiende vraag te voldoen. Het is een doorlopend proces, maar om ook hierin de regie te houden hebben wij in het vierde kwartaal van 2020 een start gemaakt met het opstellen van een beleid op verblijfsrecreatie. Net als de TAM wordt dit een integraal proces. Bij het opstellen kijken wij meteen hoe andere opgaven gekoppeld kunnen worden zoals duurzaamheid. In 2020 is de bouw van het nieuwe vakantiepark Molenwaard gestart. De opening staat gepland voor 28 mei 2021. Dit betekent een aanzienlijke groei van de toeristische verblijfsmogelijkheden in de gemeente. De realisatie van het vakantiepark draagt groots bij aan één van de doelstellingen van de TAM oftewel het vergroten van de mogelijkheid tot meerdaags verblijf in Molenlanden. Naast deze bijdrage aan de groei fungeren Vakantiepark Molenwaard en Avonturenboerderij Molenwaard ook als aanjager van samenwerking in en promotie van ons gebied. <u>(C.3.1) Aansluiten bij de Ondernemers Coalitie Gebiedsmarketing</u> <u>(C.3.2) Inzetten op marketing, bewegwijzering en strategisch gelegen P&R faciliteiten</u>
Vrijtijdseconomie Kinderdijk	Wij streven naar een toekomst waarin het icoon Kinderdijk een aansprekend verhaal vertelt. (D.1.) Wij streven naar een toekomst waarin de dorpen Kinderdijk en Alblasserdam zich in de luwte van de toeristenstroom kunnen blijven ontwikkelen. (D.2)	 	Het procesvoorstel voor het verhaal van Kinderdijk is in het Bestuurlijk Platform Kinderdijk geaccordeerd. Oplevering wordt in de zomer van 2021 verwacht. Het Draagkracht Onderzoek is gestart. Oplevering wordt verwacht in 2021. Met het opstellen van het Stedenbouwkundig plan voor de entreezone is gestart. Oplevering wordt verwacht in maart 2021. Voor het realiseren van de Waterentree is een haalbaarheidsonderzoek ingesteld. Voor wat betreft de waterveiligheid is het gekozen ontwerp haalbaar. Verdere uitwerking wordt meegenomen bij het Stedenbouwkundig plan voor de entreezone

	Wij stellen alles in het werk om optimale grip te krijgen op alle bezoekersstromen richting het Werelderfgoed over weg en water. (D.3.) Wij streven naar een slagvaardige, flexibele bestuursstructuur die voldoende instrumenten tot zijn beschikking heeft (= over voldoende bevoegdheden beschikt) en waarin alle schaalniveaus (dus ook bewoners) zich vertegenwoordigd weten. (D.4.)	 	In Kinderdijk is vergunningparkeren ingevoerd. Met de aanleg van de parkeerplaats in de Westrand van Nieuw-Lekkerland is een start gemaakt. De oplevering wordt verwacht in de zomer van 2021. Er is onderzoek gedaan naar de mogelijke locaties van een transferium in Alblasserdam. In het voorjaar zal een definitieve keuze worden gemaakt. Er is voor 2021 een tijdelijke parkeerplaats beschikbaar voor personenauto's in het havengebied van Alblasserdam. Het camperpark Kinderdijk is verplaatst naar Souburgh. Er is een start gemaakt met een onderzoek naar de mogelijkheden van het beperken van de toegankelijkheid. Een concreet advies wordt medio 2021 verwacht. Voor de het te waterlaten van een hulpverleningsboot zijn een tweetal 'lanceerhellingen' in het molengebied aangelegd. Het onderzoek naar de governance en het opstellen van een nieuw financieel arrangement is gestart. De resultaten worden verwacht in het tweede kwartaal van 2021.
Arbeidsmarkt	We willen vraag en aanbod van arbeidskrachten in evenwicht brengen. Steeds weer moeten we ervoor zorgen dat de vraag vanuit bedrijven helder is en het onderwijs daar goed op inspringt. Daarbij streven we naar maximale participatie; zoveel mogelijk mensen moeten actief aan de arbeidsmarkt kunnen deelnemen (E.1.)		In 2020 heeft een aantal evenementen op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt niet plaats kunnen vinden vanwege de COVID-19 maatregelen (techniekroute, VMBO netwerkbijeenkomst, Alblasserwaard On Stage, regionale Techniekspele en Kom binnen bij bedrijven). (Digitale) alternatieven zijn overwogen maar bleken niet aan te sluiten bij het doel en de behoefte. Maar er zijn ook nieuwe initiatieven opgezet op het gebied arbeidsparticipatie. Voorbeelden zijn WIJ, Sity academy, het Innovatie en Afstudeercentrum (IAC) en de Taalsnelweg naar Werk. Ook naar aanleiding van de COVID-19 maatregelen en de gevolgen daarvan voor bedrijven zijn de activiteiten op het gebied van de arbeidsmarkt uitgebreid, onder andere met een initiatief om horecapersoneel tijdelijk in te zetten in de zorg.

Effect/prestatie indicatoren

Indicator	Realisatie 2020	Streefwaar de 2023	Bron
Werkloosheidspercentage	2,4% (2019)	3,4%	CBS
Netto arbeidsparticipatie	71,9% (2019)	68,8%	CBS
Aandeel gereserveerde bezoekers t.o.v. totaal	85%	95%	SWEK (het percentage is flink gestegen door de verplichte tijdsloten als gevolg van corona)
Aantal toeristische overnachtingen	28.345	31.151 (+7%)	Eigen administratie
Voldoende parkeerplaatsen voor eigen bewoners in Kinderdijk	Niet voldoende	Voldoende	Raadplegen inwoners

BBV- indicatoren

Indicator	Berekend	MLL	NL
Functiemenging	Verhouding tussen banen en woningen 2019	52,8	53,2
Bedrijfsvestigingen	Per 1000 inw 15-65 jr 2019	154,4	152
Banen	Per 1000 inw 15-65 jr 2019	698,1	794,1

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000 min bedragen zijn inkomsten	Begroting voor wijz.	Begroting Na wijz.	Realisatie 2020
A. Lasten	2.143	2.397	1.961
B. Baten	1.223	1.509	2.252
C. Mutaties reserves	237	- 50	- 991
Totaal Programma 5	- 683	- 938	- 700

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2020 na wijziging en de realisatie

Het voordelig saldo op dit programma bedraagt € 238.000. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T33 Bedrijfsloket en -regelingen € 44.000 V	Incidenteel	In 2020 is er gewerkt aan een visie Landbouw die in het vierde kwartaal van 2020 is vastgesteld, daarbij zijn geen kosten gemaakt. Uitvoering van de visie is voorzien voor de komende jaren.
T34 Economische promotie € 151.000 V	Incidenteel	Het voordelige saldo van op het taakveld Economische promotie heeft als voornaamste oorzaken: 1. Recreatie en toerisme: Als gevolg van corona en een niet vervulde vacature konden projecten en activiteiten in 2020 geen doorgang vinden. Dit heeft geleid tot een onderbesteding van € 49.000. De voorbereidingen zijn wel gestart, maar de uitvoering vindt in 2021 plaats. Daarvoor wordt een bedrag van € 39.000 overgeheveld naar 2021. 2. Gebiedsontwikkeling Kinderdijk: Als gevolg van corona verloopt met name de bewonersparticipatie complex, projecten kosten daardoor meer tijd en worden later dan verwacht afgerond, naar verwachting pas in de eerste helft van 2021. Daarom wordt het restant budget van € 48.383,56 overgeheveld naar 2021. 3. De uitgaven aan salarissen en sociale lasten zijn € 36.000 lager dan begroot.
Over te hevelen middelen € 30.000 V	Incidenteel	Er zijn niet bestede budgetten die overgenomen worden 2021. Voor een deel is al besloten in de Eindejaarsnota. Voor het overige deel wordt voorgesteld dit via de resultaatbestemming te doen.

6. Dichtbij Molenlanden

Missie

De gemeente is een toegankelijke en nabije partner die afstemt welke rol helpend is in het verder ontwikkelen van Molenlanden.

Doel is gerealiseerd

Doel is deels gerealiseerd

Doel is niet gerealiseerd

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Maatwerk	Persoonlijke en toegankelijke dienstverlening. Inwoners zijn in staat zelf te kiezen hoe zij in contact willen staan met de gemeente. (A.1)	 	<u>(A.1.1) Faciliteren van de servicepunten zodat inwoners daar goed terecht kunnen en verzekerd zijn van een goede en professionele ontvangst</u> Drie van de vijf servicepunten waren een groot deel van 2020 gesloten vanwege de coronamaatregelen. Nieuw-Lekkerland en Giessenburg waren wel het hele jaar open. Inwoners konden afspraken maken, maar alleen als het noodzakelijk was. Bijvoorbeeld bij het bijna verlopen van een ID- document. We hebben voor beide maatregelen gekozen om zo de veiligheid voor inwoners en medewerkers te waarborgen bij de wel noodzakelijke afspraken. <u>(A.1.2) Bewaken van de informatiestroom en voortgang van een zaak tussen inwoner en gemeente</u> De introductie van MijnMolenlanden is uitgesteld. Op 3 november 2020 is een raadsinformatiebrief verstuurd over het programma Dienstverlening dat wij in de eerste helft van 2021 een verkenning naar nut, noodzaak, invulling en kosten. <u>(A.1.3) (Verder) ontwikkelen van de website onder andere door het verbeteren van de toegankelijkheid voor al onze doelgroepen</u> Websites van de overheid moeten voldoen aan de toegankelijkheidseisen. Dit is breder dan het volledige toegang geven aan mensen met een beperking. De

De opgave bepaalt de werkwijze en schaal waarop wij onze inspanningen verrichten met onze samenleving of juist op de achtergrond blijven. (A.2)

website moet ook goed indexeerbaar zijn, en te raadplegen zijn op kleine schermen. We hebben een toegankelijkheidsverklaring opgesteld, met daaraan gekoppeld een realistische verwachting wanneer punten die verbetering nodig hebben, worden opgelost. Deze lijst houden we up-to-date. De Oogvereniging gebruikt onze website als voorbeeld van een goed toegankelijke website.

(A.1.4) Onderzoeken huidige waardering stand van zaken van onze dienstverlening

Het was de bedoeling om het aantal onderzoeken naar ervaringen uit te breiden in 2020. Dat is onvoldoende gebeurd onder andere door de COVID-19 crisis. Zo is het externe onderzoek naar bereikbaarheid niet herhaald in 2020. We hebben in 2020 wel een begin gemaakt met het verzamelen van verbeterpunten aan de proceskant door het meenemen van het 'klant' perspectief. Dit is onder andere bij een aantal interne processen gebeurd en ook bij aanvragen voor omgevingsvergunningen waarover we signalen ontvingen. Naar aanleiding van het externe onderzoek eind 2019 hebben we ook verschillende acties uitgevoerd om de bereikbaarheid van de gemeente te verbeteren.

(A.2.1) (Verder) verkennen en uitwerken van dorps- en stadsgericht werken

De ambitie dorps- en stadsgericht werken loopt continu door en toonde in 2020 juist zijn waarde in de coronacrisis. Samen werden behoeften en mogelijkheden verkend en uitgewerkt en legden we verbindingen. Dorpsoverleggen ondersteunden we in de digitale mogelijkheden, die als drempelverlagend werden ervaren om mee te doen. In 2020 zijn we gestart met het actualiseren van het participatiebeleid en experimenteerde we met e-participatie. De Meet & Greet tussen raadsleden en vertegenwoordigers van de

			dorpsoverleggen werd geannuleerd en uiteindelijk later digitaal succesvol ingevuld (in 2021). Vanuit het dorps- en stadsgericht werken is bijgedragen aan de bijstelling en uitvoering van het samenlevingsprogramma.
Dynamisch besturen	Goed contact met onze buur- en regiogemeenten en medeoverheden en flexibel samenwerken aan gezamenlijke opgaven. (B.1)	 	<u>(B.1.1) (Grenzeloos) samenwerken met de regio aan de opgaven uit de Regionaal Maatschappelijke Agenda (RMA), die passen bij onze koers en prioriteiten</u> Uitvoering is gegeven aan het Uitvoeringsprogramma 2020 van de regionaal maatschappelijke agenda (RMA). Op een enkele opgave na is de uitvoering conform ambitie vormgegeven. Besluitvorming heeft plaatsgevonden over het Uitvoeringsprogramma 2021. Hierbij is in door Molenlanden verzocht om een actualisatie en doorontwikkeling van de RMA. Dit proces is gestart en besluitvorming verwachten we in het tweede kwartaal van 2021. <u>(B.1.2) Meedoen aan het traject "Samen voor elkaar".</u> Drie van de vier opgaven zijn geconcretiseerd, namelijk: onderwijs, bereikbaarheid en zorg. Doel is om deze opgaven te borgen in de geactualiseerde RMA. Verdere verkenning vindt nog plaats op de opgave economie. <u>(B.1.3) Participeren in de samenwerking Zuid-Holland zuid</u> Het initiatief voor de samenwerking komt van de gemeente Dordrecht. Na eerdere bestuurlijke conferenties in 2019 heeft er in 2020 geen conferentie plaatsgevonden. Gemeente Molenlanden heeft, mede gezien COVID-19 en prioriteitstelling, afgezien van het initiatief om een conferentie te organiseren <u>(B.2.1) Reflecteren op de regionale samenwerking in Zuid Zuid-Holland</u> Voor het onderdeel Jeugdhulp heeft er besluitvorming plaatsgevonden over de toekomstige invulling. Voor de Arbeidsmarktregio is een verkenning gestart naar
	Een bepalende speler te zijn in de regio en inzet op regionale samenwerking op die		

	opgaven waar dat meerwaarde heeft. Opgaven en taken die we alleen beter kunnen, doen we zelf. (B.2) Een ruim aanbod van kaders, met het oog op het algemeen belang, we geven een punt op de horizon waar we naartoe willen groeien, maar bieden vooral ruimte voor nadere invulling en aanvulling op basis van het goede gesprek. (B.3)	de toekomstige invulling. De oorspronkelijk aanleiding voor de geformuleerde ambitie kwam voort uit het verzoek van de gemeente Vijfheerenlanden om te participeren in een brede heroriëntatie binnen het sociaal domein. Dit verzoek heeft geen vervolg gekregen behalve de toekomstige samenwerking binnen de Arbeidsmarktregio. <u>(B.3.1) Bijstellen van het wendbare Samenlevingsprogramma</u> In verbinding met de samenleving, andere overheden en onze kennispartners investeerden we in het concreter maken van de thematische vragen, het uitlijnen van processen en het uitvoeren van activiteiten. De dorpskaarten zijn in de dorpsoverleggen besproken. Vanwege de COVID-19-maatregelen konden enkele geplande overleggen niet doorgaan. Maar dat heeft geen van de netwerkpartners ervan weerhouden elkaar op te zoeken en juist in deze tijd met elkaar in verbinding te staan. Het Samenlevingsprogramma is aangevuld met mooie initiatieven en visies op de pittige thema's. Eind 2020 zijn we met ons netwerk gestart met het voorbereiden van een digitale versie van een zogenaamde peilstok van ons samenlevingsprogramma en met het vaststellen van het proces om half 2021 te komen tot een update van het Samenlevingsprogramma. <u>(B.3.2) Opstellen Toekomstvisie 2030</u> Een interne integrale beleidsdag in oktober 2020 heeft een eerste beeld gegeven hoe Molenlanden er na 2030 uit kan zien. Dit concept beeld is gebaseerd op bestaande en vastgestelde visies. Vanwege herprioritering is de oplevering doorgeschoven naar juli 2021. <u>(B.4.1) Implementeren en borgen van de essentie en werkwijze van de notitie "Grip op gemeenschappelijke regelingen"</u>
--	---	---

De gemeenteraad neemt op een transparante wijze besluiten waarbij rekening gehouden wordt met alle invalshoeken en die (democratisch, maatschappelijk en juridisch) goed uit te leggen zijn aan de inwoners. (B.4)

Doelstelling was om in 2020 een Nota Verbonden Partijen gereed te hebben en daarin de aspecten uit de notitie “Grip op gemeenschappelijke regelingen” te borgen. De nota is in maart 2021 vastgesteld door de gemeenteraad.

(B.4.2) Actief blijven zoeken naar (nieuwe) mogelijkheden om flexibel en wendbaar de verbinding en communicatie met inwoners en gemeenschappen te continueren

Door de pandemie vergaderden we zowel digitaal als hybride. We pasten actief en succesvol innovaties toe om dit te realiseren. We wilden meer en vaker de verbinding met inwoners realiseren. Dit werd door de COVID-19 pandemie belemmerd. Met het programma Kids op de kaart is gewerkt aan een betere verbinding tussen jeugd en politiek. Daarnaast richtte een groep jongeren zelf het platform Young4Waard op en wij hebben hen daarin ondersteund.

(B.4.3) Aanbrengen van verbeteringen in het vergadermodel en in de kwaliteit van de besluitvorming

In 2020 voerden we aanpassingen door in het vergadermodel. Hierdoor ontstaat er meer ruimte voor de beeldvormende fase en voor het inhoudelijke debat. Ook introduceerden we een leesbaar format voor raadsvoorstellen.

(B.4.4) Vergroten van de toegankelijkheid van de besluitvorming voor alle belangstellenden

We zien dat de digitale vergaderingen voor veel inwoners makkelijker te volgen zijn. Er is geen reistijd en men kan zonder aparte inlog via YouTube meekijken. We hebben nu gemiddeld meer kijkers dan we fysieke bezoekers op de tribune hadden, al verschilt het natuurlijk wel per onderwerp. De commissies en besluitvormende raad worden

ondertiteld. We zorgden voor een terugkoppeling per vergadering naar collega's.

Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Realisatie 2020	Streefwaarde 2023	Bron
Tevredenheid inwoners dienstverlening	Geen onderzoek gedaan	Nog nader te bepalen	Periodiek tevredenheidsonderzoek
Bereikbaarheid gemeente inwoners	Geen onderzoek gedaan	Nog nader te bepalen	Onderzoek extern bureau.
Afhandeling vergunning aanvragen en initiatieven	93%	90% aanvragen / initiatieven op tijd afhandelen	Eigen monitoring en onderzoek. De streefwaarde voor 2023 is nu al bereikt.

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000 min bedragen zijn inkomsten	Begroting voor wijz.	Begroting Na wijz.	Realisatie 2020
A. Lasten	3.472	3.597	3.618
B. Baten	422	472	411
C. Mutaties reserves	18	30	30
Totaal Programma 6	- 3.032	- 3.095	- 3.177

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2020 na wijziging en de realisatie

Het nadelig saldo op dit programma bedraagt € 82.000. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T01 Bestuur € 84.000 N		Het nadelig saldo van € 84.000 is met name veroorzaakt door de dotatie aan de voorziening voor pensioenen en wachtgeldten voormalige wethouders. Deze dotatie is gebaseerd op de actuariële berekeningen opgesteld voor de pensioenverplichtingen per 31 december 2020. De hogere lasten van € 91.000 aan de pensioenvoorzieningen was in de begroting nog niet voorzien.

Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De belangrijkste algemene dekkingsmiddelen zijn de algemene uitkering uit het gemeentefonds, de renteopbrengst, de onroerende zaakbelastingen en de precariobelasting.

In onderstaande tabel vindt u het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2020 voor wijzigingen	Begroting 2020 na wijzigingen	Realisatie 2020	Saldo 2020
OZB woningen	5.066	5.116	5.122	6
OZB niet-woningen	2.540	2.803	2.810	7
Algemene uitkering gemeentefonds	54.926	57.298	57.440	142
Treasury	2.219	43.735	43.792	57
Belastingen overig	1.758	1.755	1.753	- 2
Overige baten en lasten	0	0	574	574
Baten	66.509	110.707	111.491	784
OZB woningen	204	247	275	- 28
OZB niet-woningen	88	230	223	7
Algemene uitkering gemeentefonds	8	8	8	0
Treasury	535	6.566	6.741	- 175
Belastingen overig	91	128	104	24
Overige baten en lasten	486	450	1.010	- 560
Lasten	1.412	7.629	8.361	- 732
Mutaties reserves	-960	-36.838	-36.873	35
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	64.137	66.240	66.257	17

Toelichting op de financiële realisatie

Op de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien is een voordelig resultaat behaald van € 17.000. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Toelichting
T05 Treasury € 147.000 N	Door een wijziging van het BTW-compensatiefonds is van de Belastingdienst tot een bedrag van € 147.000 aan naheffingsaanslagen ontvangen.
T07 Alg uitkering en ov uitkering Gem fonds € 142.000 V	Op basis van de decembercirculaire is voor het jaar 2020 alsnog € 74.000 ontvangen uit het gemeentefonds. Over de jaren 2018 en 2019 zijn niet voorziene afrekeningen ontvangen tot een bedrag van € 68.000.

Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente Molenlanden.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De onroerende zaakbelastingen heffen we van de eigenaren en gebruikers van bedrijfspanden, overige gebouwen en niet-cultuurgronden. Daarnaast heffen we OZB van eigenaren van woningen. Deze belastingen berekenen we over de waarde van onroerende zaken.

Algemene uitkeringen

De verantwoorde algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de bij de het opstellen van de jaarrekening bekende informatie. Dit is de decembercirculaire 2020.

Dividend

In 2020 zijn de aandelen van Eneco verkocht. De opbrengst van € 41,5 miljoen is toegevoegd aan de algemene reserve. Er is in 2020 voor het laatst dividend van Eneco ontvangen. De gemeente ontvangt daarnaast jaarlijks dividenduitkeringen uit hoofde van haar aandelenbezit in Stedin en de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). In 2020 is in totaal € 1.300.000 aan dividendopbrengst gerealiseerd. Dit is conform de bij de Zomernota 2020 gewijzigde begroting. Deze dividendinkomst is als volgt verdeeld:

- € 693.000 van Eneco
- € 530.000 van Stedin
- € 77.000 van BNG

Precariobelasting

In Molenwaard werd precariobelasting op kabels en leidingen geheven; in Giessenlanden niet. We hebben ervoor gekozen om in de gehele gemeente Molenlanden gedurende de jaren 2019, 2020 en 2021 deze precariobelasting te heffen. De lasten die hierdoor voor huishoudens ontstaan (doordat nutsbedrijven deze belasting aan hen doorberekenen) zijn gecompenseerd in het tarief van de afvalstoffenheffing.

Toeristenbelasting

In 2020 hebben we in de gemeente Molenlanden toeristenbelasting geheven voor verblijf in de gemeente van personen die niet in de gemeente Molenlanden staan ingeschreven in de basisregistratie personen.

Rente

Na de ontvangst van de verkoopopbrengst van de aandelen van Eneco zijn de langlopende geldleningen bij de Bank Nederlandse Gemeenten en Waterschapsbank vervroegd afgelost en opnieuw afgesloten tegen een lagere rente. Het agio dat hiervoor betaald is, is ten laste van deze verkoopopbrengst gebracht. Het effect is een lagere rentelast.

Daarnaast zijn er gelden belegd van de verkoopopbrengst van het woningbedrijf in 2008 door de voormalige gemeente Giessenlanden. Deze gelden zijn in 2020 belegd binnen de mogelijkheden die voor de overheid gelden. De door deze belegging gerealiseerde renteopbrengst van ongeveer drie procent is ingezet als dekkingsmiddel.

Onvoorzien

In de begroting 2020 is een bedrag van € 100.000 voor onvoorziene lasten opgenomen. Er is in 2020 € 30.000 ten laste van onvoorzien gebracht voor het actualiseren van de database HANCA (het inventariseren en het in kaart brengen van onder andere cultuurhistorische elementen en ecologische natuurgebieden van de gemeente), de projectopdracht LHBTI naar aanleiding van een motie en een zonneboiler voor MFA den Beemd. Voor elk van deze drie onderwerpen is € 10.000 beschikbaar gesteld. Het restant ad € 70.000 maakt onderdeel uit van het positieve jaarrekeningresultaat.

Overhead

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) behoren de uitgaven zoveel mogelijk op de directe taakvelden te worden verantwoord. Wanneer kosten voor meerdere taakvelden worden gemaakt, dan worden deze kosten verantwoord op taakveld 04 Overhead. Het gaat om de zogenoemde PIOFACH kosten (Personeel Informatie Organisatie Financiën Automatisering Communicatie en Huisvesting).

Bedragen X € 1.000	Rekening 2019	Begroting 2020	Begr na wijz. 2020	Rekening 2020	Saldo 2020
Directe personeelskosten	7.074	8.358	8.252	7.928	324
Indirecte personeelskosten	1.069	988	873	741	132
Huisvestingskosten	493	662	691	622	69
Groot onderhoud huisvesting	4		432	136	296
Dotatie aan voorzieningen (huisvesting)	133	0			0
Facilitaire kosten	379	359	358	277	81
Automatisering ICT	1.686	1.855	1.937	1.846	91
Informatiebeheer	136	124	110	106	4
Materieel en vervoer	182	200	209	252	-43
Overige kosten bedrijfsvoering	433	250	758	583	175
Afschrijving en rente	1.322	1.085	1.072	895	177
Toerekening overhead aan investeringen	-544	-629	-629	-410	-219
Programma bedrijfsvoering 2019-2023 ¹		600			0
A. Lasten	12.367	13.852	14.063	12.976	1.087
Uitgeleend personeel	117	0	63	172	109
Overige baten bedrijfsvoering	73	243	180	268	88
B. Baten	190	243	243	440	197
Totaal per saldo lasten	12.177	13.609	13.820	12.536	1.284
Lagere onttrekking aan de reserve groot onderhoud			-432	-136	-296
Overige reservemutaties			-1.592	-1.680	88
Totaal			11.796	10.720	1.076

1-Het begrote bedrag van € 600.000 is later verdeeld over verschillende taakvelden in de begroting.

Toelichting op de financiële realisatie

Het saldo van de overhead komt uit op € 12.536.000. Dit is € 1.284.000 lager dan begroot; na verrekening van de reserves is dit € 1.076.000. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo		Toelichting
T04 Overhead € 516.000 V	Incidenteel	De kosten van groot onderhoud aan de accommodaties (raming € 432.000, realisatie € 136.000, voordeel € 296.000 is hier onderdeel van. Bij de reserves is met deze lagere onttrekking aan de onderhoudsreserve van € 296.000 eveneens rekening gehouden. Het resterende budget voor werkzaamheden voor de verbouwing van het gemeentehuis in Hoornaar wordt apart gehouden om op het moment dat de beperkingen ten gevolge van corona zijn opgeheven, te beoordelen welke werkzaamheden nog worden uitgevoerd. De overige reservemutaties van € 472.000 hebben grotendeels een relatie met overheveling van middelen van het programma doorontwikkeling bedrijfsvoering. Feitelijk betekent dit dat het resultaat op overhead uitkomt op € 516.000 voordelig ten opzichte van de begroting na wijziging. Dit is ruim 4 % van €11.796.000 en wordt hieronder toegelicht. Bij de directe personeelskosten is een deel van de vacatureruimte 2020 onbenut gebleven (€ 324.000). Dit is feitelijk een administratief voordeel. Op de directe taakvelden zijn namelijk de personeelskosten overschreden. Door complexiteit bij de monitoring van de directe personeelskosten (eigen- en ingeleend personeel, vacatureruimte, juiste taakveld) is geen aanpassing meer doorgevoerd in de vorm van een begrotingswijziging. De problematiek rond een meer flexibele personeelsbegroting wordt momenteel onderzocht. Bij de kadernota 2022 komt een voorstel. Ook de indirecte personeelskosten vallen beduidend lager uit door lagere opleidingskosten. Door corona konden veel voorgenomen bijeenkomsten geen doorgang vinden. De budgetten huisvesting, facilitair en ict kosten zijn eveneens onderschreden. Veelal liggen hier ook de coronabeperkende maatregelen aan ten grondslag. Het betreft vooral incidentele voordelen. De budgetten van materieel en vervoer zijn overschreden vanwege hogere onderhoudsuitgaven. Deze hogere lasten worden gecompenseerd door incidentele opbrengsten door de verkoop van enkele vervoermiddelen. Onder de overige kosten bedrijfsvoering zijn ook een aantal onderdelen geraamd vanuit het meerjarig programma 'doorontwikkeling bedrijfsvoering'. Van het niet bestede deel is bij de EJV aangegeven dat deze beschikbaar blijven om in 2021 te

		worden ingezet ter dekking. In de paragraaf bedrijfsvoering is een overzicht opgenomen waaruit het verloop van de bestedingen blijkt. Het voordeel op afschrijving en rente is vooral het gevolg van vertraging in voorgenomen investeringen. Tegenover al deze onderschrijdingen staat, dat er minder is doorbelast aan de investeringen. Deze doorbelasting hangt samen met de inzet van eigen personeel aan investeringen. De werkelijk bestede inzet door personeel aan investeringen is substantieel lager dan waar in de begroting 2020 rekening mee is gehouden. Het overheadpercentage 2020 ten opzichte van de totale omvang van de exploitatie bedraagt circa 11,5%. Onze gemeente wijkt daarmee niet af ten opzichte het landelijke beeld.
Over te hevelen middelen € 491.000 V	Incidenteel	Er zijn niet bestede budgetten die overgenomen worden 2021. Voor een deel is al besloten in de Eindejaarsnota. Voor het overige deel wordt voorgesteld dit via de resultaatbestemming te doen.

Paragrafen

Naast de beheerprogramma's zijn er in de jaarstukken een zevental programma overstijgende paragrafen opgenomen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van een aantal aspecten, waarmee u inzicht krijgt in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's.

De volgende paragrafen zijn in deze jaarstukken opgenomen:

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid

Paragraaf: Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente Molenlanden en maken deel uit van het beleid van de gemeente. In deze paragraaf informeren wij u over de uitkomsten en het doel van de verschillende gemeentelijke heffingen.

De gemeente Molenlanden kent de volgende heffingen:

- a. onroerende zaakbelastingen (OZB)
- b. precariobelasting
- c. toeristenbelasting
- d. rechten
- e. afvalstoffenheffing en rioolheffing

De genoemde belastingen onder a t/m c dienen tot het verkrijgen van algemene dekkingsmiddelen. De rechten, rioolheffing en de afvalstoffenheffing zijn een vergoeding voor de door de gemeente te verstrekken diensten en mogen maximaal kostendekkend zijn.

Tarieven

De tarieven voor 2020 zijn in de raadsvergadering van 17 december 2019 vastgesteld.

Het beleid gaat uit van kostendekkende tarieven voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de rechten. De begraafrechten zijn in 2020 geheven op basis van de op 5 februari 2019 vastgestelde verordening, waarbij nog onderscheid is gemaakt tussen het voormalig gebiedsdeel van Giessenlanden en het voormalig gebiedsdeel van Molenwaard. De tarieven zijn voor 2020 nog conform de “oude” verordeningen van Giessenlanden en Molenwaard.

Onroerende zaakbelastingen

De ‘onroerende zaakbelastingen’ heffen we van de eigenaren en gebruikers van bedrijfspanden, overige gebouwen en niet-cultuurgronden. Daarnaast heffen ‘onroerende-zaakbelasting’ van eigenaren van woningen. Deze belastingen heffen we over de waarde van onroerende zaken.

De tarieven voor de onroerende zaakbelastingen (OZB) zijn toegepast op de getaxeerde waarden. De herwaardering vindt jaarlijks plaats. De gehanteerde waarden voor 2020 (waardepeildatum 1-1-2019) waren ten opzichte van 2019 (waardepeildatum 1-1-2018) voor de woningen gestegen met 4,3%

De totale opbrengt uit de onroerende zaakbelastingen bedroeg in 2020 € 7.807.032.

Rechten

Hieronder vallen onder meer de leges voor een paspoort of een omgevingsvergunning en de begraafrechten. Uitgangspunt in Molenlanden is dat de rechten kostendekkend zijn. Dit geldt niet voor evenementenvergunningen (Titel 3). Hiertoe is besloten gelet op de positieve invloed die evenementen hebben op de leefbaarheid van de gemeente om deze tarieven niet kostendekkend te laten zijn.

Voor de begraafrechten geldt dat voor nieuw uit te geven graven een dekkingpercentage van 100 geldt. Voor de begraafplaatsen als totaal komt het dekkingpercentage veel lager uit doordat er veel oude graven zijn die door afkoop van de rechten in het verleden niet meer bijdragen aan het algemeen onderhoud. Deze graven zijn namelijk eeuwigdurend uitgegeven en het onderhoudsrecht is eeuwigdurend afgekocht.

Leges reisdocumenten e.d.

De opbrengst van deze leges zijn in 2020 lager uitgekomen dan was begroot. We verwachten dat deze tot 2024 op een laag niveau blijven, doordat de paspoorten sinds 2013 voor 10 jaar worden uitgegeven.

Leges omgevingsvergunningen

In 2020 waren er ten opzichte van voorgaande jaren heel veel aanvragen voor omgevingsvergunningen. Ten opzichte van de begroting waren er meer dan 3x zoveel aanvragen voor bouwwerken met bouwsommen groter dan € 100.000. Hierdoor is de legesopbrengst fors hoger dan begroot en ook meer dan kostendekkend. Hierbij merken we op dat de kosten die gemaakt worden om de aanvragen af te wikkelen voor een groot deel pas in 2021 zijn/worden gemaakt. Het totaaloverzicht van de leges in 2020 is als volgt:

	Lasten taakvelden	Overhead	BCF BTW	Rijksleges	Totale lasten	Gemeente leges	Rijksleges	Totale baten	Kosten- dekkendheid	Winst/ verlies
Titel 1 - Burgerlijke stand	26.200	13.100	1.200	-	40.500	42.600	-	42.600	1	2.100
Titel 1 - Reisdocumenten	70.300	32.200	4.200	52.900	159.600	73.400	52.900	126.300	1	33.300
Titel 1 - Rijbewijzen	101.600	48.100	5.500	44.400	199.600	156.500	40.700	197.200	1	2.400
Titel 1 - Overige publiekszaken	11.050	6.900	-	19.700	37.650	14.500	19.700	34.200	1	3.450
Titel 1 - Kabels en leidingen	47.500	22.700	2.900	-	73.100	73.100	-	73.100	1	-
Titel 2 - Omgevingsvergunning	1.669.000	575.000	105.000	-	2.349.000	3.126.000	-	3.126.000	1	777.000
Titel 3 - Dienstverlening	4.900	3.400	-	-	8.300	1.400	-	1.400	0	-6.900
Totaal legesverordening					2.867.750			3.600.800	1	733.050

Afvalstoffenheffing en rioolheffing

Ook voor de afvalstoffenheffing geldt dat de baten niet hoger mogen zijn dan de lasten. Het kostendeckingspercentage voor de afvalstoffenheffing was in 2020 100%. Iedere zelfstandige wooneenheid binnen de gemeente wordt aangeslagen voor deze belasting. Molenlanden hanteert tarieven voor één- en meerpersoonshuishoudens. Het al of niet gebruikmaken van de gemeentelijke ophaaldienst, is hiervoor niet relevant. Voor de recreatiewoningen in parken is een afwijkende regeling getroffen. Deze hebben een eigen contract met Waardlanden voor grote verzamelcontainers.

De gemeente Molenlanden heft zowel rioolheffing van de eigenaar als van de gebruiker van een op het riool aangesloten onroerende zaak. De gebruikersheffing wordt geheven door middel van een opslag per m³ waterverbruik. Het waterleidingbedrijf Oasen int dan ook deze heffing. Het kostendeckingspercentage voor de rioolheffing was in 2020 gelet op de harmonisatie van de tarieven na de herindeling 90%.

Ontwikkeling lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo), onderdeel van de Rijksuniversiteit Groningen, onderzoekt jaarlijks de ontwikkeling van de lokale lasten. De uitkomsten worden jaarlijks gepubliceerd in de Coelo-atlas. Deze geeft over 2020 aan dat de gemeente Molenlanden op plaats 185 staat van 377 gemeenten, waarbij nummer 377 de duurste gemeente is. Hieruit blijkt dat het OZB-tarief van Molenlanden iets onder het gemiddelde van Nederland behoort. De gemiddelde woningwaarde is net boven het gemiddelde van Nederland. Bij de milieuheffingen scoren de tarieven van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing van Molenlanden net boven het landelijk gemiddelde.

Kwijtschelding

Voor de inwoners van Molenlanden met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en de rioolafvoerheffing. Om voor kwijtschelding in aanmerking te komen moet worden voldaan aan de eisen van de ministeriële regeling.

In 2020 kwamen 183 inwoners in aanmerking voor automatische kwijtschelding. Daarnaast zijn er 280 verzoeken binnengekomen. Van deze 280 verzoeken zijn er 188 geheel of gedeeltelijk toegewezen en 89 afgewezen. Het totaalbedrag aan kwijtschelding bedroeg € 130.755 (2019: € 125.694)

Gerealiseerde heffingen

Geraamde en gerealiseerde heffingen voor 2020:

Bedragen	Geraamd	Gerealiseerd
Afvalstoffenheffing	4.678.473	4.685.641
Rioolheffing	3.538.199	3.554.321
Begraafrechten	910.572	921.299
Leges omgevingsvergunningen	1.856.100	3.126.185
Overige leges	300.235	274.491
OZB bedrijven gebruikers	1.197.729	1.200.277
OZB bedrijven eigenaren	1.605.744	1.609.560
OZB woningen eigenaren	5.115.988	5.121.589
Toeristenbelasting	25.000	36.325
BIZ-heffing	12.400	12.200
Precariorechten	1.728.000	1.728.090
Totaal	20.968.440	22.269.978

Paragraaf: Weerstandvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Deze paragraaf gaat in op de vraag in welke mate de gemeentelijke financiële positie toereikend is om de financiële gevolgen van risico's, op te kunnen vangen. Inzicht in de omvang van de risico's is een voorwaarde voor een gezonde bedrijfsvoering. Bij de besluitvorming kan hiermee rekening worden gehouden. De financiële inschatting van de risico's relateren we aan de vermogenspositie van de gemeente. Binnen de organisatie hebben we globaal geïnventariseerd welke risico's er bekend zijn. Op basis van de risico's is het weerstandvermogen berekend. Volgens artikel 21 van de Financiële verordening dient de gemeenteraad een nota weerstandvermogen & risicobeheersing vast te stellen. Deze nota wordt in 2021 opgesteld. Hierin leggen we de uitgangspunten voor de risicobeheersing en het risicobeheersingsproces vast. Vervolgens worden de risico's op een meer systematische wijze geïnventariseerd en verwerkt in de begroting 2022.

Financiële kengetallen

In deze risicoparagraaf zijn aan het eind een aantal financiële kengetallen opgenomen die inzicht geven in de financiële positie van de gemeente.

Beleid en beschikbaarheid van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit ziet er als volgt uit:

Weerstandscapaciteit	Begroting 2021 *)	Jaarstukken 2020	Actuele stand **)
Algemene reserve	41.509.000	61.137.912	39.316.000
Risicoreserve Grondexploitatie	2.001.000	2.528.474	
Jaarrekeningresultaat/begrotingssaldo	847.000	3.724.241	
Post onvoorzien	40.000		
Totale Weerstandscapaciteit	44.397.000	67.390.627	39.316.000

*) De vergelijking wordt gedaan met de begroting 2021 omdat daarin de uitkomst van de voorlaatste risicoanalyse is vermeld.

**) De stand van de algemene reserve is inmiddels lager naar aanleiding van de besluitvorming over de nota reserves en voorzieningen in de gemeenteraad van 26 januari 2021. Om een juist beeld te schetsen van de weerstandratio is uitgegaan van de meest actuele stand van de weerstandscapaciteit. Bij de algemene reserve is rekening gehouden met alle toekomstige, geplande onttrekkingen.

Het grote verschil in de stand van de algemene reserve wordt verklaard door de verkoop van de aandelen Eneco.

Weerstandsratio

De weerstandsratio is de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit voor het afdekken van de geïnterpreteerde risico's.

Weerstandsvermogen	2020
UITSTEKEND	6,5

Een ratio van >1,0 is noodzakelijk om alle risico's te kunnen opvangen. Een ratio onder de 1,0 is onwenselijk. Een ratio van >2,0 of hoger is uitstekend. Een ratio van 6,5 is uitzonderlijk goed.

Beleid met betrekking tot de risico's

Van elk risico maken we een inschatting van de mate van waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet en wat de financiële consequenties hiervan zijn. Dit werken we uit in een kans- en een gevolgwaarde.

Benadering van de risico's en de vertaling in kans en het effect

Om een risico's in omvang te duiden kijken we eerst naar de totale omvang van het te lopen risico als deel van het totaalbedrag dat als last is opgenomen in de jaarrekening, het effect.

Vervolgens maken we een inschatting van de kans dat het risico zich voordoet.

Daarbij hanteren we de volgende indeling:

- Laag: Het gevolg van het risico wordt voor 25% meegenomen in het risicoprofiel.
- Gemiddeld: Het gevolg van het risico wordt voor 50% meegenomen in het risicoprofiel.
- Hoog: Het gevolg van het risico wordt voor 75% meegenomen in het risicoprofiel.
- Zeer Hoog: Het is nagenoeg zeker dat het risico zich voordoet. Voor het gevolg van het risico wordt een voorziening getroffen of is financieel verwerkt in de begroting.

Van een risico zijn de geschatte (totale) kosten (kans x effect) gekwantificeerd en opgenomen in de tabel van risico's.

De financiële risico's die zich voordoen

In de onderstaande tabel vindt u de gekwantificeerde risico's voor 2020. Het totaal aan risico's bedraagt € 6.078.000. Dat is ongeveer 13% lager dan het totaal aan risico's vermeld in de begroting 2021. Deze daling houdt vooral verband met de lager ingeschatte risico's op grondexploitaties en grondgebonden projecten.

Coronacrisis

De coronacrisis heeft impact op de financiële positie van Molenlanden. In de onderstaande opsomming van de risico's is hiermee rekening gehouden. In vergelijking met andere gemeenten die bijvoorbeeld in belangrijke mate afhankelijk zijn van toerisme en parkeerinkomsten valt het verwachte effect nog mee. Ook worden de incidentele coronakosten door het rijk vergoed. We weten niet wat de effecten op de langere termijn zijn en welke impact de verwachte economische en psychosociale crisis zullen hebben. De belangrijkste risico's zijn:

- het risico op een lagere algemene uitkering uit het gemeentefonds;

- de kosten van het sociaal domein: verwacht wordt dat de crisis in gemeenteland het grootste effect heeft op het sociaal domein, zoals de uitvoering van de Participatiewet, WMO en Jeugdzorg. Het rijk heeft echter toegezegd om de meerkosten te gaan compenseren. In welke mate moet nog blijken.
- Leges bouwvergunningen. De aanvragen voor 2020 laten een sterke toename zien die echter tijdelijk van aard is. De komende jaren kunnen als gevolg van de crisis de aanvragen afnemen met een dalend effect op de legesopbrengst. Daarnaast heeft de coronacrisis meer of mindere effect op tal van ander posten waarvan de effecten lastig in te schatten zijn. Zoals vervoersvoorzieningen bijvoorbeeld leerlingenvervoer, ouderenvervoer (Molenhopper).

In dit kader verwijzen we naar het Noodfonds dat de gemeente heeft ingesteld voor ondersteuning van bedrijven en instellingen uit de Molenlandse samenleving ad. 3 mln. Dit bedrag achten we vooralsnog toereikend.

Omschrijving	Totale omvang van te lopen risico	Omvang risicogedeelte	Kans dat risico zich voordoet	Geschat risico (omvang x kans)
Grondexploitaties	7.582.000	7.582.000	n.v.t.	2.185.000
Vastgoedexploitaties			n.v.t.	846.000
Garanties (fin. Lasten 1% over hoofdsom)	153.984.000	153.984	25%	39.000
Gemeentefonds	57.440.000	574.400	50%	287.000
BTW compensatiefonds overschrijding plafond	4.500.000	200.000	25%	50.000
Dividenden Stedin en BNG	336.000	336.000	75%	252.000
Bedrijfsvoering loonkosten en overhead	24.598.000	2.459.800	25%	615.000
Stijging rentelasten	35.000.000	350.000	50%	175.000
Leges bouwvergunningen	1.775.850	443.962	50%	222.000
Participatie	1.766.000	174.000	50%	87.000
Jeugdzorg	10.169.000		80%	814.000
WMO	6.637.000	663.700	50%	332.000
Leerlingenvervoer	973.000	97.300	50%	49.000
Exploitatie maatschappelijk vastgoed	2.000.000	200.000	25%	50.000
Claim Remu	3.000.000	300.000	25%	75.000
Totaal				6.078.000

Toelichting risico's

Grondexploitaties

Alle grondexploitaties zijn recent doorgerekend. De hoogte van het risico is bepaald op 10% van de nog uit te geven budgetten en op een inschatting van de specifiek risico's per project. Dit betreft vooral risico's als gevolg van vertragingen, niet realiseerbare grondopbrengsten en de uitvoering.

Vastgoedexploitaties

Het betreft de vastgoedexploitaties nieuwbouw werklocatie te Bleskensgraaf, Stadhuis Nieuwpoort, Westrand Nieuw-Lekkerland, MFC Noordeloos en MFC Schelluinen. De risico-inschatting is gebaseerd op een risico-inventarisatie per project.

Garanties en waarborgen

De gemeente staat garant voor een aantal leningen en deelnemingen. De kans dat zich hierbij risico's zullen voordoen is erg klein. Het risico is bepaald op 0,1% van de hoofdsom, de kans daarop als klein, 25%. De mogelijke risico's als gevolg van extra te verlenen garanties in verband met de coronacrisis worden afgedekt door het Noodfonds.

Gemeentefonds

Ontwikkelingen in het gemeentefonds zijn vooral afhankelijk van het accres in de rijksbegroting en de verdeelmaatstaven. De komende tijd wordt bekend wat de herverdeeleeffecten zijn van de evaluatie van het gemeentefonds. Wij merken een totaal van 1% van de te verwachten inkomsten aan als risico. De voorlopige effecten zijn onlangs bekend geworden en het lijkt erop dat deze in structurele zin gunstig zijn (incidenteel zou er toch nog wel sprake kunnen zijn van een nadeel). Het risico wordt als gevolg van de coronacrisis en de aankomende herziening van de verdeelmaatstaven ingeschat op 50%.

BTW-compensatiefonds

Gemeenten en provincies kunnen vanaf 2016 tot een vastgesteld maximum BTW declareren. Verschillen ten opzichte van het plafond worden aan gemeenten uitgekeerd. Praktijk is dat gemeenten steeds meer bij het BTW-compensatiefonds declareren en vervolgens via het gemeentefonds op de algemene uitkering worden gekort. Met een omvang van € 4.500.000 merken wij € 200.000 aan als risico.

Dividend Stedin en BNG

Jaarlijkse schommelingen van dividend kan een verschil van de raming betekenen in de begroting. Vaste zekerheden of basisbedragen zijn nooit genoemd. Er zijn signalen dat in verband met de coronacrisis Stedin en BNG geen dividend zullen uitkeren. Daarom merken wij 100% als onzekerheid aan met een kans van 75%.

Bedrijfsvoering loonkosten en overhead

Het gaat hier om specifieke risico's zoals wachtgeld en pensioenen van politieke ambtsdragers, en ontslag (bijvoorbeeld van werk naar werktrajecten), WW en ZW-uitkeringen van medewerkers. Door een toenemende complexiteit en noodzakelijke kennis en vaardigheden neemt

de afhankelijkheid en daardoor de kwetsbaarheid aanzienlijk toe (onjuist menselijk handelen, brand, hardware storingen/servercrash, virussen, hackers enzovoorts). Gaan er zaken fout in de bedrijfsvoering, dan komt het realiseren van onze doelstellingen in gevaar. Ook kan dit leiden tot financiële, juridische en politiek-bestuurlijke risico's. Om deze risico's zoveel mogelijk te beperken, hebben we verschillende beheersmaatregelen getroffen op het terrein van informatiebeveiliging, back-up, uitwijkfaciliteiten en verzekeringen. Voor deze risico's hebben wij een inschatting gemaakt van 10% van de totale personeels- en bestuurskosten met een kans van 25%.

Stijging rentelasten

In de begroting 2021-2024 hebben we rekening gehouden met de lage rentestand bij de raming van de rentelasten op nieuw aan te trekken leningen. Dit is verdedigbaar gezien het rentebeleid van de ECB en de marktomstandigheden. In verband met de lage rentestand en de effecten van de coronacrisis is de stijging van de rente een risico. We schatten de kans in op gemiddeld, (50%).

Leges bouwvergunningen

De raming van de bouwleges vormt een risico. We verwachten dat de coronacrisis voor de langere termijn effect heeft op de bouw aanvragen. Het risico op een lagere opbrengst wordt daarom hoger ingeschat, het risicobedrag is bepaald op 25% met een kans van 50%

Participatie

Avres voert binnen de specifieke kaders van de rijksvergoeding in het sociaal deelfonds de participatiewet uit. Hoewel het budget bij de uitvoering van het beleid door Avres leidend is, kan toch een tekort ontstaan. Het rijk geeft aan dat de nadelige effecten van de coronacrisis door het rijk worden vergoed, de kans op een nadelig financieel risico is aangepast van laag naar gemiddeld. De zittende medewerkers met een SW-indicatie hebben loon- en baangarantie terwijl de rijksvergoeding daalt.

Verbonden partijen

Bij risico's van een verbonden partij gaat het in hoofdzaak om financiële en bestuurlijke risico's die ook verband houden met de structuur, organisatie en bedrijfsvoering van een verbonden partij. Het risico is per verbonden partij bepaald met inachtneming van het beleid dat de gemeenschappelijke regeling zelf voert op het gebied van weerstandsvermogen en risicomanagement. De gemeenschappelijke regeling behoort zelf risicomanagement vorm te geven en de eigen risico's voldoende af te dekken. Als dat niet het geval is (ratio lager dan 1) dan wordt het niet afgedekte deel hier opgenomen. Dit is in beperkte mate (ca € 82.000) het geval bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De deelnemende gemeenten dragen dat risico naar rato. Gelet op het geringe aandeel van Molenlanden is dit risico voor Molenlanden verwaarloosbaar.

Jeugdzorg (Dienst gezondheid en jeugd)

De Serviceorganisatie jeugd (SOJ) voert Jeugdzorg uit. Een nadelig exploitatieresultaat ten opzichte van de vastgestelde begroting brengt SOJ direct bij de deelnemende gemeenten op basis van een verdeelsleutel in rekening. SOJ beschikt niet over reserves. Anderzijds wordt een voordelig verschil uitgekeerd. Qua sturing is het voortdurend zoeken naar een balans tussen zorgvraag en beschikbaar budget. Bij de beleidsplanning en het contracteren van zorgaanbieders is het beschikbare budget uitgangspunt. De financiële onzekerheid houdt verband met twee verschillende aspecten. Ten eerste de bedragen die opgenomen zijn conform de controle van de provincie, maar de zorgvraag lijkt

groter mede als gevolg van de coroneffecten en is er een onzekerheid of de begroting niet hoger wordt vastgesteld, het maximale verschil is geschat op € 390.000. In juli worden de actuele begrotingscijfers verwacht.

De andere onzekerheid komt voort uit het wel of niet halen van de bezuiniging binnen SOJ. Gezien het open eind karakter van de beschikkingen en de contracten die voor 2021 nog gelden bij de jeugdzorgaanbieders is dit een lastige opgave. De discussies daarover zijn nog gaande. Het risico voor Molenlanden bedraagt € 430.000. Deze twee bedragen, totaal € 820.000, worden gezien als risico op de jeugdzorg.

Wmo

Aan de hand van ervaringscijfers ramen we zo realistisch mogelijk. Dat neemt niet weg dat er risico's bestaan. Vooral de merkbare toename van het aantal cliënten als gevolg van het door het rijk ingevoerde vaste abonnementstarief is een risico. Daarnaast vormen consequenties als gevolg van nieuwe aanbestedingen, verhoging van tarieven en het open-eindekarakter van de regelingen risico's. Als gevolg van de coronacrisis schatten we in dat er een gemiddelde kans is op een afwijking van 10%. Deze relatief lage inschatting houdt ook verband met het voornemen van het rijk om de gevolgen in het sociaal domein geheel of gedeeltelijk te compenseren.

Leerlingenvervoer

Leerlingenvervoer is een open-eind regeling. Het benodigde budget is vooral afhankelijk van de ontwikkeling van het aantal aanvragen. De kans is bepaald op 'gemiddeld'.

Exploitatie maatschappelijk vastgoed

Bij een aantal vastgoedexploitanten is in de exploitatieovereenkomst vastgelegd dat, als hun bedrijfsvoering in negatieve zin wordt geraakt door veranderde regelgeving of calamiteiten die buiten hun invloedssfeer vallen, de gemeente daarvan de financiële gevolgen draagt. Mogelijke aanspraken als gevolg van de coronacrisis dekt het Noodfonds af. Het resterende risico schatten we in als beperkt.

Claim REMU

Bij de verkoop van de aandelen van Eneco bestaat er nog een risico in verband met een claim die ingediend is door Remu. In 2002 heeft Eneco de aandelen in Remu N.V. gekocht van N.V. Remu Houdstermaatschappij en Stichting Beheer Belangen GCN Remu. Deze pretenderen op grond van de koopovereenkomst van 18 december 2002 recht te hebben op een privatiseringsvergoeding. De REMU-claim is in eerste instantie door de rechtbank in Den Haag en in tweede instantie door het Gerechtshof afgewezen. Daarop is door REMU c.s. cassatie bij de Hoge Raad ingesteld. Dit loopt nog. Het maximale risico bedraagt € 3.000.000. Op basis van een juridische analyse wordt de kans op een voor de aandeelhouders negatieve uitspraak klein geschat.

Ontwikkelingen

Een aantal ontwikkelingen laten zich nog niet financieel vertalen. Deze bieden we op een later tijdstip aan de gemeenteraad aan, afhankelijk van nog uit te voeren onderzoeken. Als voorbeelden noemen we:

- Kinderdijk: ontwikkeling entreezone inclusief waterentree, tweede fase parkeervoorzieningen Westrand

- Verkeer en Vervoer: uitkomsten onderzoeken oplossen verkeersknelpunten, verbeteren ketenmobiliteit, aanleg fietsstraat Oud Alblas, Goudriaan, Zuidelijke rondweg Groot Ammers, uitvoeren nog op te stellen gemeentelijk verkeers- en vervoersplan, overdracht wegen van het Waterschap aan de gemeente.
- Invoering Omgevingswet: naar verwachting treedt de Omgevingswet per 1 januari 2022 inwerking. Dat de Omgevingswet structureel veel invloed gaat hebben om de financiën van de gemeente is duidelijk, wat dit gaat inhouden echter nog niet. Gemeenten zijn momenteel druk met het uitwerken van deze structurele effecten, zo ook Molenlanden. Wij proberen om met een zo goed mogelijke inschatting het jaar 2022 in te gaan, maar het blijft een nieuwe wet met veel onzekerheden. Op 25 september 2020 is er een motie in de ALV-VNG ingediend voor een budgetneutrale overgang op de middellange termijn (<10 jaar). Deze motie wordt gesteund door ruime 40 gemeenten waaronder Molenlanden. Vooralsnog is de reactie dat de eigen organisatie de transitiekosten moet dragen.

Financiële kengetallen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) hebben we een aantal financiële kengetallen opgenomen die inzicht geven in de financiële positie van de gemeente. In het onderstaande overzicht vindt u de uitkomsten:

	Jaarrekening 2019 %	Begroting 2020 %	Jaarrekening 2020 %
Kengetallen:			
A. Netto Schuldquote	37,7%	17,7%	12,1%
B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	17,0%	-9,6%	-7,7%
C. Solvabiliteitsratio	48,6%	38,2%	64,1%
D. Structurele exploitatieruimte	1,1%	4,3%	0,6%
E. Grondexploitatie	9,7%	9,7%	5,9%
F. Belastingcapaciteit	106,3%	105,0%	103,3%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een netto schuldquote tot 100% wordt algemeen beschouwd als goed. Dit kengetal wordt voor de gemeente Molenlanden daarom als goed beoordeeld. Er is een correctie op dit getal als we de verstrekte leningen hierbij betrekken. De quote wordt dan zelfs negatief. Dat wil zeggen dat onze kortlopende vorderingen én verstrekte geldleningen bij elkaar groter zijn dan de schulden.

De verkoopopbrengst van de aandelen van Eneco heeft voor een daling van deze percentages gezorgd.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio verstaan we het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. De ratio is hoog doordat er sprake is van een groot eigen vermogen. Een gezond percentage ligt in ieder geval boven de 20%. De gemeente Molenlanden komt ruimschoots uit boven deze ondergrens. Ook dit kengetal is positief beïnvloedt door de verkoop van de aandelen van Eneco.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Dit kengetal laat zien dat er sprake is van een kleine ruimte in de structurele exploitatie van 2020.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Het gaat hier om de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De definitie van belastingcapaciteit is hier: woonlasten van een meerpersoonshuishouden, opgebouwd uit OZB, afvalstoffen- en rioolheffing. Algemeen wordt een belastingcapaciteit tot 100% als goed beoordeeld. De gemeente Molenlanden scoort net boven de 100%, hetgeen betekent dat de belastinglasten voor de inwoners van Molenlanden iets hoger zijn dan het landelijk gemiddelde. Dat het percentage iets lager is dan bij de begroting komt omdat het landelijke gemiddelde iets gestegen is.

Beoordeling onderlinge verhouding tussen kengetallen

De gemeente Molenlanden heeft een stevige financiële reservepositie en een materieel sluitende meerjarenbegroting. Deze positie is verstevigd door de aandelenverkoop van Eneco. De solvabiliteitsratio is hoog. Onze financieringspositie is solide. Tegenvallers kunnen we voldoende opvangen door aanwending van de reserves, wat ook blijkt uit de hoge weerstandsratio. Ook worden de structurele uitgaven in voldoende mate gedekt door structurele inkomsten.

Paragraaf: Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

In deze paragraaf gaan we in op wat er in 2020 bereikt is met betrekking tot het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente op basis van het vigerende beleid en de daarbij beschikbaar gestelde financiële middelen. De belangrijkste onderdelen voor de instandhouding van de kapitaalgoederen zijn de hoofdgroepen wegen, riolering, water, verlichting, groen en gebouwen. Ook hebben we een aantal kleine kapitaalgoederen opgenomen die bijdragen aan het functioneren van de buitenruimte.

De kosten voor de instandhouding van de kapitaalgoederen zijn gebaseerd op de beheerplannen. De kapitaalgoederen maken een substantieel deel uit van de begroting. Deze kosten hebben zowel een beleid- als een beheeraspect. De kapitaalgoederen bepalen in sterke mate de uitstraling, beleving, kwaliteit en ook de veiligheid van de openbare ruimte van de gemeente. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de daarmee samenhangende lasten. Het belang van een goed beleid en beheer is dus groot.

Gemeente Molenlanden

Met de vorming van de gemeente Molenlanden zijn de kapitaalgoederen van de oorspronkelijke gemeenten samengevoegd. De huidige beheerplannen met bijbehorende uitgangspunten en investeringen vormen de basis voor de nieuwe gemeente. Het onderhoud in 2020 is uitgevoerd conform de planningen zoals aangegeven in de bestaande beheerplannen. Niet al het geplande onderhoud is in 2020 afgerond. Vooralsnog leidt dit niet tot achterstallig onderhoud, omdat verschillende onderhoudstrajecten een doorlooptijd hebben van een aantal jaren, of gepland onderhoud een jaar later ook nog kan worden uitgevoerd.

Op grond van de Financiële verordening biedt het college de raad tenminste eens in de vier jaar een beheerplan ter vaststelling aan. De raad stelt het plan vast. Het plan geeft het kader weer voor het beoogde onderhoudsniveau, de planning van het onderhoud en de kosten van het onderhoud voor de diverse kapitaalgoederen.

We zijn gestart met de uitwerking van de harmonisatie van de verschillende beheerplannen. In 2020 is het Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2024 vastgesteld. Het Integraal Beheerplan Molenwaard en het Wegbeheerplan Giessenlanden lopen tot 2022. De overige beheerplannen van de voormalige gemeente Giessenlanden hebben variabele looptijden.

In 2020 zijn we gestart met het opstellen van een nieuw Integraal beheerplan dat medio 2021 ter vaststelling aan B&W wordt voorgelegd.

In het kader van klimaatontwikkeling zijn verschillende inspanningen nodig. Dit jaar is hieraan een vervolg gegeven. Zo zijn in verschillende herinrichtingsprojecten pilots opgestart met waterdoorlatende verharding, is het areaal groen uitgebreid en zijn een aantal natuurontwikkelingsgebieden in uitvoering gegaan met inrichtingselementen als bosplantsoen, natuurvriendelijke oevers en (padden)poelen.

Omvang Kapitaalgoederen

De totale oppervlakte van de gemeente Molenlanden is 19.159 ha. De kapitaalgoederen die de gemeente in beheer en onderhoud heeft liggen voornamelijk binnen de bebouwde kom van de 20 kernen. Een uitzondering hierop vormen de onderdelen openbare verlichting, riolering, straatnaamborden en onderdelen van straatmeubilair. De volgende gegevens geven een inzicht in de omvang van de kapitaalgoederen:

- In totaal is ca. 165 km verhardingen in beheer, met een totale oppervlakte van 1.431.000 m². Hiervan is ca. 325.000 m² asfaltverharding, ca. 1.092.000 m² elementenverharding en ca. 14.000 m² overige verhardingen.
- Binnen de gemeente staan in totaal ca. 6.050 verkeers- en straatnaamborden. Verder staan er ca. 419 schrikhekken, 348 afvalbakken, 27abri's, 374 banken en picknicksets, 3.600 palen en 1.200 overige objecten.
- Het totaal aantal verlichtingsobjecten (lichtmasten en armaturen) bedraagt ca. 10.100 stuks.
- In de gemeente bevinden zich in totaal 271 grote civieltechnische kunstwerken bestaande uit 190 bruggen, 24 duikerbruggen en 57 overige objecten. Verder zijn er ca. 4.820 meter kleine duikers.
- De gemeente heeft ca. 6.600 meter hekwerken in beheer en onderhoud.
- De te beheren rioleringsvoorzieningen bestaan uit in totaal 431 km riolering, onderverdeeld in 205 km vrijval riool, 187 km druk- en vacuümriolering met 1.643 pompunits en 39 km persleidingen met 81 hoofdgemalen. Daarnaast zijn er nog 16 bergbezinkvoorzieningen en ruim 14.000 kolken.
- Het open water in de gemeente bestaat vooral uit kleine sloten, weteringen en plassen. De totale oppervlakte door de gemeente te onderhouden water is ca. 311.350 m².
- Langs de gemeentelijke watergangen staan ongeveer 28.400 meter oeverbeschermingen en liggen er ca. 12.400 meter natuurlijke oevers.
- De totale oppervlakte aan te onderhouden groenelementen binnen de gemeente bedraagt ongeveer 118 hectare en het aantal te onderhouden bomen is ongeveer 13.420 stuks.
- Er zijn in totaal 25 begraafplaatsen met daarop ca. 28.900 m² verhardingen.
- In de gemeente zijn 132 speelplaatsen ingericht, met in totaal ca. 650 speel- en sporttoestellen.
- In de openbare ruimte van de gemeente Molenlanden bevinden zich 22 openbare kunstobjecten.
- Tot de gemeentelijke gebouwen horen het gemeentehuis/werklocatie, gemeentewerven en een zoutloods, 1 gebouw van de (voormalige) bibliotheek, 8 peuterspeelzalen, 22 gebouwen op de begraafplaatsen, 17 kerktorens, 10 gymzalen, 2 zwembaden, 4 dorpshuizen/buurtcentra, 3 jeugdhonken, 3 woningen en een aantal overige gebouwen.

Wegen

De wegenstructuur vormt de ontsluiting van onze 20 kernen, verspreid over het gebied. De gemeente is verantwoordelijk voor het wegbeheer binnen de bebouwde kom. Deze wegen dragen binnen de kernen bij aan een goede, veilige en toegankelijke leefomgeving. Wanneer we wegen of gebieden reconstrueren, benutten we de mogelijkheden om de leefomgeving te verbeteren. Dit doen we samen met de inwoners binnen

herinrichtingsprojecten. De aanpassingen die we realiseren, verbeteren de beleving en de gebruikswaarde. Klimaat adaptieve maatregelen maken hiervan onderdeel uit.

Het beheer van wegen richt zich op doelmatig onderhoud waarbij we integraal werken met een duidelijke prioritering. Daarbij is er een directe afstemming met de rioolplanning en andere producten binnen de openbare ruimte. Dit komt tot uitdrukking in de uitvoeringsplannen wegen en riolering die we jaarlijks opstellen. De uitvoeringsplannen stemmen we als het nodig is af op de resultaten van de jaarlijks uitgevoerde visuele inspecties.

Ook in 2020 is de jaarlijkse visuele inspectie van het wegenareaal uitgevoerd. Het onderhouds- en vervangingsprogramma wegen is op de resultaten hiervan afgestemd. Op basis van het uitvoeringsplan wegen zijn in 2020 een aantal wegen aangepakt voor het daarbij behorende budget. De uitvoeringsduur is veelal 2 tot 3 jaar. Er wordt zoveel mogelijk integraal gewerkt, waarbij er een directe afstemming is met de andere producten binnen de openbare ruimte.

Binnen het onderhoud streven we ernaar om onderhoudsachterstand zoveel mogelijk te beperken en kapitaalvernietiging te voorkomen. Door zetting en droogte in de afgelopen jaren is gebleken dat de wegen meer (ongelijkmatige) zetting vertonen. Hierdoor is er meer onderhoud nodig en vinden er op sommige locaties eerder vervangingen plaats dan waar we in het beheerplan rekening mee hebben gehouden. Op dit moment werken we aan een nieuw integraal beheerplan. Hierin verwerken we de geactualiseerde cijfers.

In 2020 zijn van de beschikbare budgetten onderhoudswerken aan asfalt- en elementenverhardingen uitgevoerd die voortvloeien uit klachten van inwoners en uit visuele wegininspecties, die het vakteam Beheer Buitenruimte uitvoert. Herstelwerkzaamheden aan de verhardingen als gevolg van werkzaamheden door nutsbedrijven zijn gedekt door inkomsten van de straatwerkvergoedingen.

De uitvoering van de gladheidsbestrijding heeft in 2020 weinig klachten opgeleverd. Door de weersomstandigheden is de frequentie van gladheidsbestrijding hoger geweest dan gemiddeld.

In 2020 zijn de beeldkwaliteitsniveaus voor onkruidbestrijding op verharding geharmoniseerd en vastgesteld op A. Dit is het hoogste onderhoudsniveau conform de systematiek van beeldkwaliteit. Na het (verplicht) niet meer toepassen van chemische bestrijdingsmiddelen is er geen sprake meer van onkruidbestrijding maar van onkruidbeheersing. Met andere woorden: er zijn geen bestrijdingsmethoden voorhanden die voorkomen dat achterblijvende wortelresten en zaad zorgen voor een snelle nieuwe aanwas van onkruid. Veeg-/borstelbeheer wordt zo goed mogelijk afgestemd op de onkruidbestrijdingsronden. Door het strakker afstemmen van

het veegbeheer (wat voorkomt dat er voedingsbodem in de vorm van zand en bladresten voor onkruiden in met name goten ontstaat) op het frequenter dan voorheen bestrijden van onkruid wordt het beeld dat we gewend waren met de toepassing van chemische middelen benaderd. Elke alternatieve methode vergt meer inspanning en is daardoor fors duurder. Voor Molenlanden wordt een combinatie van heet water en handmatig afmaaien van het onkruid toegepast. Dit vergt in het groeiseizoen constante aandacht om het vastgestelde beeldkwaliteitsniveau (B) te behalen.

In 2018 heeft het Waterschap Rivierenland te kennen gegeven het onderhoud van wegen niet langer als één van haar kerntaken te zien. Het Waterschap is gestart met het verkennen van de mogelijkheid om haar wegen over te dragen aan de betreffende gemeenten. Het is duidelijk geworden dat de overdracht van de wegen van het WSRL aan onze gemeente een grote financiële impact heeft. In 2021 wordt deze verkenning doorgezet.

Objecten in de openbare ruimte

Ook de objecten in de openbare ruimte zijn in 2020 planmatig onderhouden en vervangen. In de begroting zijn hiervoor de benodigde middelen opgenomen.

Het gaat hierbij onder andere om verkeer- en straatmeubilair zoals verkeersborden, straatnaamborden,abri's, banken en afvalbakken. Ook zijn er 22 openbare kunstobjecten in de openbare ruimte van de gemeente Molenlanden.

Een deel van het jaarbudget voor deze objecten is uitgegeven aan incidentele schades, diefstal en vandalisme. Dit gaat om ongeveer 20 % van het jaarbudget. We zien een zekere stabilisatie.

Civieltechnische Kunstwerken.

Goed beheer en onderhoud van onze civieltechnische kunstwerken (o.a. bruggen, keermuren, steigers) vormen een belangrijke schakel in het functioneren van de infrastructuur. Het is vanuit maatschappelijk draagvlak van belang dat de kunstwerken bij vervanging of wijziging niet alleen blijven voldoen aan hun infrastructurele functie, maar ook hun eigen karakter en identiteit behouden.

Ieder jaar inventariseren en inspecteren we het areaal civieltechnische kunstwerken. Op basis van deze input plegen we planmatig onderhoud en voeren vervangingen uit van de civieltechnische kunstwerken.

Vervolgens monitoren we deze rapportages en kunnen we snel anticiperen op risicovolle situaties. Denk hierbij aan betonnen bruggen die al op leeftijd zijn en eerder zijn uitgesteld vanwege bezuinigingen. Prioritair is dit wanneer ze een belangrijke verkeersfunctie hebben en/of gebruikt wordt als aanvoerroute voor een nieuwbouwproject.

Het afgelopen jaar zijn alle civiele kunstwerken geïnspecteerd. Verder hebben we verschillende bruggen vervangen. Zo is onder meer de brug aan de d'Ablaing van Giessenburgstraat duurzaam vervangen. Verder zijn we gestart met de voorbereiding van een aantal bruggen aan de Beneden Tiendweg in Streefkerk.

Het beheer en onderhoud aan de kunstwerken hebben we afgelopen jaar geharmoniseerd. Op basis van de beheerplannen is het areaal en de kwaliteit in relatie tot de kosten in beeld gebracht. De kosten voor onderhoud en vervanging zijn opgenomen in de begroting. Bij het vervangen van de kunstwerken vormen onderhoudsarme duurzame materialen en constructies een belangrijk uitgangspunt binnen het nieuwe ontwerp.

Openbare verlichting

Het beheer en onderhoud van de openbare Verlichting is gericht op het doelmatig in stand houden van het huidige areaal voor de verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Hierbij maken we gebruik van efficiënte en energiezuinige verlichtingsmiddelen.

Het aansturen van het dagelijks onderhoud aan de openbare verlichting is ondergebracht bij de gemeenschappelijk regeling Bureau OVL. Ook is het Bureau OVL een belangrijke schakel voor het taakveld openbare verlichting bij reconstructie projecten. Hierin verzorgen zij onder andere het lichtontwerp, de aansluitingen op het stroomnet en directievoering.

Naast het reguliere onderhoud geven we conform het SER-energieakkoord extra aandacht aan het vervangen van oude verlichting door duurzame energiezuinige LED-verlichting. Om landelijk goed inzicht te krijgen in de energiebesparing doen wij mee met de OVL-monitor.

In verband met duurzame en toekomstbestendige ecologische buitenruimte bekijken we welke mogelijkheden de openbare verlichting hiervoor biedt en welke bijdrage wij hieraan kunnen leveren.

Het afgelopen jaar hebben we het beheer en onderhoud van de openbare verlichtingsinstallatie verder geharmoniseerd. Het beheerpakket Moon is in gebruik genomen en de voorbereidingen voor de aanbesteding van het onderhoud in 2021 zijn afgerond. Er zijn veel lichtmasten vervangen en verled, zoals in Arkel West, in Hoornaar en Noordeloos. En ook via reconstructiewerkzaamheden zoals Mr Streeflandstraat in Nieuw-Lekkerland en Liesdel in Nieuwpoort.

Spelen

Het beheer en onderhoud van de openbare speelvoorzieningen is gericht op het doelmatig in stand houden van het huidige areaal en het waarborgen van de veiligheid van de spelende kinderen en toezijnde volwassenen conform het Attractiebesluit.

Het areaal speeltoestellen wordt jaarlijks een aantal keer geïnspecteerd en geschouwd. De gegevens die hieruit voortvloeien implementeren we in het beheerpakket. Op basis van deze input voeren we planmatig onderhoud en vervanging uit aan de speeltoestellen. Deze werkzaamheden pakken we zo veel mogelijk integraal op bij herinrichtingsprojecten aan de openbare ruimte.

Een uitdagende en jaarrond speelomgeving is een belangrijk uitgangspunt bij het ontwerp van de speelplaatsen. Hierbij is participatie met gebruikers en omwonenden tijdens ontwerp en advisering met daarbij het leveren van maatwerk per locatie een bepalende en belangrijke factor voor uitvoering.

In 2020 hebben we verschillende speelplekken heringericht onder andere het skatepark aan de Beemdweg in Oud-Alblas en Jan Snouckstraat in Schelluinen. Ook zijn we gestart met de voorbereiding voor de herinrichting van het trapveld Brandwijk en andere speelplekken.

Groen

Het onderhoud aan openbaar groen is vastgesteld op beeldkwaliteitsniveau B, waarbij we gebieden met een hoogwaardige of afwijkende inrichting op A onderhouden.

Met de harmonisatie van het boombeleid is in 2020 gestart, waarbij het afschaffen van het kapvergunningsstelsel eind 2020 al een vastgesteld onderdeel is. Om de instandhouding van een gezond en duurzaam bomenbestand te borgen, geven we het boombeleid in 2021 verder vorm. Hierin omschrijven we onder andere uitgangspunten hoe we omgaan met maatregelen om en nabij bomen, maar ook wat we doen in verschillende overlastsituaties die bomen soms veroorzaken.

In het kader van klimaatadaptatie (wateroverlast, hittestress) speelt de soort en de hoeveelheid groen een belangrijke rol. In (her)inrichtingsplannen houden we hier rekening mee door waar mogelijk meer ruimte voor groen en water te 'reserveren'. Bij de voorbereiding is het hierbij wel zoeken naar voldoende ruimte gezien het spanningsveld met de ruimteclaims van andere functies in de buitenruimte (bijvoorbeeld parkeren).

Om de biodiversiteit te verhogen, hebben we vanaf 2020 in verschillende kernen beheer- en inrichtingsmaatregelen genomen. Denk hierbij aan het toepassen van extensivering van maaibeheer, meer bloeiende vaste plantenborders en het inzaaien van locaties met bloemenmengsels. Genoemde maatregelen zorgen naast het vergroten van de biodiversiteit voor verhoging van de belevingswaarde van de buitenruimte. In 2020 hebben we deze maatregelen verder uitgebreid en waar mogelijk breiden we dit de komende jaren nog verder uit.

Begraafplaatsen

In Molenlanden zijn verspreid over de kernen, 25 begraafplaatsen. Het totaal aantal begravingen is gemiddeld 265 per jaar. In 2020 zijn er 260 begravingen geweest.

Alle begraafplaatsen onderhouden we op beeldkwaliteitsniveau A. In 2020 heeft kaderstelling op de beleidsonderwerpen van begraven plaatsgevonden. Deze kaderstelling is vastgelegd in het 'Beleidsdocument begraafplaatsen Molenlanden'. Ook zijn in dit proces de Beheersverordening begraafplaatsen en de Verordening begraafrechten (inclusief Tarieventabel) geharmoniseerd en vastgesteld. Als vertaling van de kaderstelling naar uitvoeringsmaatregelen stellen we in de 1e helft van 2021 het Beheerplan begraafplaatsen op.

Riolering

Op grond van de in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) geformuleerde uitgangspunten en kwaliteitsniveaus onderhouden we het rioolstelsel van de gemeente. Door het uitvoeren van het GRP continueert de gemeente haar rioleringsbeheer, kunnen we de komende jaren voldoen aan de wettelijke taken en kunnen we het beheer uitvoeren op een financieel efficiënte wijze. Bij de rioolrenovatiwerkzaamheden is samenhang met herbestrating werkzaamheden. De uitvoering van uitbreidingsplannen vindt plaats conform de eisen van de gemeente.

Het Gemeentelijk Rioleringsplan voor de Gemeente Molenlanden 2020-2024 is op 30 juni 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin is het bestaande beleid van beide gemeentes afgestemd tot één. Verder heeft de Ruimtelijke adaptatie voortvloeiend uit het Deltaprogramma een plaats gekregen.

De kosten van het riool zijn, conform het in het GRP 2020-2024 vastgestelde beleid, via een kostendekkend tarief doorberekend. In het jaar 2020 was op basis van een overgangsregeling nog sprake van 90% kostendekking.

Door de drogere zomers van de afgelopen jaren is in de kernen merkbaar dat er meer zetting van de ondergrond plaatsvindt. Dit heeft gevolgen voor de riolering. Meer huisaansluitingen gaan kapot en de hoofdriolering komt ongelijkmatiger te liggen wat meer onderhoud vraagt en mogelijk kan gaan leiden tot snellere vervanging dan vanuit het Gemeentelijk Rioleringsplan is gepland.

Water

Watergangen zijn van groot belang voor de aan- en afvoer van hemelwater. Door het baggeren van watergangen kan voldoende afvoercapaciteit worden gewaarborgd. Het baggeren is vastgelegd in een viertal baggerplannen (Giessenlanden, Graafstroom, Liesveld en Nieuw-Lekkerland). In deze plannen is de kwaliteit en kwantiteit van de aanwezige bagger inzichtelijk gemaakt. Aan de hand van deze

baggerplannen worden de watergangen cyclisch gebaggerd en zijn de financiële consequenties in de begroting verwerkt. Op dit moment werken we aan het opstellen van een nieuw baggerplan. De cijfers worden in het nieuwe integrale beheerplan in 2021 opgenomen.

De beschoeiingen en oeverbeschermingen zijn binnen de beheerplannen opgenomen. Conform de waterplannen voeren we maatregelen uit waarbij we rekening houden met de klimaatontwikkelingen. We besteden aandacht aan het behouden en vergroten van open water en het robuuster maken van watergangen en duikers. De beschoeiing en oeverbescherming betrekken we hierbij. Vaak combineren we deze maatregelen met de reconstructies van wegen en riolering.

Gebouwen

Van alle gebouwen zijn onderhoudsplannen aanwezig en digitaal beschikbaar. De financiële consequenties voor de gebouwen hebben we hierdoor goed en actueel in beeld. In 2018 en 2019 hebben we de staat van onderhoud van de gebouwen geïnventariseerd en de onderhoudsplannen op basis hiervan geactualiseerd. Inspectie van de onderhoudsbehoefte gebeurt iedere 3 jaar.

Van de objecten zijn meerjarenplanningen opgesteld en zijn de financiële consequenties vertaald in jaarlijks onderhoud en groot onderhoud met daarbij behorend een jaarlijkse gemiddelde storting (10-jarig gemiddelde) in de onderhoudsreserve, de zogenaamde dotatie. Per jaar wordt er een onderhoudsjaarplan vastgesteld waarbij we de benodigde gelden voor het in dit jaar geplande groot onderhoud uit de onderhoudsreserve onttrekken. Het jaarlijks onderhoud nemen we elk jaar op in de (exploitatie) begroting.

In relatie tot andere prioriteiten (corona/huisvesting politie Bleskensgraaf) hebben we in 2020 gepland groot onderhoud beperkt uitgevoerd. Een deel van het geplande groot onderhoud is doorgeschoven naar 2021 als de onderhoudstoestand dit toeliet en dit vanuit de prioritering van werkzaamheden noodzakelijk was.

Voor de panden die onzekerheid kennen over het gebruik en de bestemming voeren we gepland onderhoud minimaal uit. Denk hierbij aan invulling van de voormalige bibliotheek in Giessenburg waarover we in de loop van 2021 meer duidelijkheid verwachten, de gemeentewerven in voormalig Molenwaard en de opstallen op de begraafplaatsen.

Ook voor de inmiddels voormalige werklocatie in Bleskensgraaf (Kerkstraat 8) voeren we tot aan de geplande verkoop slechts het hoogstnoodzakelijk onderhoud uit. Het pand aan de Burgemeester Viezeestraat 3 in Bleskensgraaf is tijdelijk als servicepunt ingericht en kan nadat de definitieve locatie is ingevuld, worden verkocht.

Voor de beide zwembaden die in eigendom van de gemeente Molenlanden zijn, geldt dat er met behulp van stichtingen (vrijwilligers) tegen zo laag mogelijke onderhoudskosten geëxploiteerd wordt. Dit gebeurt vanuit een taakstellend budget voor onderhoud. Reservering voor groot onderhoud gebeurt vanaf 2019 ook voor de zwembaden.

Voor de kerktorens hebben we in 2019 nieuwe meerjarige onderhoudsplannen opgesteld. Op basis van deze plannen is de benodigde storting voor groot onderhoud voor de torens en het benodigde jaarlijks onderhoud vastgesteld.

De MJOP's dienen ook voor input van de subsidieaanvraag die voor monumentale panden voor onderhoud gedaan kan worden. De subsidies zijn aangevraagd en in 2019 verleend voor de periode 2020-2025. Dit gaat om een bijdrage in het benodigde onderhoud van het rijk voor de instandhouding.

Aan- en verkoop

In 2020 is opnieuw een viertal woningen aangekocht op basis van de uitkoopregeling voor woningen onder hoogspanningsverbindingen. Deze woningen worden tijdelijk verhuurd op basis van de leegstandswet. De uitkoopregeling is een vrijwillige regeling die huiseigenaren de mogelijkheid biedt om hun woning tegen marktwaarde te verkopen aan de gemeente. De gemeente ontvangt hier een subsidie voor vanuit het rijk. De voorwaarde die hier aan verbonden is dat de woonbestemming binnen vijf jaar na uitkoop verdwijnt. In Molenlanden komen in totaal 43 woningen in aanmerking voor uitkoop. Rekening houdende met een drietal inmiddels in 2021 aangekochte woningen zijn er tot en met medio mei 2021 26 woningen aangekocht. We zijn een participatietraject gestart met de buurt waar besproken wordt wat de nieuwe bestemming kan zijn van de aangekochte panden. Sloop behoort ook tot de mogelijkheden.

In 2020 zijn daarnaast drie panden teruggekocht van de Stichting Onderwijshuisvesting Giessenlanden (SOHG). Deze panden huisvesten de scholen en kinderopvang in de drie kernen van Arkel, Hoornaar en Giessenburg. Deze panden zijn jarenlang in eigendom van deze stichting beheerd en onderhouden en vanwege voorgenomen beëindiging van de stichting teruggekocht door gemeente Molenlanden. Na vaststelling van het vastgoedbeleid, richten we in 2021 de definitieve eigendoms- en beheer constructie voor deze panden in.

Verduurzaming en beleid

Vanuit de duurzaamheidsambitie ligt er de opgave om de duurzaamheid van het gemeentelijk vastgoed te inventariseren en op basis hiervan een plan op te stellen hoe te verduurzamen en wanneer.

Sporthal de Reiger is als pilot vanaf januari 2019 van het gas af en energieneutraal gemaakt en de inzichten hiervan nemen we mee in het verduurzamingsplan.

Voor een deel van de panden in gemeentelijk eigendom hebben we in 2019 ook een grove duurzaamheidsscreening gedaan. Het overige deel is in 2020 gescreend.

In 2020 hebben we het vastgoed- en accommodatiebeleid voor de gemeente Molenlanden voorbereid, dat begin 2021 is vastgesteld. Parallel hieraan, en waar nodig met elkaar verweven, hebben we in 2020 een integraal huisvestingplan opgesteld. Dit plan is begin 2021 vastgesteld.

In onderstaand overzicht vindt u de exploitatielasten en reservering voor groot onderhoud in 2020 van de diverse kapitaalgoederen.

Kapitaalgoederen	Onderhoud 2020		Reservering 2020	
	Raming	Realisatie	Raming	Realisatie
Wegen	1.262.447	1.184.808	2.505.000	2.505.000
Civiele kunstwerken	145.200	146.229	0	0
Straatmeubilair	70.000	59.540	0	0
Openbare verlichting	482.720	443.837	40.000	40.000
Verkeersvoorzieningen	387.193	316.400	0	0
Openbaar Groen	1.091.908	1.053.189	0	0
Openbare speelplaatsen	108.400	122.892	0	0
Watergangen	243.700	195.769	170.500	170.500
Rioleringen	1.463.809	1.594.766	0	0
Begraafplaatsen	199.138	207.321	0	0
Gebouwenbeheer:	1.309.935	749.041	512.879	512.879
Totaal	6.764.450	6.073.794	3.228.379	3.228.379
* Exclusief personeelskosten en kapitaallasten				

Paragraaf: Financiering

In deze paragraaf komt het gemeentelijke financieringsbeleid aan de orde mede op basis van de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). De focus van het financieringsbeleid is gericht op het beperken van financieringsrisico's en het beheersen van de gemeentelijke schuldpositie.

Financieringsbeleid

De gemeente streeft ernaar benodigde leningen tegen een zo'n laag mogelijk tarief aan te trekken en tegelijkertijd de renterisico's zoveel mogelijk te beheersen. Daartoe houden we bij het afsluiten van leningen rekening met de liquiditeitsbehoefte en de rente risiconorm. In 2020 is de rente gedurende het hele jaar laag geweest, zowel de rente voor korte- als lange geldleningen. Vanwege de voorgenomen verkoop van de aandelen Eneco was het beleid erop gericht om de uitstaande schulden zoveel mogelijk kort te financieren. De opbrengst van de verkoop zorgde ervoor dat de gehele schuldenlast die kort gefinancierd was, direct kon worden afgelost. Als onderdeel van het bezuinigingsplan fase 1 hebben we daarnaast gekeken naar de herfinanciering van langlopende leningen met een hoge rentelast. Door de lage rentestand ontstond een aanzienlijk voordeel. De herfinanciering vond halverwege het jaar plaats en de voordelen zijn in onze meerjarenbegroting verwerkt.

Rentekosten en -opbrengsten

In 2020 hebben we twee nieuwe langlopende geldlening afgesloten en vrijwel de gehele leningenportefeuille herzien. Door het aangaan van 2 nieuwe leningen met een historisch lage rente van gemiddeld € 0,48% kunnen we onszelf voor een lange periode verzekeren van lage financieringslasten die vooral een zeer gunstig effect op de exploitatie hebben.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de financieringspositie in het afgelopen jaar.

Mutaties vaste schuld in 2020	Molenlanden		
Bedragen x € 1.000	Bedrag	Gemiddelde rente	Invloed op rente
Stand per 01/01/2020	35.985	2,76%	
Nieuwe geldleningen	34.936	0,48%	2,28%
Reguliere aflossingen	1.160	3,20%	0,03%
Vervroegde aflossingen	34.682	2,76%	2,28%
Rente-aanpassing	-	0%	-
Omzetting vast naar vlottend	-	0%	-
Omzetting vlottend naar vast	-	0%	-
Stand per 31/12/2020	35.079	0,48%	-

De volgende tabel laat het behaalde renteresultaat in 2020 zien:

Renteresultaat 2020	Molenlanden
Alle bedragen x € 1.000	Realisatie
Rente kortlopende leningen	147
Rente langlopende leningen	562
Rente rekening-courant	16
Totaal rentelasten	725
Ontvangen rente	1.071
Renteresultaat 2020	346

De rentebaten waren in 2020 € 346.000 hoger dan de rentelasten. Dit resultaat is verwerkt op het taakveld Treasury.

Kasgeldlimiet

Ter beperking van de renterisico legt de WET FIDO een norm op voor de korte schuld, het zogenaamde kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet is het bedrag dat de korte schuld (korter dan 1 jaar) mag bedragen. Deze limiet wordt berekend naar een vast percentage van het begrotingstotaal per januari van het dienstjaar. De kasgeldlimiet voor de gemeente Molenlanden bedroeg in het jaar 2020 8,5% van het totaal van de exploitatie van € 146.937.000.

Kasgeldlimiet over 2020	Molenlanden
Alle bedragen x € 1.000	Realisatie
A – Begrotingstotaal	146.937
B – Vastgesteld percentage	8,50%
C – Kasgeldlimiet (A x B / 100)	12.490

In onderstaande tabel ziet u per kwartaal of de toegestane kasgeldlimiet wordt overschreden:

Bedragen x € 1.000	Molenlanden			
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Vlottende schuld:				
Opgenomen geld < 1 jaar	35.000	-	-	-
Schuld in rekening-courant	706	-	-	35
Gestorte gelden derden < 1 jaar	-	-	-	-
Ov. Geldleningen (geen vaste schulden)	-	-	-	-
Totaal vlottende schuld	35.706	-	-	35
Vlottende middelen:				
Uitgeleende gelden < 1 jaar	-	-	-	-
Contante gelden in kas	-	-	-	-
Tegoeden in rekening-courant	-	587	516	-
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	45.068	17.799	17.025	18.441
Totaal vlottende middelen	45.068	18.386	17.541	18.441
Toets kasgeldlimiet:				
Totaal netto vlottende schuld	-9.362	-18.386	-17.541	-18.406
Toegestane kasgeldlimiet	12.490	12.490	12.490	12.490
Ruimte (+) of overschrijding (-)	21.852	30.876	30.031	30.896

Uit de tabel blijkt dat de kasgeldlimiet in 2020 niet is overschreden. Op voorhand hebben we de provincie wel toestemming gevraagd om de kasgeldlimiet in 2020 te overschrijden tot aan de inkomsten vanuit de verkoop aandelen Eneco die in het eerste deel van het jaar werd verwezenlijkt.

Renterisiconorm

De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan één jaar en tegelijkertijd dat de aflossing voor een gemeente niet meer mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Hierdoor worden de financiële gevolgen van een rentestijging beperkt.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de renterisiconorm in 2020 weergegeven:

Renterisiconorm en renterisico's in 2020	Molenlanden	
Alle bedragen x € 1.000	Budget	Realisatie
Renterisico		
Renteherziening op vaste schulden o/g	-	34.936
Jaarlijkse verplichte aflossingen	1.910	-
Renterisico	1.910	34.936
Renterisiconorm		
Begrotingstotaal	148.894	146.937
Wettelijk vastgesteld percentage	20%	20%
Renterisiconorm	29.779	29.387
Toets renterisiconorm:		
Renterisiconorm	29.779	29.387
Renterisico	1.910	34.936
Ruimte (+) of overschrijding (-)	27.869	-5.549

Vanwege de volledige herfinanciering is de norm met iets meer dan € 5.500.000 overschreden. Hierbij merken we op dat deze herfinanciering juist is uitgevoerd om de renterisico's zoveel mogelijk te beperken en optimaal te kunnen profiteren van de lage rentestand.

Paragraaf: Bedrijfsvoering jaarrekening

Algemeen

In 2020 hebben we verder uitvoering gegeven aan de professionalisering van de bedrijfsvoering. Zo leggen we de laatste hand aan het document van de visie op bedrijfsvoering om ons te helpen om de beleidsdoelstellingen en maatschappelijke opgaven te realiseren. We professionaliseren van binnen maar zijn gericht op buiten.

Dat geldt zeker voor de Molenlandse manier van werken die we in een visie op bedrijfsvoering meer compleet maken. Bovendien brengt het meer samenhang tussen de andere bouwstenen van die Molenlandse manier, namelijk onze visie en plannen voor dienstverlening, stads- en dorpsgericht werken en de (zelf)organisatie.

Het jaar 2020 was ook een bijzonder jaar vanwege coronabeperkende maatregelen. Toch konden bijna alle primaire processen doorgaan en is flexibel ingespeeld op deze situatie zowel wat betreft de interne processen als de dienstverlening.

Op een aantal onderwerpen volgt hier een verantwoording over 2020.

Doorontwikkeling bedrijfsvoering en harmonisatie

Net als in 2019 is ook in 2020 een incidenteel budget ter beschikking gesteld voor de doorontwikkeling van de bedrijfsvoering. We hebben hiermee verder invulling gegeven aan een groot aantal verbeteringen. Hierbij noemen we de realisatie van de I&ICT strategie, de inrichting van ICT Governance, het beschrijven van werkprocessen (administratieve organisatie), het verder inrichten van de (verbijzonderde) Interne controle, het implementeren van wetswijzigingen op het gebied van de WOZ, het uitvoeren van een medewerkersbelevingsonderzoek en een werkvermogensmonitor, het uitvoeren van een benchmark voor formatie en inhuur en het digitaal ontsluiten van management en sturingsinformatie. Ook het verder investeren in ICT-applicaties en informatiebeveiliging hebben in 2020 volop aandacht gehad.

Voor wat betreft de omvangrijke harmonisatie van beleid is de opgave zo goed als geheel afgerond volgens planning. Voor 4 zaken (Verkeers- en vervoersplan, Evenementenbeleid, integraal Veiligheidsplan en Nota Verbonden Partijen) is eerder besloten (o.a. als gevolg van de coronacrisis) dat besluitvorming hierover na 2020 zal plaatsvinden. Naast deze vier zaken is het Preventie- en handavingsplan alcohol nog niet geharmoniseerd maar dit element zal in een bredere beleidsvorming in 2021 worden opgepakt.

Tegelijkertijd moet ook worden vastgesteld dat een aantal voorgenomen activiteiten door verschillende omstandigheden zoals gebrek aan capaciteit, werkdruk, maar ook als gevolg van de impact van corona vertraging hebben opgelopen. Een beknopte financiële toelichting is opgenomen aan het einde van deze paragraaf.

Zelforganiserende vakteams

Werken in Molenlanden gebeurt primair in teams (vakteams, projectteams, innovatieteams). Dit heeft een duidelijke meerwaarde. Teams zijn in zijn algemeenheid namelijk beter en sneller in staat zich aan te passen aan veranderende omstandigheden, innovatiever en creatiever, nemen betere besluiten dan individuen en kunnen beter met complexiteit omgaan dan individuen.

Vakteams hebben in 2020 opnieuw stappen gezet wat betreft zelforganisatie. Vakteams doen dit in hun eigen tempo, afgestemd op hun mogelijkheden. Zij worden ondersteund door hulpstructuur van spelverdelers, teamcoaches en de Leertuin die hen ondersteunen in het beter organiseren van hun werk. In 2019 moest deze structuur op gang komen, ondertussen is iedereen meer gewend aan de nieuwe manier van werken.

Het vraagt wel veel van medewerkers: meer professionaliteit, mondigheid en zelfstandigheid. Dit zijn wel kwaliteiten die kunnen bijdragen aan een grotere bestuurskracht: de reden voor de gemeentelijke fusie. In 2020 is ook het projectmatig werken van start gegaan. Naast de zogenoemde vakteams ontstaan steeds meer projectteams met deelnemers uit verschillende vakteams.

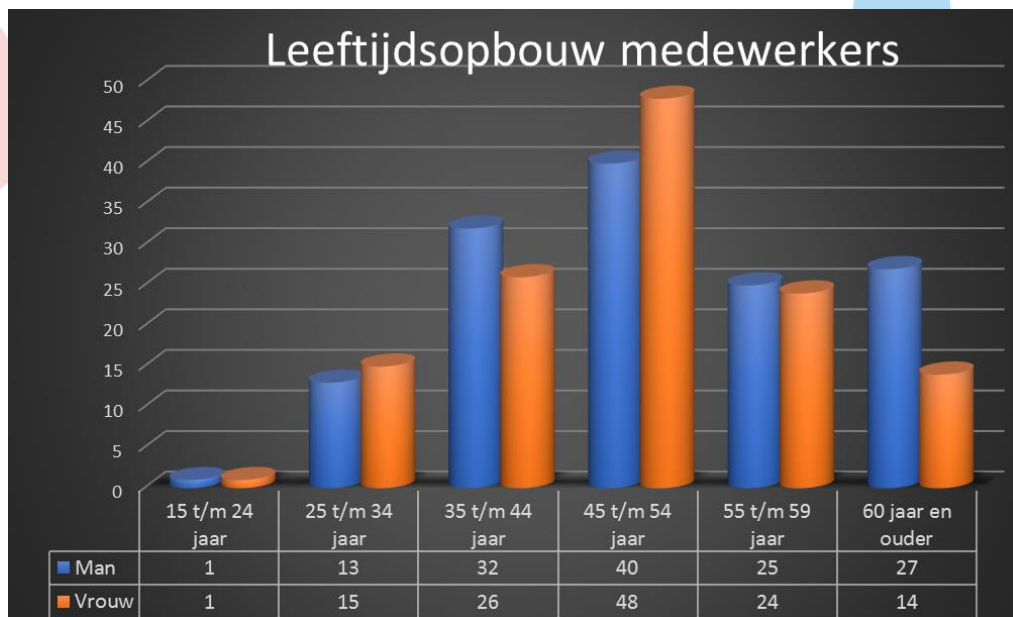
Kerncijfers 2020

De formatie omvat 238 fte

- Inhuur
 - 1 januari 2020 : 28 medewerkers
 - 31 december 2020 : 49 medewerkers

De inhuur is toegenomen door verschillende omstandigheden zoals hoogconjunctuur waardoor vooral de vakteams Omgeving en Bouw en Woning Toezicht veel meer werk hebben dan gedacht. Daarnaast hebben we te maken met een aantal langdurige ziektegevallen en personeelsverloop wat zorgt voor extra tijdelijke inhuur.

- In dienst, uit dienst
 - In 2020 hebben 20 medewerkers de organisatie verlaten.
 - Er zijn 29 medewerkers in dienst gekomen.
- Leeftijdsopbouw
 - Bij de gemeente Molenlanden zijn op 31 december 2020 266 medewerkers in dienst, waarvan 138 mannen en 128 vrouwen.
 - De gemiddelde leeftijd van een medewerker van de gemeente Molenlanden is 48,9 jaar.

Ziekteverzuim

- Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage over 2020 is 5,2%. Dit is een stijging van 1,1% ten opzichte van 2019. Deze stijging komt door een toename van ziekmeldingen in verband met corona en doordat medewerkers langer ziek zijn.
- De gemiddelde verzuimduur over 2020 was 18 dagen.

Verbeteracties

In de begroting 2020 is aangegeven dat we op een aantal punten verbeteringen in de organisatie moeten doorvoeren. In 2020 is professionalisering in gang gezet op verschillende terreinen:

- Projectmatig werken en projectbeheersing. In 2020 hebben we een nieuwe werkwijze ontwikkeld voor hoe we in Molenlanden projecten aanpakken en uitvoeren. Hiermee willen we grip hebben en houden op de resultaten van projecten en de daarvoor benodigde middelen.
- Budgetbeheer en control. Voor de onderbouwing van de rechtmatigheidsverklaring door de gemeente zelf is het van belang dat de prestatielevering op een doelmatige wijze wordt vastgesteld en vastgelegd. Hier is in de huidige budgetregeling nog onvoldoende rekening mee gehouden. In 2020 is daarom nodig dat in de inrichting en de financiële verantwoording binnen de gemeente aanpassingen worden gedaan. Het gaat dan om het interne controle-framework, het proces rond bestellen en afwickelen van goederen en diensten en het vaststellen en vastleggen of de prestatie is geleverd. Dit alles komt samen in een nieuwe budgetbeheerregeling die inmiddels is besproken binnen de directie. De voorbereidingen voor verdere implementatie in 2021 lopen

- Inkoop en aanbesteding. In 2020 is het inkoop en aanbestedingsbeleid vastgesteld. Daarnaast wordt door de organisatie nu gebruik gemaakt van de inkooptool bij elke inkoop/aanbesteding vanaf € 5.000.
- Opdrachtgever- en opdrachtnemerschap. Dit heeft verder vorm en inhoud gekregen binnen het projectmatig werken.
- Aanpak langdurig ziekteverzuim. Vanaf 2020 wordt ingezet op voorkomen is beter dan genezen. Door een effectieve en snelle inzet van interventies verwachten we (langdurig) verzuim gedeeltelijk te voorkomen.
- Het communiceren in duidelijke taal. In 2020 heeft de organisatie kennis gemaakt met 'klare taal' workshops om helder en duidelijk te communiceren. Met de Molenlandse schrijfstijl, klare taal coaches en de Molenlandse schrijfwijzer wordt dit verder uitgerold en vormgegeven.

Huisvesting

Voor de huisvesting van medewerkers van de binnendienst en collegeleden is besloten tot een combinatie waarin dorps huis De Spil verbouwd wordt en in de directe nabijheid nieuwbouw wordt gerealiseerd. We zijn blij dat deze keuze is gemaakt en we hier met u als raad in goed overleg zijn uitgekomen. De Spil wordt geschikt gemaakt als centrale vergaderlocatie voor de raad, het sociaal team Groot-Ammers en er komt een servicepunt. Daarnaast komen er kantinefaciliteiten voor de medewerkers van de binnen- en buitendienst. In de nieuwbouw krijgen de medewerkers van zowel de binnen- als buitendienst een plek. Het schetsontwerp is verder geoptimaliseerd en inclusief kostenraming aan de raad voorgelegd. Besluitvorming hierover heeft plaatsgehad in 2020.

Tot het moment dat beide gebouwen gereed zijn voor ingebruikname, wordt het huidige gemeentehuis in Hoornaar geschikt gemaakt als centrale werklocatie voor de binnendienst. Dat betekent dat de collega's uit Groot-Ammers, op het servicepunt en Sociaal team na, verhuizen naar Hoornaar. In 2020 hebben we een aantal verbouwingen in het pand van Hoornaar uitgevoerd.

Informatievoorziening en ICT

Informatiebeveiliging

Op het gebied van informatiebeveiliging is de dataclassificatiematrix opgesteld. Komend jaar passen we de matrix toe op de verschillende gegevensverzamelingen en informatiestromen. Verder zijn de informatiebeveiligingsaudits met goed gevolg uitgevoerd. Wel moeten we op onderdelen de organisatorisch borging daarvan beter inrichten. Dit vindt plaats in het project implementatie van het Molenlandse

governancemodel. Tot slot heeft de uitvoering van het informatiebeveiligingsjaarplan zich in 2020 beperkt tot de punten welke door de accountant gesignaleerd zijn. Voortgang van afhandeling is doorgesproken, verdere afhandeling vindt plaats in 2021. De totale afhandeling hangt samen met een aantal punten waarvoor de projecten en afname van diensten nog gestart dienen te worden.

Investerings ICT

Een deel van de geplande investeringen is nog niet uitgevoerd, omdat vooraf meer onderzoek noodzakelijk was. Enerzijds gaat het om het onderzoeken van nut, noodzaak, wenselijkheid. Anderzijds wordt onderzocht of er voldoende financiële middelen zijn voor de eventuele structurele exploitatielasten. Met name de dekking van de stijging van structurele exploitatiekosten, zoals bijvoorbeeld jaarlijkse licentiekosten als gevolg van de toename qua inhuur van medewerkers, vormen in tijden van een bezuinigingsopgave een belemmering om de geplande investeringen uit te voeren.

In de software waarmee het zaakgericht werken wordt ondersteund, heeft wel een doorontwikkeling plaatsgevonden. Er is een samenwerkingsportaal ontwikkeld waarop medewerkers van vakteam Bouw en Woningtoezicht voor het beoordelen van aanvragen op een veilige en AVG-verantwoorde wijze kunnen samenwerken met bijvoorbeeld constructeurs. Dit samenwerkingsportaal kunnen we in een latere fase ook inzetten voor andere vakteams.

Privacy

Ook in 2020 heeft de organisatie invulling gegeven aan het doel van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG): het op zorgvuldige wijze omgaan met de privacygegevens van inwoners en medewerkers.

De Functionaris Gegevensbescherming (FG) heeft hiervan verslag gedaan in zijn jaarverslag over 2020. De belangrijkste verrichte inspanningen zijn:

- het vergroten van het bewustzijn in de organisatie voor de privacyaspecten bijvoorbeeld via de teams en het aanbod van e-learningmodules; hiervan hebben inmiddels circa 130 medewerkers gebruik gemaakt;
- het uitvoeren van enkele risicoanalyses op privacygevoelige processen en monitoring van de opvolging van de uitkomsten;
- het vaststellen van het privacybeleid voor Molenlanden door het college van burgemeester en wethouders;
- het benoemen van proceseigenaren voor de gegevensverwerkingen en de toerusting daarvan;
- het slagvaardig reageren op datalekken. In 2020 hebben zich 22 datalekken voorgedaan waarvan 1 extern en 21 intern. Het nemen van beheersmaatregelen heeft de nodige aandacht gekregen.

De mate waarin Molenlanden voldoet aan de AVG is door de FG getoetst aan de kwaliteitscriteria voor gemeentelijke processen van de Informatie Beveiligingsdienst (IBD). Uit deze beoordeling blijkt dat ook in 2020 aan de strekking van de AVG is voldaan. Verder zijn een aantal aandachtspunten gesignaleerd voor de organisatie om, die we in 2021 oppakken. Het gaat vooral om het verder vergroten van de bewustwording van de eigen verantwoordelijkheid op het gebied van privacy van medewerkers en teams en de uitvoering van risicoanalyses op privacygevoelige processen.

Doelmatigheidsonderzoeken 2020

Ingevolge de verordening Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid heeft het college in 2020 2 onderzoeken uitgevoerd naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de organisatie. Conform artikel 4 van deze verordening rapporteren we hierover in deze paragraaf. Het ging om de onderstaande onderzoeken:

A. Audit Projecten. In maart zijn zes risicovolle projecten doorgelicht op het gebied van projectbeheersing. De verbeterpunten en aanbevelingen zijn in rapportagevorm uitgebracht aan het college en overgenomen. Vervolgens zijn deze betrokken bij het project verbetering van de projectbeheersing en projectmatig werken.

B. Zero-based onderzoeken naar bezuinigingsmogelijkheden. In deze onderzoeken is met de methodes van 2 onderzoeksbureaus het kostenniveau van vier aandachtsgebieden in onze gemeente in verhouding tot andere, vergelijkbare gemeenten beoordeeld. Het gaat om onderzoeken naar Jeugdzorg, WMO, servicepunten/burgerzaken en beheer buitenruimte. Hoofddoel van de vergelijking was het vergroten van het inzicht in de doelmatigheid en het vinden van bezuinigingsmogelijkheden. De uitkomsten zijn in het kader van het gemeentebrede bezuinigingsproces gedeeld in de beeldvormende raadsbijeenkomst van 8-9-2020. Het plan is om deze methode de komende jaren ook in te zetten voor de overige taakvelden die nog niet in het bezuinigingsproces zijn

Totaal directe personeelskosten en overhead.

De personeelskosten die direct op de verschillende taakvelden zijn verantwoord bedragen € 13.147.000.. De personeelskosten van overhead zijn € 7.928.000. Zoals BBV voorschrijft worden de loonkosten die direct aan de taakvelden kunnen worden toegerekend ook op die manier verantwoord. De loonkosten waarbij dit niet kan, worden aangemerkt als overhead. Inzicht in de totale personeelskosten (direct en overhead) en de overige overheadkosten levert het volgende overzicht op:

Bedragen X € 1.000	Rekening 2019	Begroting 2020	Begr na wijz. 2020	Rekening 2020	Saldo 2020
Directe personeelskosten taakvelden	12.600	9.751	12.539	13.147	-608
Directe personeelskosten overhead	7.074	8.358	8.252	7.928	324
Totaal Directe personeelskosten	19.674	18.109	20.791	21.075	-284
Groot onderhoud huisvesting	4		432	136	296
Overige overhead (lasten en baten)	5.328	5.253	5.135	4.471	664
Totale lasten (per saldo) bedrijfsvoering	25.006	23.362	26.358	25.682	676
Lagere onttrekking aan de reserve groot onderhoud			-432	-136	-296
Totaal bedrijfsvoering lagere lasten dan begroot.			25.926	25.546	380

Toelichting

De totale lasten van bedrijfsvoering in de jaarrekening 2020 zijn € 25.546.000. De kosten voor ingeleend personeel in 2020 € 3.441.000. De inhuur wordt hieronder verder toegelicht bij de BBV indicatoren.

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) behoren de uitgaven zoveel mogelijk op de directe taakvelden te worden verantwoord. Bij Molenlanden is dat in 2020 € 13.147.000. Wanneer bedrijfsvoeringskosten voor meerdere taakvelden zijn gemaakt dan horen deze kosten te worden verantwoord op het taakveld 04 Overhead. In de jaarrekening 2020 was dit € 7.928.000 aan directe personeelskosten en €4.471.000 aan overige overhead (ict- en informatievoorziening, organisatie, financiën, administratieve organisatie, communicatie en huisvesting).

Het budget voor doorontwikkeling bedrijfsvoering is op verschillende taakvelden verantwoord.

Doorontwikkeling bedrijfsvoering in de jaarrekening 2020		
Beschikbaar gesteld budget begroting 2020	600.000	
Overgeheveld bij EJN 2019	106.000	
Overgeheveld bij jaarrekening 2019	30.433	
Budget bij ZN 2020 naar voren gehaald	100.000	
Overgeheveld bij EJN 2020	-209.500	
	626.933	
Besteding in 2020	-452.295	
Overheveling bij de jaarrekening 2020	174.638	
T04 Overhead doorontwikkeling	226.531	procesmanagent, medewerkersbelevingsonderzoek, benchmark formatie, ontwikkeling financiële pakketten, ict becis, transitie skype, informatiebeveiliging, technisch berichtenverkeer c.a.
T061 OZB woningen	25.435	ontwikkeling wet woz
T42 Onderwijs huisvesting	27.410	integraal huisvestingsplan
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	73.259	beheersplan duurzame buitenruimte, leidraad inrichting openbare ruimte
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	56.240	subsidie en vastgoedbeleid
T75 Begraafplaatsen	24.300	beheersplan begraafplaatsen

T81 Ruimtelijke Ordening	19.120	basisregistratie ondergrond,
T83 Wonen en bouwen	0	
Totaal 2020	452.295	

BBV - indicatoren

Indicator	2019	2020
Formatie per 1.000 inwoners	5,3	5,6
Bezetting per 1.000 inwoners	5,0	5,2
Apparaatskosten per inwoner	€ 569	€ 582
% externe inhuur ten opzichte van de totale loonsom + inhuur externen	4,3%	16%
% Overhead t.o.v. totale lasten	11,7%	11,5%

De indicatoren laten ongeveer hetzelfde beeld zien als in 2019 m.u.v. het percentage externe inhuur. De achtergrond daarvan is hiervoor al toegelicht namelijk de hoeveelheid werk bij de vakteams Omgeving en Bouw en Woningtoezicht. Daarnaast hebben we te maken met een aantal langdurige ziektegevallen, veel personeelsverloop en incidentele inhuur van deskundigheid. Vanwege de omvang van deze kosten wordt nagegaan in hoeverre sprake is van incidenteel dan wel structureel karakter op de verschillende taakvelden en de redenen die ten grondslag liggen aan inhuur.

Paragraaf: Verbonden partijen

De gemeente Molenlanden heeft bestuurlijke en financiële belangen in een aantal verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen en stichtingen. Deze partijen voeren beleid uit voor de gemeente. De gemeente blijft beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden houden voor deze partijen.

Visie op verbonden partijen

De gemeente Molenlanden wil greep houden op taken die door verbonden partijen worden uitgevoerd. Verbonden partijen zien we als verlengd openbaar bestuur en zijn een middel om gemeentelijke doelen te bereiken. De kaderstellende taak van de gemeenteraad moet ook bij verlengd lokaal bestuur volledig blijven functioneren.

De basis voor de verbonden partijen zijn de algemene normen van goed bestuur. Het gaat om de vijf normen: transparantie, democratische verantwoording, effectiviteit en efficiency, vraaggerichtheid, governance. Begin 2021 heeft de raad een nieuwe Nota Verbonden Partijen vastgesteld. Het doel hiervan is om actuele kaders te bieden waarbinnen waarden en normen van goed bestuur in de praktijk worden toegepast bij samenwerking in verbonden partijen. Ook kan deze Nota helpend zijn bij het bieden van een handelingsperspectief over hoe om te gaan met bestuurlijke uitdagingen.

Ten tijde van opstelling van deze paragraaf was nog niet van alle verbonden partijen de jaarrekening 2020 ontvangen. In dat geval zijn de gegevens gebaseerd op de begroting 2021 of de jaarrekening 2019.

Lijst van verbonden partijen

De gemeente Molenlanden heeft te maken met verschillende verbonden partijen. Deze verbonden partijen zijn in te delen in de volgende categorieën:

1. gemeenschappelijke Regelingen (GR);
2. vennootschappen en coöperaties;
3. stichtingen en verenigingen.

In onderstaand overzicht geven we per categorie aan welke verbonden partijen hieronder vallen. Per verbonden partij geven we de informatie die op grond van het BBV is voorgeschreven.

Gemeenschappelijke regelingen

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats

Openbaar belang

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Omvang belang begin 2020

Omvang belang eind 2020

Financiële bijdrage Molenlanden 2020

Eigen vermogen begin 2019

Eigen vermogen eind 2019

Vreemd vermogen begin 2019

Vreemd vermogen eind 2019

Financieel resultaat 2019

Risico's

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats

Openbaar belang

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Omvang belang begin 2020

Omvang belang eind 2020

Financiële bijdrage Molenlanden 2020

Eigen vermogen begin 2020

Eigen vermogen eind 2020

Vreemd vermogen begin 2020

Vreemd vermogen eind 2020

Financieel resultaat 2021

Risico's

GR Regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden

Gorinchem

Het vergroten van de regionale bestuurskracht in de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (AV). De afstemming wordt gezocht op basis van maatschappelijke opgaven op bestuurlijk, sociaal en fysiek niveau. De Regionale Maatschappelijke Agenda is hierbij leidend.

Burgemeester Segers en Wethouder Bikker in het AB.

31%

31%

€ 134.823

€ 859.923

€ 584.423

€ 427.356

€ 274.274

€ 95.994

De activiteiten van de A&V regio beperken zich tot de Regionale Agenda en het "netwerkend samenwerken"

Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Dordrecht

Uitvoering van de brandweerbijstand, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening.

Burgemeester Segers heeft zitting in het AB

10,2%

10,2%

€ 3.748.017

€ 8.272.746

€ 6.311.482

€ 48.355.303

€ 47.676.766

€ 5.000

De Veiligheidsregio beschrijft in de begroting 2021 een zevental risico's waarvoor een benodigd weerstandsvermogen noodzakelijk is van € 375.375.

Dit volledige bedrag is afgedekt binnen het bestaande weerstandsvermogen. De risico's die genoemd worden zijn onder meer: langdurige calamiteiten, garantstellingen en risico's leningen van het oefenterrein, uitval van middelen of ICT, centrale werkplaatsen, infrastructurele werkzaamheden, de deeltijdrichtlijn en objectportofonie.

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats
Openbaar belang
Bestuurlijke vertegenwoordiging
Omvang belang begin 2020
Omvang belang eind 2020
Financiële bijdrage Molenlanden 2020
Eigen vermogen begin 2019
Eigen vermogen eind 2019
Vreemd vermogen begin 2019
Vreemd vermogen eind 2019
Financieel resultaat 2019
Risico's

Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede (OVL)

Hardinxveld-Giessendam
Uitvoering en het in stand houden van het beheer van de openbare verlichting.
Wethouder Quik in AB en DB
17%
17%
€ 85.496
€ 142.321
€ 148.126
€ 85.500
€ 85.500
€ 5.805
Schaalvergroting heeft veelal efficiëntie en financiële voordelen. Wij hebben echter geen invloed op de deelname van andere gemeenten. Als deelnemers uitstappen of de geleverde diensten laten te wensen over, ontstaat er een risico.

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats
Openbaar belang

Bestuurlijke vertegenwoordiging
Omvang belang begin 2020
Omvang belang eind 2020
Financiële bijdrage Molenlanden 2020
Eigen vermogen begin 2019
Eigen vermogen eind 2019
Vreemd vermogen begin 2019
Vreemd vermogen eind 2019
Financiële resultaat 2019

Sportpark Souburgh

Alblasserdam
Het in stand houden en exploiteren van de sportvelden op het sportpark Souburgh, gelegen op de grens van Alblasserdam en Molenlanden.
Wethouder Visser.
23%
23%
€ 98.553
€ 73.000
€ 73.000
€ 1.364.000
€ 1.088.000
€ 0

Risico's

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats

Openbaar belang

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Omvang belang begin 2020

Omvang belang eind 2020

Financiële bijdrage Molenlanden 2020

Eigen vermogen begin 2020

Eigen vermogen eind 2019

Vreemd vermogen begin 2020

Vreemd vermogen eind 2020

Financiële resultaat 2020

Risico's

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats

Openbaar belang

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Omvang belang begin 2020

Omvang belang eind 2020

Financiële bijdrage Molenlanden 2020

Eigen vermogen begin 2019

Eigen vermogen eind 2019

Vreemd vermogen begin 2019

Vreemd vermogen eind 2019

Financieel resultaat 2019

Risico's

De GR beschikt over voldoende weerstandsvermogen en de risico's die er al zijn, betreffen beheersbare, kleinere risico's. Alle risico's zijn verder afgedekt met verzekeringen of is zijn op te vangen via het weerstandsvermogen.

Natuur- en Recreatieschap Lingegebied

Kerk-Avezaath

Het in stand houden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatieve-toeristische infrastructuur.

geen

20%

20%

n.v.t., bijdrage is afgekocht.

Niet bekend

Niet bekend

Niet bekend

Niet bekend

Niet bekend

geen

GR Dienst Gezondheid en Jeugd Regio Zuid-Holland Zuid

Dordrecht

Het behartigen van de belangen op het gebied van Publieke gezondheid, Onderwijs, Jeugd Preventie Team en Jeugdhulp, uitgevoerd door de Serviceorganisatie ZHZ.

Wethouder Lanser in het AB.

9,6%

9,6%

€ 2.337.178 en € 10.323.866 voor Jeugd

€ 4.169.186

€ 4.772.168

€ 22.650.608

€ 7.831.213

€ 1.495.102

In de begroting van de Dienst is een paragraaf opgenomen over de beheersing van de risico's. Financiële risico's zijn benoemd ten aanzien van claims, de bedrijfsvoering, de uittreding van Leerdam/Zederik en de CAO.

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats

Openbaar belang

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Omvang belang begin 2020

Omvang belang eind 2020

Financiële bijdrage Molenlanden 2020

Eigen vermogen begin 2019

Eigen vermogen eind 2019

Vreemd vermogen begin 2019

Vreemd vermogen eind 2019

Financieel resultaat 2019

Risico's

Avres

Meerkerk

Een goede dienstverlening voor de burgers van de aangesloten gemeenten die zijn aangewezen op tijdelijke voorzieningen als een uitkering, bijzondere bijstand.

Besloten vennootschap tussen Avres en Kringloopbedrijf Het Goed.

Wethouder Visser in AB; wethouder Lanser in AB en DB

22,18%

22,18%

€ 13.101.460

€ 6.655.000

€ 11.659.000

€ 11.362.000

€ 8.544.000

€ 2.983.000

Een risico is dat op de BUIG-budgetten die van het Rijk ontvangen worden gekort gaat worden. Een afname van de uitkering met 5% levert een tekort op van € 1,4 miljoen.

Een tweede groot risico is dat er door externe factoren (toename vluchtelingen of conjuncturele schommelingen) vaker beroep gedaan wordt op de sociale vangnetregelingen van Avres. Voor het opvangen van risico's heeft Avres een reserve.

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats

Openbaar belang

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Omvang belang begin 2020

Omvang belang eind 2020

Financiële bijdrage Molenlanden 2020

Eigen vermogen begin 2019

Eigen vermogen eind 2019

Vreemd vermogen begin 2019

Vreemd vermogen eind 2019

Financieel resultaat 2019

GR Omgevingsdienst ZHZ

Dordrecht

Het behartigen van de belangen op het gebied van milieu.

Wethouder Slob in AB en DB.

7,1%

7,1%

€ 1.407.110 (inwonerbijdrage en wettelijke taken)

€ 1.735.883

€ 3.485.445

€ 1.643.065

516.110

€ 253.000.

Risico's

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats
Openbaar belang
Bestuurlijke vertegenwoordiging
Omvang belang begin 2020
Omvang belang eind 2020
Financiële bijdrage Molenlanden 2020
Eigen vermogen begin 2020
Eigen vermogen eind 2020
Vreemd vermogen begin 2020
Vreemd vermogen eind 2020
Financiële resultaat 2020
Risico's

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats
Openbaar belang

Bestuurlijke vertegenwoordiging
Omvang belang begin 2020
Omvang belang eind 2020
Financiële bijdrage Molenlanden 2020
Eigen vermogen begin 2020
Eigen vermogen eind 2020

Er worden twee grote risico's gesignaleerd. De eerste is dat er bezuinigd gaat worden op wettelijke taken.
De tweede is de Wet Kwaliteitsborging bouw. Hierdoor kunnen meer taken naar private ondernemingen gaan.
Voor beide risico's geldt dat door het wegvallen van volume en schaalnadelen kunnen ontstaan.

Reinigingsdienst Waardlanden

Gorinchem
Inzamelen van afval.
Wethouder Bikker in het AB
28%
28%
€ 4.179.980
€ 1.106.966
€ 1.504.215
€ 17.253.159
€ 18.466.649
€ 397.249

Door de sterke stijging van verwerkingskosten van afval en het niet goed scheiden van afval stijgen de totale lasten. Het gemeentelijke uitgangspunt is dat de tarieven 100% kostendekkend dienen te zijn, dit leidt dan tot een noodzakelijke tariefstijging. Het gevolg kan een kostenstijging zijn voor de huishoudens binnen onze gemeente.

Gevudo Gemeenschappelijke Regeling

Dordrecht
Het op milieuvriendelijke wijze verwerken van afval bij HVC. Gevudo heeft het karakter van een 'houdstermaatschappij', zij voert zelf geen operationele taken uit.
Wethouder Visser in AB
10,8%
10,8%
€ 0
€ 30.487
€ 30.487

Vreemd vermogen begin 2020
Vreemd vermogen eind 2020
Financiële resultaat 2020
Risico's

€ 0
€ 0
Nihil.
Deze zijn afhankelijk van de ontwikkelingen bij HVC N.V.

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats
Openbaar belang

Stichting administratiekantoor Dataland

Gouda

Dataland verzorgt de toegankelijkheid van gemeentelijk vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland.

Bestuurlijke vertegenwoordiging
Omvang belang begin 2020
Omvang belang eind 2020
Financiële bijdrage Molenlanden
Eigen vermogen begin 2020
Eigen vermogen eind 2020
Vreemd vermogen begin 2020
Vreemd vermogen eind 2020
Financiële resultaat 2020
Risico's

n.v.t.
n.v.t.
n.v.t.
Niet bekend
Niet bekend
Niet bekend
Niet bekend
Niet bekend
geen

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats
Openbaar belang
Bestuurlijke vertegenwoordiging
Omvang belang begin 2020
Omvang belang eind 2020
Financiële bijdrage Molenlanden 2020
Eigen vermogen begin 2020
Eigen vermogen eind 2020
Vreemd vermogen begin 2020
Vreemd vermogen eind 2020
Financiële resultaat 2020
Risico's

Stichting Inkoopbureau Midden Nederland (IBMN)

Vianen

Inkoopsamenwerking met negen gemeenten/gemeenschappelijke regelingen.

Gemeentesecretaris L. Anink

4,7%
4,7%
€ 35.034
€ 203.924
€ 206.027
€ 52.500
€ 52.500
€ 2.103

Vennootschappen en coöperaties

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats

Openbaar belang

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Omvang belang begin 2020

Omvang belang eind 2020

Financiële bijdrage Molenlanden 2020

Eigen vermogen begin 2019

Eigen vermogen eind 2019

Vreemd vermogen begin 2019

Vreemd vermogen eind 2019

Financiële resultaat 2019

Risico's

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats

Openbaar belang

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Omvang belang begin 2020

Omvang belang eind 2020

Financiële bijdrage Molenlanden 2020

Eigen vermogen begin 2020

Eigen vermogen eind 2020

Vreemd vermogen begin 2020

Vreemd vermogen eind 2020

Financiële resultaat 2020

Risico's

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats

Merwede Lingelijn Beheer BV

Gorinchem

Het openbaar vervoer in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden bevorderen via de spoorlijn Geldermalsen-Dordrecht.

Burgemeester Seegers in stuurgroep.

Niet bekend

Niet bekend

€ 35.000 Projectbijdrage naar rato van de investering conform de in 2009 afgesloten samenwerkingsovereenkomst.

€ 200.000

€ 200.000

€ 0

€ 0

€ 0

Niet bekend

Stedin N.V.

Rotterdam

Netbeheer van elektriciteit- en gasnetten in het gebied.

Wethouder Visser in Algemene vergadering van aandeelhouders en aandeelhouderscommissie.

1,02 %

1,02 %

n.v.t.

€ 2.949 (x miljoen)

€ 2.849 (x miljoen)

€ 4.019 (x miljoen)

€ 4.073 (x miljoen)

€ 42 (x miljoen)

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

's-Gravenhage

Openbaar belang

Bestuurlijke vertegenwoordiging
Omvang belang begin 2020
Omvang belang eind 2020
Financiële bijdrage Molenlanden 2020
Eigen vermogen begin 2020
Eigen vermogen eind 2020
Vreemd vermogen begin 2020
Vreemd vermogen eind 2020
Financiële resultaat 2020
Risico's

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats
Openbaar belang

Bestuurlijke vertegenwoordiging
Omvang belang begin 2020
Omvang belang eind 2020
Financiële bijdrage Molenlanden 2020
Eigen vermogen begin 2019
Eigen vermogen eind 2019
Vreemd vermogen begin 2019
Vreemd vermogen eind 2019
Financiële resultaat 2019
Risico's

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats
Openbaar belang

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Wethouder Visser in Algemene vergadering van aandeelhouders.

0,06 %

0,06 %

n.v.t.

€ 4.887 (x miljoen)

€ 5.097 (x miljoen)

€ 144.802 (x miljoen)

€ 155.262 (x miljoen)

€ 163 (x miljoen)

N.V. Oasen

Gouda

Oasen verzorgt de drinkwatervoorziening en bluswatervoorziening in de gemeente.

Wethouder Visser in AB.

3,6 %

3,6 %

n.v.t.

€ 108.494 (x 1.000)

€ 112.187 (x 1.000)

€ 160.973 (x 1.000)

€ 168.537 (x 1.000)

€ 3.693 (x 1.000)

ROM-S Beheer

Schelluinen

Deze BV is de beherende vennoot van de ROM-S Commanditaire Vennootschap. Het doel van deze BV is het ontwikkelen van een logistiek centrum Schelluinen-West, het realiseren en exploiteren van een aantal regionale vrachtwagenparkeerplaatsen en het herontwikkelen van vertreklocaties.

Bestuurlijke vertegenwoordiging
Omvang belang begin 2020
Omvang belang eind 2020
Financiële bijdrage Molenlanden 2020
Eigen vermogen begin 2019
Eigen vermogen eind 2019
Vreemd vermogen begin 2019
Vreemd vermogen eind 2019
Financieel resultaat 2019

N.v.t.
30 %
30 %
n.v.t.
€ 47.000
€ 44.000
n.v.t.
n.v.t.
€ 0

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats
Openbaar belang
Bestuurlijke vertegenwoordiging
Omvang belang begin 2020
Omvang belang eind 2020
Financiële bijdrage Molenlanden 2020
Eigen vermogen begin 2019
Eigen vermogen eind 2019
Vreemd vermogen begin 2019
Vreemd vermogen eind 2019
Financieel resultaat 2019

ROM-S Commanditaire Vennootschap

Schelluinen
De ontwikkeling van het plangebied logistiek centrum Schelluinen-West.

30 %
30 %
n.v.t.
€ 10.646 (x € 1.000)
€ 8.251 (x € 1.000)
€ 50.000
€ 247.000
€ 275.000

Naam verbonden partij

Vestigingsplaats
Openbaar belang
Bestuurlijke vertegenwoordiging
Omvang belang begin 2020
Omvang belang eind 2020
Financiële bijdrage Molenlanden 2020
Eigen vermogen begin 2019
Eigen vermogen eind 2019
Vreemd vermogen begin 2019
Vreemd vermogen eind 2019
Financieel resultaat 2019

Gemeente Molenlanden Deelneming BV

Schelluinen
Participatiedeelnemer in de ROM-S Commanditaire Vennootschap.

n.v.t.
100%
100%
n.v.t.
€ 626.415
€ 667.253
€ 990.469
€ 594.000
€ 0

Stichtingen en verenigingen

Verenigingen van Eigenaren

Molenlanden neemt actief deel aan vier verenigingen van eigenaren.

VvE Brede School Nieuw-Lekkerland ('t Carillon)

Deze VvE is tot stand gekomen na de herbestemming van het oude gemeentehuis in Nieuw-Lekkerland en wordt gevormd door gemeente Molenlanden en Woningbouwvereniging Nieuw-Lekkerland. De verhouding in bijdragen is ongeveer 2/3 en 1/3. Beide partijen hebben een lid in het algemeen bestuur.

VvE gebouw Woonleefhart aan de Waterlinie 2 tot en met 70 (even) te Nieuwpoort

Deze VvE is opgericht in 2013 voor de bouw van het Woonleefhart in Nieuwpoort en heeft twee leden: gemeente Molenlanden en Lek- en Waard Wonen. Deze zijn beide vertegenwoordigd in het bestuur.

Het complex bestaat uit drie blokken met verschillende gebruiksfuncties. Dit is de hoofdsplitsing. De VvE is belast met de instandhouding van de buitenschil van het gebouw en de gemeenschappelijke ruimtes. De uitvoerende taken van de VvE zijn belegd bij Winter VvE-Beheer uit Hendrik-Ido-Ambacht.

VvE Brede School De Veste

Deze VvE is een ondersplitsing van de hiervoor beschreven hoofdsplitsing. Officiële benaming: Vereniging van Eigenaars gebouw Woonleefhart aan de Waterlinie 2 tot en met 8 (even nummers) in Nieuwpoort. De exploitatie en het beheer zijn volledig in handen van de gemeente. Met de beide scholen zijn gebruiksovereenkomsten gesloten. Met de overige partijen zoals de Wasko, Rivas, de bibliotheek en de logopediepraktijk zijn huurovereenkomsten opgesteld. Ook van de ondersplitsing zijn de uitvoerende taken belegd bij Winter VvE-Beheer.

VvE Eigenaren Sportcomplex Waterlinie 1 en 3 te Nieuwpoort

De eigenaren van deze VvE zijn de gemeente Molenlanden en tafeltennisvereniging TaLaNi.

De gemeente is eigenaar van de ruimte boven (sporthal/zaal). De gemeente verhuurt deze aan de stichting Beheer Sportaccommodatie Poortzicht.

Paragraaf: Grondbeleid

Inleiding:

In de verplichte paragraaf grondbeleid komt elk jaar aan bod hoe de gemeente het grondbeleid inzet om bestuurlijke doelen te bereiken (conform Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten).

Visie op het grondbeleid:

In december 2020 is door de gemeenteraad van Molenlanden de Nota Grondbeleid vastgesteld. Deze Nota geldt voor de periode 2021-2025.

In deze Nota staat hoe het college de komende jaren uitvoering wil geven aan de instrumenten voor het Grondbeleid. Eén van de speerpunten hiervan is actieve ondersteuning aan grondeigenaren en andere initiatiefnemers voor uitvoering van ruimtelijke projecten.

De Nota biedt de gemeente daarnaast ook ruimte om bij sommige ontwikkelingen het voortouw te nemen als regisseur of zelfs door middel van een actief grondbeleid (als deze ontwikkelingen anders niet van de grond komen).

De keuze voor een faciliterende rol of een meer actieve houding bekijken we per geval. Kiezen we voor actief Grondbeleid dan zijn hier in de Nota ook “spelregels” voor afgesproken waaronder:

- Voorwaarden voor aankoop gronden.
- Financiële haalbaarheid van de aankopen.
- Maken van een jaarlijkse Nota Grondprijzen en Parameters.

Tenslotte wordt in de Nota ook aangegeven op welke wijze het kostenverhaal wordt ingezet op initiatieven van derden. Hiervoor is een Nota Kostenverhaal voorbereid die in mei 2021 aan het college is voorgelegd.

MeerJarig Investerings Programma Grondexploitaties 2021

Tegelijkertijd met de vaststelling van de Jaarrekening 2020 wordt ook het MJIP actualisatie grondexploitaties 2021 vastgesteld.

Dit is een dynamische lijst projecten welke ‘een concrete fysieke ingreep in de buitenruimte tot gevolg hebben door woningbouw of bouw bedrijfsruimten en waar gemeentelijke grond of financiën bij zijn betrokken’. Om de dynamiek van deze projecten voldoende aandacht te geven staan deze projecten apart in een programma.

Deze actualisatie is onderdeel van de Zomernota; daarin is ook alle informatie over dit onderdeel vermeld.

Overzicht actieve- en strategische gronden:

Voor de 12 actieve grondprojecten zijn de exploitaties vastgesteld. In de eerste tabel worden onder andere de budgettaire ontwikkeling, risico's, planning te verkopen gronden en activiteiten 2021 weergegeven van de lopende projecten. Nieuwe projecten waarover nog besluitvorming moet plaatsvinden, zijn hierin **niet** opgenomen. Projecten die bij de jaarrekening 2020 of in de loop van 2021 al worden afgesloten, zijn niet meer opgenomen. Dit zijn de projecten "Kruising Hoornaar" en "Oud-Alblas West".

In de tweede tabel vindt u een overzicht van de strategische gronden die in bezit zijn van de gemeente.

Financieel overzicht MJIP 2021 Grondexploitaties						
Grondexploitaties		Boekwaarde per 31-12-2020	Resultaat op eindwaarde MJIP 2021	Berekende Bedrag aan risico's	Gronden verkocht en (begroot) in 2020 in m2	Winst- en/of verliesname MJIP 2021
4.1	Uitbreiding bedrijventerrein 1ste fase	€ 60.649-	€ 923.553	€ 105.000	2.212(3.045)	€ 574.077
4.2	Uitbreiding bedrijventerrein 2de fase Bleskensgraaf	€ 635.398	€ 147.699	€ 22.250	0(9.929)	
4.7	Doetse Vliet III Giessenburg	€ 761.524	€ 796.705	€ 160.000	810(0)	€ 78.774
4.9	Herontwikkeling sportzaal Neerpolder Giessenburg	€ 73.169	€ 388.255-	€ 237.500	0(0)	€ 388.255-
4.11	Groot-Ammers Zuid-oost	€ 508.270	€ 447.790	€ 327.500	1.846(680)	€ 352.080
4.12	Bedrijventerrein Gelkenes Groot-Ammers	€ 446.219-	€ 399.425	€ 65.000	2.466(3.636)	€ 383.252
4.13	Plan Hofstede locatie OBS Hoogblokland	€ 36.825	€ 8.208	€ 25.000	0(0)	
4.14	Herontwikkeling CBS Hoogblokland	€ 151.550	€ 38.886-	€ 32.250	0(0)	€ 38.886-
4.16	Woningbouw Langerak Zuid	€ 5.807.297	€ 623.245	€ 1.143.000	850(2.200)	€ 118.140
4.19	Locatie CBS School met de Bijbel Noordeloos	€ 84.981-	€ 105.531-	€ 8.500	2419(0)	€ 105.531-
4.20	Vertreklocatie dorpshuis Noordeloos	€ 142.803	€ 106.079-	€ 15.500	0(1.150)	€ 106.079-
4.21	Herontwikkeling Sportzaal Smidse Berg Noordeloos	€ 57.244	€ 13.358-	€ 42.875	0(0)	€ 13.358-
	Totaal grondexploitaties	€ 7.582.231	€ 2.694.516	€ 2.184.375	10.603(20.640)	€ 854.214

Strategische gronden/Pijplijn projecten	Boekwaarde per 31-12-2020	Aantal m2	Prijs per m2	Opmerkingen:
Gronden woonwagenkamp Arkel		950		Geen boekwaarde
Gronden Bleskensgraaf West		8.000		Geen boekwaarde
Gronden voormalige bibliotheek Giessenburg		1.300		Geen boekwaarde
Gronden achter Doetse Vliet 111		23.000		Geen boekwaarde
Gronden Schoollocatie Giessen Oudekerk		4.500		Geen boekwaarde
Gronden Giessen Oudekerk Zuid		4.600		Geen boekwaarde
Gronden Voorstraat-zuid Groot-Ammers	€ 34.000	10.000	€ 3	Lage boekwaarde
Gronden De Boomgaard Groot-Ammers	€ 240.000	34.000	€ 7	In jaarrekening 2019 een voorziening genomen voor 1,281 mln.
Vertreklocaties Scholen Groot-Ammers	€ 540.322	9.000	€ 60	
Gronden gemeentehuis Hoornaar		15.000		Geen boekwaarde
Gronden Langerak Zuid(Restgronden)	€ 591.000	55.000	€ 11	In jaarrekening 2019 een voorziening genomen voor 1,18 mln.
Gronden Langerak Oost	€ 319.000	35.000	€ 9	Relatief lage boekwaarde
Gronden Schoolstraat Nieuwpoort	€ 192.000	1.100	€ 175	Vanuit projectcontrol is aangegeven dat de boekwaarde op de huidige hoogte kan worden gehouden houden omdat het hier gaat om een projectgebied met woonbestemming. Als hier woningbouw plaatsvind wat niet concurrerend is met Langerak Zuid dan is deze boekwaarde met de toekomstige opbrengstpotentie financieel te verrekenen.
Gronden Uitkoopregeling hoogspanningskabels NLL	€ -			Budgettair neutraal
Gronden NLL Oost	€ 708.819	45.755	€ 15	
Gronden D'ouwe school NLL		1.716		Geen boekwaarde
Gronden Oud-Alblas Zuid	€ 139.000	41.000	€ 3	Lage boekwaarde
Gronden OBS de tweespan Schelluinen		3.500		Geen boekwaarde
Gronden Kooikerspad Streefkerk		26.000		Geen boekwaarde
Gronden Trapveld Wijngaarden		7.400		Geen boekwaarde
Totaal strategische gronden/ pijplijn projecte	€ 2.764.141	326.821	€ 8	Gemiddeld per m2

Beleidsuitgangspunten reserve

Risicoreserve Grondexploitaties c.q. Algemene reserve

Tot en met 2020 was er een aparte reserve voor projecten die vallen onder het MJIP(grondexploitaties). Deze reserve had als doel om financiële verevening tussen projecten mogelijk te maken en om de projecten financieel los te laten staan van de algemene dienst. Met de vaststelling van de Nieuwe Nota Reserves en Voorzieningen in januari 2021 is besloten om de risicoreserve te laten vervallen ten gunste van de Algemene reserve. Per 31-12-2020 was de stand € 2,5 mln.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2020

Balans (bedragen x € 1.000)	31-12-2020		31-12-2019	
ACTIVA				
Vaste Activa				
Immateriële vaste activa		3.564		3.433
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	3.564		3.433	
Materiële vaste activa		129.856		118.108
- Investerings met een maatschappelijk nut	30.953		23.742	
- Investerings met een economisch nut	64.867		61.042	
- Verliesvoorziening niet in exploitatie genomen gronden	-2.400		-2.400	
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	36.436		35.725	
Financiële vaste activa		28.536		47.990
- Deelnemingen	2.084		2.684	
- Gemeenschappelijke regelingen	235		235	
- Lening u/g aan openbare lichamen	4.410		14.513	
- Leningen aan woningbouwcorporaties	1.095		1.161	
- Leningen aan overige verbonden partijen	2.636		8.021	
- Overige langlopende leningen u/g	446		2.414	
- Uitzettingen met een looptijd van > één jaar in de vorm van Nederlands schuld papier	5.509		5.516	
- Overige uitzettingen met een looptijd van > één jaar	12.120		13.447	
Totaal vaste activa		161.954		169.532
Vlottende activa				
Vorraden		8.731		9.644

- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	8.963		9.644	
- Verliesvoorziening	-231			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < dan één jaar		29.161		20.514
- Rekening courant verhouding met niet financiële instellingen				
- Vorderingen op openbare lichamen	8.329		8.863	
- Overige vorderingen	20.848		12.185	
- Voorziening dubieuze debiteuren	-16		-534	
Liquide middelen		216		347
- Kassaldi				
- Bank- en girosaldi	216		347	
Overlopende activa		10.028		2.623
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel				
- Europese overheidslichamen	0		0	
- Het Rijk	0		15	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0		365	
- Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	10.028		2.243	
Totaal vlottende activa		48.136		33.128
Totaal activa		210.091		202.660

PASSIVA	31-12-2020		31-12-2019	
Vaste Passiva				
Eigen vermogen		137.451		98.396
- Algemene reserve	63.666		40.040	
- Bestemmingsreserves	70.061		58.227	
- Nog te bestemmen resultaat	3.724		129	
Voorzieningen		16.044		15.967
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.833		2.895	
- Voorzieningen voor derden	13.211		13.072	
Vaste schulden met een looptijd > één jaar		36.174		35.986
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	36.049		35.986	
- Overige binnenlandse sectoren	125			
Totale vaste passiva		189.669		150.349
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een looptijd < één jaar		6.903		45.726
- Bank schulden	250		98	
- Kasgeldleningen	0		38.000	
- Overige schulden	6.653		7.628	
Overlopende passiva		13.517		6.585
- verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	3.932		3.895	
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren				
- Europese overheidslichamen				
- Het Rijk	8.564		1.220	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.021		1.470	
Totale vlottende passiva		20.420		52.311
Totale passiva		210.091		202.660
Gewaarborgde geldleningen		98.378		103.167

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020 voor wijzigingen			Begroting 2020 na wijzigingen			Realisatie 2020			Afwijking t.o.v. begroting		
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Programma Wonen en Leven Molenlanden	21.501	9.259	-12.242	23.449	8.054	-15.395	23.714	10.627	-13.087	265	2.573	2.308
2. Verkeer, Vervoer in Molenlanden	6.028	230	-5.799	6.365	378	-5.987	5.475	316	-5.159	-890	-62	828
3. Samenleven in Molenlanden	37.702	7.522	-30.180	48.007	17.582	-30.425	42.027	12.171	-29.856	-5.980	-5.411	569
4. Beter omgaan met ons gebied	8.926	9.317	391	10.428	9.961	-467	9.870	9.734	-136	-558	-227	331
5. Werken en recreëren in Molenlanden	2.143	1.223	-919	2.397	1.509	-888	1.961	2.252	291	-436	743	1.179
6. Dichtbij Molenlanden	3.472	422	-3.050	3.597	472	-3.125	3.618	411	-3.207	21	-61	-82
Subtotaal programma's	79.772	27.973	-51.799	94.243	37.956	-56.287	86.665	35.511	-51.154	-7.578	-2.445	5.133
T05 Treasury	535	2.219	1.683	6.566	43.735	37.169	6.741	43.792	37.051	175	57	-118
T061 OZB woningen	204	5.066	4.862	247	5.116	4.869	275	5.122	4.847	28	6	-22
T062 OZB niet-woningen	88	2.540	2.453	230	2.803	2.573	223	2.810	2.587	-7	7	14
T064 Belastingen Overig	91	1.758	1.666	128	1.755	1.627	104	1.753	1.649	-24	-2	22
T07 Algemene uitkering en overige uitkering Gemeentefonds	8	54.926	54.918	8	57.298	57.290	8	57.440	57.432	0	142	142
T08 Overige baten en lasten	486	0	-486	450	0	-450	1.010	574	-436	560	574	14
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	1.412	66.509	65.096	7.629	110.707	103.078	8.361	111.491	103.130	732	784	52
T04 Overhead	13.871	242	-13.629	14.063	243	-13.820	12.976	440	-12.536	-1.087	197	1.284
T09 Vennootschapsbelasting (VpB)	5	0	-5	25	0	-25	384	0	-384	359	0	-359
Subtotaal overhead, overige baten en lasten en vennootschapsbelasting	13.876	242	-13.634	14.088	243	-13.845	13.360	440	-12.920	-728	197	925
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	95.060	94.724	-337	115.960	148.906	32.946	108.386	147.442	39.056	-7.574	-1.464	6.110
Mutaties reserves 1 Wonen & Leven	1.565	2.301	736	2.076	5.136	3.060	2.581	5.243	2.662	505	107	-398
Mutaties reserves 2 Verkeer, Vervoer	2.545	698	-1.847	3.227	1.674	-1.553	3.140	1.356	-1.784	-87	-318	-231
Mutaties reserves 3 Samenleven in Molenlanden	3	1.112	1.109	7.992	8.011	19	8.032	7.749	-283	40	-262	-302
Mutaties reserves 4 Beter omgaan met ons gebied	0	10	10	200	595	395	531	617	86	331	22	-309
Mutaties reserves 5 Werken en recreëren	28	264	236	255	205	-50	1.196	205	-991	941	0	-941
Mutaties reserves 6 Dichtbij Molenlanden	0	18	18	36	66	30	36	66	30	0	0	0
Mutaties reserves Algemene dekkingsmiddelen	960	0	-960	46.177	9.339	-36.838	46.135	9.260	-36.873	-42	-79	-35
Mutaties reserves Overhead	17	1.161	1.144	417	2.441	2.024	479	2.295	1.816	62	-146	-208
Mutaties reserves Vennootschapsbelasting	0	5	5	0	25	25	0	5	5	0	-20	-20
Subtotaal mutaties reserves	5.118	5.569	451	60.380	27.492	-32.888	62.130	26.796	-35.332	1.750	-696	-2.444
Gerealiseerd resultaat	100.178	100.293	114	176.340	176.398	58	170.516	174.238	3.724	-5.824	-2.160	3.666

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Alle bedragen zijn in euro's, tenzij anders aangegeven.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten (verkrijgings- of vervaardigingsprijs). Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Met ingang van het jaar 2020 worden gebouwde eigendommen afgeschreven tot een restwaarde. Over het algemeen is die restwaarde bepaald op 20% van de aanschafwaarde; voor sportaccommodaties wordt 10% van de aanschafwaarde aangehouden. Ook met ingang van 2020 zijn de afschrijvingstermijnen zoals die tot en met 2018 zijn vastgesteld door de voormalige gemeenten Giessenlanden en Molenwaard aangepast aan de voor Molenlanden, in de financiële verordening van 2019 vastgestelde afschrijvingstermijnen.

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Alle lasten en baten, die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend zijn worden in het betreffende verslagjaar verwerkt.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen of schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie voor gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen. Afschrijving vindt bij kosten van geldleningen plaats binnen de looptijd van de lening en bij kosten van onderzoek en ontwikkeling in maximaal vijf jaar. Sinds 2016 vallen de "Investeringsbijdragen in activa van derden" onder de immateriële vaste activa. De boekwaarde van de activa van derden zijn in 2017 ten laste van de algemene reserve ineens vervroegd afgeschreven.

Materiële vaste activa

Dit zijn investeringen met een meerjarig economisch nut en met een meerjarig maatschappelijk nut.

Investeringen met economisch nut

Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Deze materiële vaste activa zijn opgenomen tegen de boekwaarde. De boekwaarde is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de reeds vervallen afschrijvingstermijnen. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 15.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, worden lineair afgeschreven conform de afschrijvingstermijnen zoals opgenomen in artikel 11 van de “Financiële verordening gemeente Molenlanden” tenzij de raad voor een andere wijze van afschrijving heeft gekozen.

Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Overeenkomstig de “Financiële verordening gemeente Molenlanden” worden investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting) wegen, waterwegen, openbaar groen en groenvoorzieningen, begraafplaatsen, speelvoorzieningen, sportparken, bruggen en duikers, gebouwen en overige voorzieningen aangaande de openbare ruimte onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het actief afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de raad aan te geven tijdsduur.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen (participaties in aandelenkapitaal), leningen u/g en overige uitzettingen met een looptijd langer dan een jaar zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs, nominale waarde of een duurzaam lagere waarde. Er wordt niet op afgeschreven. Bij noodzakelijke afwaardering van financiële activa wordt het verschil in één keer als een last genomen in de rekening van lasten en baten.

Eind 2008 heeft de voormalige gemeente Giessenlanden het woningbedrijf verkocht. Als gevolg hiervan zijn er veel liquide middelen aanwezig. Deze zijn belegd in obligaties. De obligaties zijn gewaardeerd tegen nominale waarde of lagere marktwaarde. Deze verkrijgingsprijs wijkt af van de nominale waarde. Het verschil hiertussen, de zogenaamde ‘agio’, wordt afgeschreven gedurende de looptijd van de betreffende obligatie. In 2015 en 2016 zijn obligaties verkocht en vervolgens zijn deze gelden aan gemeenten en gemeenschappelijke regelingen uitgeleend.

Afschrijvingstermijnen

In de financiële verordening zijn de volgende afschrijvingstermijnen opgenomen voor gemeente Molenlanden:

De volgende immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven in:

- a. 1 jaar: bijdragen aan activa in eigendom van derden
- b. 5 jaar: kosten voor onderzoek en ontwikkeling
- c. 5 jaar: computerapplicaties

Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 15.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

De volgende materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven in:

- a. 60 jaar: persleiding, drukleiding riolering
- b. 50 jaar: gemalen, drukriolering, randvoorzieningen bouwkundig
- c. 45 jaar: vrijvervalriolering, putten en kolken
- d. 20 jaar: mechanische/elektrische rioolpompen, rioolgemalen en drukriolering
- e. 50 jaar: nieuwbouw gebouwen
- f. 25 jaar: renovatie, verbouw, bouwkundige aanpassingen gebouwen
- g. 40 jaar: restauratie van (kerk-)torens
- h. 15 jaar: technische installaties in gebouwen
- i. 2 jaar: mobiele telefoons/smartphones
- j. 3 jaar: laptops en tablets/notebooks
- k. 5 jaar: automatisering hard- en software
- l. 15 jaar: inrichting (meubels/stoffering enz.) gemeentelijke gebouwen
- m. 10 jaar: vervoermiddelen
- n. 10 jaar: materiaal buitendienst (grasmaaiers/zoutstrooiers e.d.)
- o. 15 jaar: ondergrondse afvalcontainers
- p. 10 jaar: kunstwerken

De volgende materiële vaste activa met maatschappelijk nut worden lineair afgeschreven in:

- a. 30 jaar: aanleg 'groene' sportvelden/banen
- b. 30 jaar: aanleg kunstgrasveld
- c. 15 jaar: renovatie sportvelden/banen
- d. 50 jaar: aanleg/uitbreiding begraafplaatsen (excl. grond)
- e. 25 jaar: renovatie begraafplaatsen (alleen bij creëren nieuwe begraafruimte)
- f. 25 jaar: wegen, straten, pleinen, parkeervoorzieningen, fiets- en voetpaden

- g. 15 jaar: speelvoorzieningen/speeltoestellen
- h. 20 jaar: houten walbeschoeiing
- i. 40 jaar: stalen/betonnen walbeschoeiing
- j. 50 jaar: kademuur
- k. 60 jaar: staal/betonnen/composiet bruggen
- l. 20 jaar: houten bruggen
- m. 25 jaar: plantsoenen/openbaar groen/groenvoorzieningen
- n. 10 jaar: straatmeubilair
- o. 40 jaar: waterwegen/waterbergingen
- p. 20 jaar: openbare verlichting/armaturen
- q. 40 jaar: openbare verlichting/lichtmasten

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De onderhanden werken zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs vermeerderd met de vervaardigingskosten (zoals kosten van bouw- en woonrijpmaken) en verminderd met de opbrengsten wegens gerealiseerde verkopen en eventueel ontvangen (rijks)subsidies. Als de boekwaarde de marktwaarde overstijgt vindt afwaardering plaats. De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen inkooprijzen.

Winstneming vindt plaats op het moment dat de exploitatie van een complex wordt beëindigd of wanneer tussentijds met redelijke zekerheid vast te stellen is, dat er winst gerealiseerd wordt. Voor het bepalen van de hoogte van tussentijdse winstneming wordt de Percentage of Completion (POC) methode gehanteerd. Deze methode wordt voorgeschreven door het BBV. Dit houdt in dat voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst kan worden genomen.

Uitzettingen met een looptijd < dan één jaar

Deze uitzettingen, zijnde vorderingen, worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Eventuele oninbare vorderingen worden op de vorderingen in mindering gebracht.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze worden tegen nominale waarde opgenomen.

VASTE PASSIVA

Reserves en voorzieningen

De indeling van de reserves en voorzieningen is gebaseerd op de Nota's Reserves en Voorzieningen van beide voormalige gemeenten. Op 26 januari 2021 is door de gemeenteraad een nieuwe Nota Reserves & Voorzieningen 2021 vastgesteld. De hieruit voortvloeiende herschikking van reserves en voorzieningen wordt verwerkt in 2021 en is dus nog niet in deze jaarstukken 2020 verwerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting voor de wethouders is echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Vaste schulden

Onder vaste schulden zijn begrepen schulden met een oorspronkelijke looptijd van één jaar of langer.

VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

BORG- EN GARANTSTELLINGEN

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio		
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	3.564	3.433
Totaal	3.564	3.433

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het verslagjaar 2020:

	Boek_ waarde 31-12- 2019	Investe- ringen	Bijdragen	Afschrij- vingen	Boek_ waarde 31-12- 2020
Investering in activa van derden					
Investering in activa van derden					
Investerings zwembad Groot-Ammers	72			10	62
Nieuwbouw sporthal Giessenburg	3.361	141		0	3.502
Totaal	3.433	141	0	10	3.564

Materiële vaste activa

Er is geen materiële vaste activa in erfpacht uitgegeven.

Activa met een economisch nut zijn investeringen die kunnen bijdragen aan het genereren van middelen voor de gemeente en/of die verhandelbaar zijn. Activa met een maatschappelijk nut zijn investeringen in de openbare ruimte die dus geen economisch nut hebben.

De overige investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Investerings economisch nut	Boek- waarde 31-12- 2019	Inves- teringen	Des- investe- ringen	Bijdragen van derden	Afschrij- ving	Boek- waarde 31-12- 2020
Gronden en terreinen	8.588	3.223	33	1.230	0	10.548
Bedrijfsgebouwen	44.253	4.069	693	76	1.125	46.427
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.770	80	0	0	242	3.607
Vervoermiddelen	653	168	0	0	124	697
Machines, apparaten & installaties	3.731	642	2	0	818	3.554
Overige materiële vaste activa	47	0	7	0	8	32
Totaal	61.042	8.182	735	1.306	2.317	64.867

In het verleden zijn gronden aangekocht met het oog op toekomstige woningbouw die nog niet in exploitatie zijn genomen. Zodra de woningbehoefte daartoe aanleiding geeft en initiatieven of plannen hiervoor worden ontwikkeld, worden deze in exploitatie genomen. Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording dient de waarde van deze gronden uiterlijk 31 december 2020 te worden getoetst op marktwaarde tegen de geldende bestemming. Wordt daarbij een duurzame waardevermindering worden vastgesteld dan moet dat leiden tot een afwaardering van deze gronden. Deze waardevermindering is bij de volgende locaties vastgesteld:

De Boomgaard Groot Ammers: vermindering € 1.281.165.

Langerak Zuid, nabij het huidige plangebied: vermindering € 1.118.913.

De vermindering is gelijk aan vorig jaar en geëffectueerd door het treffen van een voorziening.

De investeringen met economisch nut vindt u in het hierna opgenomen overzicht.

Omschrijving investering economisch nut	Hoofd taakveld	Investering 2020
MLN-Werkkantoor Bleskensgraaf	0	310
MLN-Vervanging vervoermiddelen en machines	0	168
ICT Vervanging Laptops/Tablets/smartphones	0	287

MLN-vervanging software/doorontwikkeling 2020	0	29
MLN-Transferium Westrand NLL	2	1.314
NP-Aanleg krib jachthaven Np 2019	3	26
ARK+GSB+HRN-Overdracht school van SOHG 2020	4	1.985
GA-Renovatie voetbalveld 3 2019	5	80
NP-Aanpassingen stadhuis 2019	5	98
MLN-Vervanging openbaar groen 2020	5	35
MLW-Vervanging speelvoorzieningen	5	290
BL-Renovatie dorps huis De Spil 2021	6	41
NRD-MFA Noorderhuis	6	285
HBL-Multifunctioneel centrum	6	23
SCH-Multifunctioneel centrum	6	724
GO-verbouwing (horeca/keuken) Multistee	6	23
NLL-Uitkoopregeling woningen onder hoogspanningsleidingen	7	1.221
NLL-Oost woningbouw van voorraden naar materiële vaste activa	8	749
BL-voormalig gemeentehuis van voorraden naar materiële vaste activa	8	377
NLL-Plan Ouwe School	8	71
Overige investeringen		45
Totaal		8.182

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Investerings economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	Boek- waarde 31-12- 2019	Investerin- gen	Desinvest- eringen	Bijdragen van derden	Afschrijvi- ng	Boek waarde 31-12- 2020
Gronden en terreinen	161	0	0	0	0	161
Bedrijfsgebouwen	190	2	0	0	9	182
Grond-, weg- en waterbouwkundigewerken	33.893	1.643	4	0	855	34.677
Machines, apparaten & instellingen	338	3	0	0	57	284
Overige materiële vaste activa	1.143	28	0	0	38	1.133
Totaal	35.725	1.675	4	0	960	36.436

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan het betrokken actief.

Tot de post "bedrijfsgebouwen" behoren ook de schoolgebouwen voor het basisonderwijs. Hoewel het juridische eigendom van deze scholen berust bij de desbetreffende schoolbesturen, zijn de gebouwen op grond van het economisch eigendom van de gemeente in de balans opgenomen.

De post weg- en waterbouwkundige werken omvat onder meer de kosten van reconstructie van wegen en van groot onderhoud riolering. De kosten van eerste aanleg van wegen en riolering worden gedekt door de verkoopprijzen van de in grondexploitatieplannen verkochte gronden.

De investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing geheven kan worden, staan in onderstaand overzicht:

Investerings economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing geheven kan worden	Hoofd Taakveld	Investering 2020
LSV-Riolering dijkversterking 2013	7	75
NLL-Riolering Winkelcentrum 2015	7	49
STR-Riolering Kostverloren 2017	7	66
MLW-Drukriolering 2016	7	23
STR-Riolering Kerkstraat 2017	7	110
MLW-Actualiseren BRP en vGRP 2017	7	24
NP-Riolering Kern 2018	7	20
NP-Riolering Liesdel 2018	7	241
MLW-Drukriolering 2018	7	24
MLW-Onderzoek mechanische riolering 2019	7	22
NLL-Riolering Streeflandstraat e.o.2019	7	128
WY-Riolering Burg.Top-/Brouwerstr 2019	7	118
MLW-Vacuümsysteem Vlietbrug OT 2019	7	71
NRD-Rioolgemaal Singel-Botersloot	7	94
GSL-Relining en deelreparaties 2016	7	103
GSL-Waterplan 2016	7	105
GSL-Waterplan 2017	7	46
HRN-Rioolgemaal Dirk IV plein	7	84
ARK-Riolering Dreeslaan/Schefferstr 2020	7	54
Civiele aanpassingen begraafplaatsen	7	26
Overige investeringen		192
Totaal		1.675

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop

Investering en met maatschappelijk nut	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Desinvesteringen	Bijdragen van derden	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	18.918	5.758	0	164	482	24.031
Overige materiële vaste activa	4.824	2.257	0	48	110	6.922
Totaal	23.742	8.015	0	212	592	30.953

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan het betrokken het betrokken actief.

De investeringen met maatschappelijk nut staan in het volgende overzicht:

Investering maatschappelijk nut	Hoofd Taakveld	Investering 2020
LG-Bouwweg LG-Zuid verhardering 2015/2018	2	94
GA-Wegen Kern/Wilhelminastraat 2012	2	81
NLL-Wegen Project Winkelcentrum e.o. 2015	2	416
STR-Wegen Kostverloren e.o. 2017	2	166
NLL-Wegen Marslaan eo 2016	2	170
MLW-Diverse wegen 2016	2	52
NP-Wegen Liesdel 2018	2	806
NLL-Dorpslaan/oprit nabij dijk 2019	2	79
NP-Hennepstraat/Tiendweg 2019	2	26
NLL-Streefandstraat 2019	2	385
SCH-Reconstructie kern Schelluinen 2019	2	637
SCH-Voordijk 2020	2	515
MO-Molenhoek/Graafdijk 2020	2	28
STR-De Hoogt/Bongerd West 2020	2	157
SCH-Openbare Ruimte MFC 2020	2	171
LG-Bruggen bouwweg LG-Zuid 2015/2018	2	358
OA-Brug Dorpsstraat/Beemdweg 2017	2	38

MO-Kademuur Graafdijs Oost 2019	2	31
HRN-Bruggen kruising Hoornaar 2019	2	79
MLW - Degeneratie glasvezel 2019	2	30
GSB-Vervanging brug Doetse Vliet	2	40
LSV-Aanpassen OV dijkversterking 2014	2	135
MLW-Vervanging OV 2018	2	58
MLW-Vervanging OV 2019	2	81
Overige investeringen in wegen en bruggen	2	296
NLL-Uitbreiding veerhalte	2	526
Investeringen in duikers en beschoeiingen	5	205
MLW-Baggeren 2018	5	104
HRN-Wegen kruising Hoornaar	2	224
AKL-Tweede ontsluitingsweg	2	102
GSB-Park en openbaar gebied activ.zone	5	1.925
Totaal		8.015

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2020 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

Financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2019	Vermeerderingen	Afschrijving /Aflossing	Boekwaarde 31-12-2020
Deelnemingen	2.684		600	2.084
Gemeenschappelijke regelingen	235			235
Lening u/g aan openbare lichamen	14.513		10.103	4.410
Leningen aan woningbouwcorporaties	1.161		65	1.095
Leningen aan overige verbonden partijen	8.021	750	6.135	2.636
Overige langlopende leningen u/g	2.414	37	2.005	446
Uitzettingen met een looptijd van > één jaar in de vorm van Nederlands schuld papier	5.516		7	5.509
Overige uitzettingen met een looptijd van > één jaar	13.447		1.327	12.120
Totaal	47.990	787	20.242	28.536

De nieuwe leningen in 2020 zijn verduurzamingsleningen (€ 750.000) en leningen als overbruggingskrediet tijdens de coronacrisis (€ 36.953).

Vlottende activa

Vorraden

Voor de voorraden is het volgende in de balans opgenomen:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	8.963	
Verliesvoorziening	- 231	9.644
Totaal	8.731	9.644

Van de in exploitatie genomen bouwgronden is het volgende overzicht:

Plan	Boek- waar de 31-12- 2019	Investe- ringen	Op- bren- gen	Winst/ Verliesna me	Boek- waarde 31-12- 2020	Verlies voor-zie- ning	Balanswa arde 31-12- 2020	Nog te maken kosten	Nog te ont- vangen opbren- gen	Eind- waarde (-is een positief resultaat)
<u>Industriegrond</u>										
BL-Bedrijventerrein Melkweg 1e fase	326	25	411	575	515	0	515	572	1.435	-348
BL-Bedrijventerrein Melkweg 2e fase	647	42	53	0	636	0	636	237	1.020	-147
GA-Bedrijventerrein Gelkenes	-58	44	433	383	-64	0	-64	727	681	-18
Subtotaal	915	111	897	958	1087	0	1087	1536	3136	-513
<u>Woningbouwgrond</u>										
OA-Woningbouw Oud-Alblas West	624	48	723	0	-51	0	-51	0	0	-51
GA-Woningbouw Groot-Ammers Zuid-Oost	1.166	59	717	352	860	0	860	368	1.324	-96
GA-Plan Slagen van Graafland	98	1	0	0	99	0	99	0	185	-86
LG-Ontwikkeling Langerak Zuid	5.344	820	357	118	5925	0	5925	5.726	12.156	-505
Ontwikkeling Doetse Vliet GSB	630	519	387	79	841	0	841	1.443	3001	-717
Invulling Wozoco De Groene Wei GSB	-16	0	0	0	-16	0	-16	0	0	-16
Ontwikkeling Kruising Hoornaar	-233	12	0	0	-221	0	-221	0	0	-221
NRD-CPO School met de Bijbel	343	261	689	0	-85	0	-85	191	0	106

NRD-CPO Dorpshuis	1	142	0	0	143	106	37	163	200	106
NRD-Herontwikk.locatie Smidse Berg	22	35	0	0	57	13	44	224	268	13
Herontwikkeling CBS locatie HBL	-251	402	0	0	151	39	112	222	335	38
Herontwikkeling schoollocatie GOK	0	64	0	0	64	0	64	0	0	64
Herontwikkeling Plan Hofstede HBL	0	37	0	0	37	0	37	171	216	-8
Herontwikkeling Sportzaal Neerpolder GB	0	73	0	0	73	73	0	967	652	388
Subtotaal	7.728	2.473	2.873	549	7.877	231	7.646	9.475	18.337	-985
Totaal	8.643	2.584	3.770	1.507	8.964	231	8.731	11.011	21.473	-1.498

Het plan Ontwikkeling Langerak-Zuid loopt langer dan tien jaar door. Om de risico's die samenhangen met zeer lang lopende projecten te beperken is in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) het uitgangspunt opgenomen dat de looptijd van een grondexploitatie in beginsel maximaal tien jaar bedraagt. Van dit beginsel kan worden afgeweken als de gemeenteraad hierover expliciet besluit. De motivatie van het besluit moet ook voorzien zijn van risicobeperkende beheersmaatregelen die de gemeente heeft genomen. Dit besluit heeft de raad op 15 december 2020 genomen.

De verwachte resultaten van de grondexploitaties worden op netto contante waarde. Te verwachten verliezen zijn opgevangen door het vormen van een voorziening. Er is met de volgende parameters rekening gehouden:

Parameters	2020	2021	2022	2023	2024 e.v.
Kostenstijging	3,0%	1,5%	2,0%	2,0%	1,6%
Opbrengstenstijging	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	1,6%
Rente	1,18%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder worden als volgt gespecificeerd:

Uitzettingen korter dan één jaar	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening Oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2020	Balanswaarde 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	8.329		8.329	8.713
Totaal	8.329		8.329	8.713
Overige Vorderingen:				

Debiteuren	2.406	16	2.390	2.816
Totaal	3.127	16	3.111	2.816
Overige uitzettingen:				
Uitzettingen in 's Rijks Schatkist met een rente typische looptijd < 1 jaar	18.442		18.442	8.985
Overige uitzettingen met rente typische looptijd < dan één jaar	0		0	0
Totaal	18.442		18.442	8.985
Totaal	29.177	16	29.161	20.514

Onderstaand wordt voor ieder kwartaal van het jaar weergegeven, het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	338	442	370	502
Drempelbedrag	870	870	870	870
Ruimte onder drempelbedrag	531	428	500	368
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2020	31-12-2019
Banksaldi	216	347
Totaal	216	347

Overlopende activa

De post overlopende activa word als volgt gespecificeerd:

	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2020	31-12-2019

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	380
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	10.028	2.243
Totaal	10.028	2.623

Een onderdeel hiervan is een vordering van € 211.141 op de belastingdienst voor de afwikkeling van het BTW-compensatiefonds 2018 van de voormalige gemeente Giessenlanden. Na het indienen van een specificatie gaat de belastingdienst dit uitbetalen. Dit zal medio 2021 zijn. De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen we als volgt specificeren:

Specifieke uitkering	Saldo per 31-12-2019	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo per 31-12-2020
Provincie Zuid Holland - P+R station Arkel	147		147	0
Provincie Zuid Holland - renovatie Peursumseweg	93		93	0
Provincie Zuid Holland - project Nassaustraat Ottoland	125		125	0
Ministerie VWS - subsidie Nationaal Sportakkoord	15		15	0
Totaal	380		380	0

Onder de overlopende activa is een vordering van € 168.750 opgenomen vanwege de verkoop van ons belang in GiessenlandenNet BV. Een deel van de verkoopopbrengst is nog niet uitbetaald in verband met mogelijke claims. De inschatting is gemaakt dat dit niet (geheel) wordt geclaimd. Een deel van dit achtergehouden bedrag is daarom als opbrengst in deze jaarrekening verwerkt.

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Reserves

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Algemene reserve	63.666	40.040
Bestemmingsreserves	70.061	58.227
Gerealiseerde resultaat	3.724	129
Totaal	137.451	98.396

Het verloop in 2020 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Reserves	Boekwaarde 31-12-2019	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Verminder- ing ter dekking van afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2020
Algemene reserves:						
Algemene reserve	38.093	41.594	18.678	129		61.138
Risicoreserve Grondexploitatie	1.946	1.681	1.100			2.528
Totaal	40.040	43.276	19.778	129	0	63.666
Bestemmingsreserves:						
Investerings-/jaarlasten - MLW	7.330	0			312	7.018
Reserve kapitaallasten - GSL	26.227	6.519			153	32.593
Stadsherstel/monumenten	177	3	151			29

Nog uit te voeren werkzaamheden	6.192	3.268	3.916			5.544
Jaarlijkse uitgaven leefbaarheid	1.294	0	150			1.144
Bestemmingsplannen 2018	153	25	25			153
Klankbordgroepen/Dorpsberaden	290	0	1			289
Nieuwe initiatieven	33	50	0			83
Onderhoud gebouwen/accommodaties - MLW	1.170	409	237			1.342
Onderhoud gebouw Voordijk 2	30	12	0			41
Onderhoud gebouw Het Zwaantje/Onderweg 2	1	15	0			15
Onderhoud torens Giessenlanden	290	47	206			131
Onderhoud bibliotheek Giessenburg	58	5	0			64
Onderhoud jeugdgebouw Giessenburg	67	3	1			69
Onderhoud gemeentehuis Hoornaar	947	20	135			831
Onderhoud werkplaats buitendienst Noordel.	77	3	3			77
Onderhoud scholen	0	1.064	0			1.064
Arhi-uitkering	0	902	513			389
Wegenbeheer	8.933	2.505	203			11.235
Openbare verlichting	320	40	0			360
Onderhoud kades, sloten, watergangen	395	171	104			462
Leefbaarheid Kinderdijk en omgeving	43	48	30			61
Ontwikkeling recreatie, toerisme en platteland	10	52	25			37
Reserve Beëindiging dienstverband	188	0	188			0
Reserve Slingelandse Plassen	916	0	45			871
Verkoop brandweerkazernes - GSL	1.313	0	28			1.285
Financiering startersleningen Svn - GSL	11	0	0			10
Sociaal domein	1.359	0	471			888
College-programma - GSL	164	0	0			164
Toekomstvisie begraafplaatsen - GSL	240	0	0			240
Duurzaamheid	0	328	0			328
Sociaal begeleidingsteam	0	250	0			250
Schelluinen-West	0	114	6			108
Corona noodfonds	0	3.000	114			2.886
Totaal bestemmingsreserves	58.227	18.853	6.552	0	465	70.061
Totaal reserves	98.269	62.129	26.330	129	465	133.727

De algemene reserve

De minimale hoogte van deze reserve dient € 3 miljoen te bedragen. Deze reserve draagt het karakter van een algemene reserve en maakt daarom in de balans van de jaarrekening onderdeel uit van de algemene reserves.

Bestemmingsreserves zijn de voor een specifiek aangewezen doel afgezonderde bestanddelen van het eigen vermogen. Hieronder vindt u verschillende bestemmingsreserves uit de voormalige gemeenten Molenwaard en Giessenlanden. Begin 2021 is er een nieuwe nota reserves en voorziening opgesteld, waarbij ook een actualisatie is geweest van de bestemmingsreserves van de voormalige gemeenten.

Risicoreserve grondexploitatie

Deze reserve dient ter afdekking van de risico's ingevolge de grondexploitatie en wordt gevoed vanuit de voordelige resultaten van deze grondexploitatie.

De investerings- en jaarlastenreserve

De investerings- en jaarlastenreserve wordt in de BBV-wetgeving niet afzonderlijk benoemd, maar maakt onderdeel uit van de bestemmingsreserves als bedoeld in artikel 43 lid 1a. Het specifieke karakter van deze reserve schuilt hierin dat voor investeringen met zowel een economisch als maatschappelijk nut een specifieke bestemmingsreserve kan worden ingesteld ter dekking van de eenmalige of jaarlijkse lasten. Het inzetten van deze reserve zorgt ervoor dat projecten worden gefinancierd zonder de begroting daarvoor extra te belasten.

Reserve kapitaallasten

Voor investeringen waarvan is besloten deze ten laste van een reserve te brengen, maar volgens de BBV moeten worden geactiveerd, wordt de jaarlijkse kapitaallast uit deze reserve onttrokken.

Reserve Stadsherstel en monumenten

Instellen van deze bestemmingsreserve houdt verband met de zogenaamde eigenheid van de gemeente en de bijzondere uitgaven die hiermee samenhangen. Nieuwpoort met grachten, wallen en monumentale gebouwen, het wereld erfgoed en de hoffelijke boerderijen langs de Graafstroom bepalen het gezicht van de nieuwe gemeente. Gezichtsbepalend willen zijn, betekent ook dat er af en toe extra uitgaven zijn die doorgaans niet in de reguliere begroting beschikbaar zijn. Het ligt daarom voor de hand om onverwachte uitgaven en voorziene specifieke uitgaven zoals het onderhoud monumenten uit deze reserve te financieren. Ook uitgaven in verband met festivals kunnen uit de reserve worden gefinancierd.

Reserve Nog uit te voeren werkzaamheden

Deze reserve beoogt het overhevelen van budget naar het volgende dienstjaar indien werkzaamheden van voorgenomen beleid niet in het lopende dienstjaar kunnen worden uitgevoerd. Veelal is deze overheveling in de Eindejaarsnota al aangegeven. De middelen die in de

Jaarrekening worden gestort, worden in het volgende jaar direct uit deze reserve gehaald en ten gunste van het begrotingsresultaat verantwoord.

Reserve Jaarlijkse uitgaven leefbaarheid

Deze reserve is bestemd voor de financiering van de oorspronkelijke uitgaven in het kader van het bevorderen van leefbaarheid in de kernen. Gedurende een periode van 20 jaar wordt een vast bedrag van € 150.000 aan deze reserve ten gunste van het begrotingsresultaat onttrokken.

Reserve Bestemmingsplannen

Deze reserve is bestemd voor het bekostigen van de herziening van bestemmingsplannen.

Reserve Klankbordgroepen/Dorpsberaden

Deze reserve is bij raadsbesluit van 23 oktober 2012 ingesteld bij de vaststelling van de kaders voor bewonersinitiatieven/bewonersoverleggen. Niet-bestede middelen tot een maximum van € 30.000 per bewonersoverleg worden in deze bestemmingsreserve beschikbaar gehouden voor toekomstige uitgaven.

Reserve Nieuwe Initiatieven

Bij de vaststelling van de Nota Grondbeleid op 25 oktober 2011 is besloten tot de instelling van deze reserve, die specifiek bestemd is ter bekostiging van voorbereidingskosten die worden gemaakt vóór de opening van de grondexploitatie van een project. Wanneer een nieuw initiatief leidt tot een project worden de kosten alsnog ten laste van het project gebracht, ten gunste van deze reserve.

Reserve onderhoud gebouwen/accommodaties

Deze reserve is bestemd voor het risico ten aanzien van groot onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen en accommodaties (b.v. zwembaden).

Reserve onderhoud gebouw Voordijk 2

Deze reserve is bestemd ter egalisatie van de kosten voor onderhoud.

Reserve onderhoud gebouw Het Zwaantje/Onderweg 2

Deze reserve is bestemd ter egalisatie van de kosten voor onderhoud.

Reserve onderhoud torens Giessenlanden

Deze reserve is bestemd ter egalisatie van de kosten voor onderhoud. Er vindt jaarlijkse dotatie plaats op basis van een meerjarenplanning.

Reserve onderhoud bibliotheek Giessenburg

Deze reserve is bestemd ter egalisatie van de kosten voor onderhoud. Er vindt jaarlijkse dotatie plaats op basis van een meerjarenplanning.

Reserve onderhoud jeugdgebouw Giessenburg

Deze reserve is bestemd ter egalisatie van de kosten voor onderhoud. Er vindt jaarlijkse dotatie plaats op basis van een meerjarenplanning.

Reserve onderhoud gemeentehuis Hoornaar

Deze reserve is bestemd ter egalisatie van de kosten voor onderhoud. Er vindt jaarlijkse dotatie plaats op basis van een meerjarenplanning.

Reserve onderhoud werkplaats buitendienst Noordeloos

Deze reserve is bestemd ter egalisatie van de kosten voor onderhoud. Er vindt jaarlijkse dotatie plaats op basis van een meerjarenplanning.

Reserve onderhoud scholen

Deze reserve is bestemd ter egalisatie van de onderhoudslasten met betrekking tot de drie scholen die in 2020 zijn overgenomen van de Stichting Onderwijshuisvesting Giessenlanden.

Reserve Arhi-uitkering

Reserve ter dekking van de fusiekosten.

Reserve Wegenbeheer

Deze reserve is bestemd voor het bekostigen van planmatig groot onderhoud van wegen, straten en pleinen. Tot en met 2016 zijn de wegeninvesteringen ineens geheel met deze reserve verrekend. In verband met de gewijzigde BBV-voorschriften worden de wegeninvesteringen met ingang van 2017 in 25 jaar tijd afgeschreven en worden de jaarlijkse kapitaallasten ten laste van deze reserve gebracht.

Reserve openbare verlichting

Deze reserve is bestemd ter egalisatie van de kosten. Er vindt jaarlijkse dotatie plaats op basis van de nota onderhoud kapitaalgoederen.

Reserve onderhoud kades, sloten, watergangen

Deze reserve is bestemd ter egalisatie van de kosten voor onderhoud. Er vindt jaarlijkse dotatie plaats op basis van een meerjarenplanning.

Reserve Leefbaarheid Kinderdijk en omgeving

Deze reserve is ingesteld op 13 oktober 2015 in relatie tot de Gebiedsontwikkeling Kinderdijk. Aan deze reserve worden jaarlijks middelen toegevoegd ten laste van de jaarlijkse bijdrage van het SWEK aan de gemeente.

Reserve Ontwikkeling recreatie, toerisme en platteland

Deze reserve is ingesteld op 13 oktober 2015 in relatie tot de Gebiedsontwikkeling Kinderdijk. Aan deze reserve worden jaarlijks middelen toegevoegd ten laste van de (ingande 2016) vastgestelde verhoging van de toeristenbelasting.

Reserve Beëindiging dienstverband

Bij de Eindejaarsnota 2018 is besloten tot het instellen van deze reserve. In het kader van de herindeling zijn per 1 januari 2019 specifieke functies van rechtswege vervallen. Besloten is voor de financiële consequenties hiervan een bestemmingsreserve te vormen, waaruit de komende jaren de verplichtingen kunnen worden bekostigd.

Reserve Slingelandse Plassen

Bij de Zomernota 2018 is besloten de van de provincie Zuid-Holland ontvangen beheervergoeding in deze bestemmingsreserve te storten. Deze reserve is bedoeld ter dekking van verplichtingen die voortvloeien uit het beheer en onderhoud van de Slingelandse Plassen.

Reserve verkoop brandweerkazernes

De Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid heeft in 2015 de brandweerkazernes gekocht. Vervolgens worden de rente- en afschrijvingskosten bij de gemeente, als deelnemer van deze gemeenschappelijke regeling, in rekening gebracht. Deze kosten komen ten laste van deze reserve. De verkoopopbrengst van de brandweergarages is in 2015 in deze reserve gestort.

Reserve financiering startersleningen

Deze reserve is bedoeld als dekking van de kapitaallasten voor de verstrekte lening om starters te helpen een woning aan te kopen.

Reserve sociaal domein

Het doel van deze reserve is het beschikbaar houden van ontvangen integratie uitkering Sociaal Domein voor de drie decentralisaties. De niet aan de drie decentralisaties uitgegeven uitkering Sociaal Domein wordt in deze reserve gestort.

Reserve Collegeprogramma

Het doel van de reserve is het dekken van de uitvoering van projecten en activiteiten uit het collegeprogramma 2010-2014 “Solide werken aan vitaliteit”. Mee- en tegenvallers binnen de projecten en activiteiten moeten binnen deze bestemmingsreserve worden opgevangen.

Reserve toekomstvisie begraafplaatsen

Deze reserve dient voor toekomstige uitgaven voor begraafplaatsen.

Duurzaamheid

Beschikbaar gestelde middelen voor duurzaamheidsprojecten blijven beschikbaar in deze reserve.

Sociaal begeleidingsplan

Deze reserve is gevormd om medewerkers te begeleiden, welke moeilijkheden ervaren door de zelforganisatie, voor het vinden van een nieuwe uitdaging binnen en/of buiten de organisatie.

Schelluinen-West

Van de ROM-S zijn de openbare wegen op het transportbedrijf overgenomen. Daarbij is een bedrag voor toekomstig onderhoud ontvangen, wat voor dit doel is gereserveerd.

Corona noodfonds

Deze reserve is beschikbaar voor het opvangen van incidentele lasten als gevolg van Corona, met name voor hulp aan verenigingen, stichtingen en ondernemers.

Saldo van baten en lasten

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten en Provincies (BBV) is het gerealiseerd resultaat op de balans vermeld. Het voordelig saldo over 2020 bedraagt € 2.987.640,25.

Voorzieningen

De gecomprimeerde mutaties gedurende het verslagjaar blijken uit de volgende opstelling:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.579	2.895
Voorziening middelen derden	13.341	13.072
Totaal	15.920	15.967

Het verloop van de voorzieningen in 2020 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Voorzieningen	Boekwaarde 31-12-2019	Toevoeging	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2020
Wachtgelden bestuur	482	6	211	277
Pensioenvoorziening wethouders	1.701	128	18	1.811
Wachtgelden voormalig personeel	258	0	70	188
Te verwachten verliezen grondexpl.	0	420	0	420
Voormalig brandweerpersoneel	93	0	93	0
BTW-vraagstukken	233	70	167	136
Boete bouwvergunning 2 woningen Arkel	88	0	88	0
Voor- en vroegschoolse educatie	40	0	40	0
Totaal	2.895	624	687	2.832

Voorzieningen middelen derden				
Afkoop onderhoud graven	650	56	46	659
Afvalstoffen	80	20	80	20
Rioleringen	12.342	587	398	12.531
Totaal	13.072	663	524	13.211
Totaal voorzieningen	15.967	1.287	1.211	16.044

Doel en aard van de voorzieningen:

Wachtgelden wethouders

Aard: Artikel 44 lid 1a BBV 2003 Voorziening

Doelstelling: Deze voorziening dekt de uitgaven af van wethouders die na het neerleggen van het wethoudersambt inkomensverlies ervaren. Op basis van de rechtspositie geldt gedurende een bepaalde termijn recht op wachtgeld.

Pensioenvoorziening wethouders

Het afdekken van toekomstige wethouderspensioenen. Jaarlijkse vindt er een storting plaats op basis van actuele berekeningen.

Wachtgelden voormalig personeel

Deze voorziening is bedoeld om op basis van werkelijke kosten te voorzien in de verplichtingen tot het betalen van wachtgelden aan voormalig personeel.

Te verwachten verliezen grondexploitaties

Voor enkele grondexploitaties wordt een verlies verwacht. Hiervoor is een voorziening gevormd. Deze is in mindering gebracht op de boekwaarde van de betreffende grondexploitaties. Voor twee grondexploitaties is de het voorziene verlies echter onder de vaste passiva gepresenteerd omdat de boekwaarde niet negatief mag worden door de vorming van een voorziening.

Voormalig brandweerpersoneel

Aard: Artikel 44 lid 1a BBV 2003 Voorziening

Doelstelling: Deze voorziening dekt de pensioenverplichtingen af voor het (voormalig) brandweerpersoneel. Op basis van de nieuwe nota reserve en voorzieningen is deze voorziening vrijgevallen en al in 2020 verwerkt.

BTW-vraagstukken

Deze voorziening is ingesteld bij de Eindejaarsnota 2016 en is bedoeld ter dekking van financiële risico's van BTW-vraagstukken rondom met

name de bouw van de dorpshuizen “Wingerds Hof” en “De Beemd”. Het voorziene bedrag voor “Wingerds Hof” is in mindering gebracht op de vordering.

Boete bouwvergunning 2 woningen Arkel

De gemeente is contractueel verplicht een onherroepelijke bouwvergunning af te geven en wanneer dit niet lukt moet een boete worden betaald. De bouwvergunning is inmiddels onherroepelijk. Deze voorziening is niet meer nodig en is vrijgefallen.

Voor- en vroegschoolse educatie

Afspraak met het onderwijs nakomen dat éénmalig gelden voor VVE beschikbaar blijven, waarna een bezuiniging op de overschrijding kan worden ingevuld. Op basis van de nieuwe nota reserve en voorzieningen is deze voorziening vrijgefallen en al in 2020 verwerkt.

Afkoop onderhoud graven

Deze voorziening dient ter dekking van toekomstige onderhoudskosten. De dotatie vindt plaats op basis van het afkoopgedeelte in de aankoopprijs van een graf en grafbedekking. Het afkoopbedrag is bepaald voor een bepaalde periode. Elk jaar wordt een deel ten gunste van de exploitatie gebracht voor onderhoudskosten.

Afvalstoffen

Deze voorziening dient ter egalisatie van de jaarlijkse exploitatie van de afvalstoffen ter voorkoming van een grillig beeld in de jaarlijkse afvalstoffenheffing.

Rioleringen

Aard: Artikel 44 lid 1a BBV 2003 Voorziening.

Doelstelling: Deze voorziening is gevormd op basis van de BBV-Notitie Rioleringen van november 2014.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Onderhandse leningen		
-binnenlandse banken en overige financiële instellingen	36.049	35.985
-overige binnenlandse sectoren	125	
Totaal	36.174	35.985

	Boekwaar de 31-12- 2019	Vermeerd eringen	Aflossing en	Boekwaar de 31-12- 2020
Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	35.985	38.173	38.109	36.174
Overige binnenlandse sectoren	0	125	0	125
Totaal	35.985	38.298	38.109	36.174

De opgenomen geldleningen bij BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank zijn vervroegd afgelost en tegen een lagere rente opnieuw afgesloten.

De totale rentelast voor het jaar 2020 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 1.037.403.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	6.903	45.726
Overlopende passiva	13.517	6.585
Totaal	20.420	52.311

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden worden als volgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Kasgeldleningen	0	38.000
Overige schulden (crediteuren)	6.653	7.628
Banksaldi	250	98

Totaal	6.903	45.726
---------------	--------------	---------------

Het opnemen van kasgeldleningen was na de verkoop van de aandelen-Eneco niet meer nodig.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	3.932	3.895
De van het Rijk ontvangen voorschotten met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	8.564	1.220
De van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.021	1.470
Totaal	13.517	6.585

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Specifieke uitkeringen	Saldo per 31-12-2019	Ontvangen bedragen	Vrijgevalen bedragen of restituties	Saldo per 31-12-2020
Voorschotten van het Rijk:				
Min OCW Onderwijsachterstandenbeleid (MLN)	227	548	444	332
Min VWS - Specifieke uitkering Sport	69	226	23	272
RVO aankoop woningen onder hoogspanningsverbinding	923	757	1.163	515
Min SZW - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers.	0	10.290	2.950	7.340
Min BZK - reductie energiegebruik	0	321	249	72
Rijksdienst ondern. NL - transitie warmte	0	21	0	21
Belastingdienst - toeslagen problematiek	0	12	0	12
Totaal voorschotten van het Rijk	1.220	12.175	4.829	8.564

Voorschotten overige Nederlandse overheid:				
ISV Geluidssanering (Liesveld)	661		512	149
ISV Geluidsanering (GSL)	149		1	148
ISV Geluidsanering (Nw.Lekkerland)	23			23
PZH-waterdriehoek westrand Nw.Lekkerland	640			640
Regio A&V voorschot taken komende jaren		31		31
PZH - Project RAS (drukdrainage Alblasserw. en Vijfheerenlanden)		33		33
Totaal overige Nederlandse overheid	1.470	64	513	1.021
Totaal	2.690	12.239	5.342	9.585

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag wordt als volgt gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2019
Gewaarborgde geldleningen	101.079	98.978
Totaal	101.079	98.978

Het niet in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen is als volgt gespecificeerd:

Omschrijving	Percentage Borgstelling	Oorspronkelijk bedrag	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Verenigingsgebouwen en Sportverenigingen	100%	653	278	174
	50%	150	50	41
Boerderij Gijbeland	100%	544	426	419
	40%	100	40	40
Woningbouw	100%	57.700	40.364	38.648
	50%	64.269	31.003	30.860
WSW gewaarborgde leningen	50%	55.376	19.414	20.590
SWEK	100%	2.000	1.600	1.000
GR Waardlanden	21%	1.000	209	172
	100%	4.049	4.049	4.000
Zorginstellingen	50%	5.658	5.039	2.520
Particulieren	50%	900	695	514
Totaal		192.399	103.167	98.978

In 2020 is er niets betaald uit hoofde van aanspraken op de verleende borg- en garantstellingen.

Overige niet uit de balans blijvende verplichtingen

De gemeente is verbonden aan niet uit de balans blijvende financiële meerjarige verplichtingen van € 57,3 miljoen. De gemeente heeft een contractenregister opgesteld, waarin aangegane contracten en verplichtingen zijn opgenomen. In het contractenregister is uitgegaan van de initiële contractwaarde. Uitgangspunten hierbij zijn:

- de looptijd van het contract incl. eventuele verlengingsopties. Verlengingsopties zijn nog geen aangegane verplichtingen;
- bij mantel(raamovereenkomsten) zoals bijv. de WMO is uitgegaan van de contractduur van de raamovereenkomst. Deze is bij de WMO 5 jaar. Bij mantelovereenkomsten is er geen sprake van een afnameverplichting en is er dus geen sprake van een aangegane verplichting van 5 jaar.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. Hierna volgt een opsomming van de belangrijkste langlopende huur-, lease- en onderhoudsverplichtingen:

Naam	Einddatum	Ingangsdatum	Initiële contractwaarde	Leverancier
1016984 - Onderhoudsovereenkomst W-installatie De Spil - Klimatechservice Holland B.V.	31-12-2099	29-5-2008	21.632	Klimatechservice Holland B.V.
1017207 - Luchtbehandelingsinstallatie onderhoudscontract Sporthal de Klipper Nieuw-Lekkerland	20-1-2021	20-1-2015	7.520	Klimatechservice Holland B.V.
1017672 - Huurcontract brede school Nieuw-Lekkerland, ruimte 1.26 en 1.27	31-7-2022	1-8-2015	31.925	Woningbouwvereniging Nieuw-Lekkerland
1017876 - Onderhoud Trakakast	31-12-2099	1-1-2019	18.101	No risk Keymanagement BV
1018036 - Huurovereenkomst Kerkweg 10 Brandwijk, Met elkaar voor elkaar (MEVE)	31-12-2023	1-1-2019	24.581	Stichting Met Elkaar voor Elkaar
1018042 - Huurovereenkomst Kerkweg 10 Brandwijk, Graafstrooms Fanfare	31-12-2023	1-1-2019	13.110	Graafstrooms Fanfare
1018043 - Huurovereenkomst Kerkweg 10 Brandwijk, muziekschool Peter Vogel	31-12-2023	1-1-2019	12.240	Muziekschool Peter Vogel
1018044 - Onderhoudsovereenkomst diverse installaties de Spil te Bleskensgraaf - Intersafety	31-10-2021	1-11-2018	26.352	Intersafety
1018047 - Huurcontract Gymnastieklokaal Molenaarsgraaf - Optisport	31-12-2022	1-3-2014	62.500	Optisport Exploitaties BV
1018048 - Huur en exploitatieovereenkomst Sporthal de Reiger - Optisport	31-12-2022	26-11-2004	1.903.904	Optisport Exploitaties BV
1018049 - Huurcontract Gymnastieklokaal Streefkerk - Optisport	31-12-2022	1-1-2005	200.000	Optisport Exploitaties BV
1018288 - Huur en exploitatieovereenkomst Open lucht zwembad de Dompelaar Groot Ammers - Optisport	31-12-2022	1-1-2005	761.562	Optisport Exploitaties BV
1018289 - Huurcontract Gymnastieklokaal Ottoland - Optisport	31-12-2022	1-3-2014	200.000	Optisport Exploitaties BV
1018290 - Gyminventaris Onderhoudscontract gymnastiek toestellen -Jeka Service B.V.	21-4-2024	22-4-2014	1.360	Jeka service B.V.
1018369 - Afname RAW Software	11-1-2021	11-1-2004	28.611	Bakker&Spees
1018526 - onderhoud hoofdgemalen riolering	31-12-2099	1-1-2015	36.092	Xylem Water Solutions
1018577 - onderhoud gemeentelijke riolering	31-12-2099	1-1-2016	23.520	Aannemers- en installatiebedrijf Kwakernaak B.V.
1018782 - Brandmeldinstallatie en ontruimingsplan Waterlinie 1-3 te Nieuwpoort	10-7-2021	11-7-2013	3.275	ETB van Houwelingen BV
1018882 - Bliksembeveiliging onderhoudscontract - Hoogstraat 53 Nieuwpoort	31-12-2099	16-11-1999	3.373	Van der Heide Bliksembeveiliging inspecties b.v.
1018930 - onderhoudscontract kunstgrasvelden VVV Excelsior Nieuw-Lekkerland	31-12-2099	30-1-2013	18.250	Nootenboom
1018948 - Diversen onderhoudscontract automatische deuren - De Spil Bleskensgraaf - Besam Nederland B.V.	12-4-2021	13-4-2008	2.196	Besam Nederland B.V.
1018953 - Exploiteren van diverse sport accommodaties - Sportfonds Nieuw-Lekkerland	31-12-2022	1-1-2017	168.289	Sportfondsen
1018963 - Liftinstallatie serviceovereenkomst De Spil contract nr 3050 - Orona	31-12-2099	1-1-2017	2.160	Orona The Netherlands B.V.
1018971 - Liftinstallatie onderhoudsovereenkomst Arsenaal te Nieuwpoort - Otis B.V.	31-5-2022	1-6-2017	5.875	Otis B.V.
1018983 - Huurovereenkomst de Spil, de Til Groep	1-6-2021	1-1-2017	24.500	Stichting Exploitatie de Til Groep
1018989 - Huurovereenkomst veerrecht Nieuw-Lekkerland 2016-2021	31-12-2021	1-1-2016	4.160	Overwater rentmeesterskantoor B.V.

1019217 - Onderhoud watercooler Watercompany	5-3-2024	6-3-2019	7.297	Waterlogic
1019236 - Luchtbehandelingsinstallatie onderhoudscontract - brede school de Veste Nieuwpoort - Hol installatietechniek	30-1-2021	31-1-2017	2.535	Hol Installatietechniek
1022485 - support op de Juniper hardware van servicepunten Burgerzaken	8-4-2022	9-4-2019	91.032	Matrixmind B.V.
1022501 - Asfaltonderhoud 2020 t/m 2022	31-12-2022	1-1-2020	181.000	KWS Infra
1024419 - Sweco Obsurv kosten voor de aanschaf en onderhoud Obsurv	31-12-2023	1-1-2019	207.000	Sweco Nederland B.V.
1028022 - Overeenkomst exploitatie ABRI's	31-7-2023	1-8-2013	3.176	Gripp B.V.
1028671 - Service overeenkomst personenlift	31-5-2023	1-6-2013	15.310	Schindler Liften B.V.
1028822 - Onderhoudscontract noodaggregaat Hoornaar	24-8-2021	25-8-2009	1.050	Genpower B.V. Dieselaggregaten
1028841 - Huurcontract bewegwijzering REvis Verkeerstechniek	31-5-2021	1-6-2016	1.350	Revis Verkeerstechniek B.V.
1028953 - Onderhoudsovereenkomst alarminstallatie Raamcontract	31-12-2099	1-1-2017	13.952	Kop Beveiliging B.V.
1029662 - Aanschaf en onderhoud Scanner IZ Kodak I3330	8-2-2021	9-2-2017	6.150	Centric Netherlands B.V.
1029914 - Onderhoudsovereenkomst zoutstrooiers	14-10-2027	15-10-2017	29.060	Aebi Schmidt B.V.
1031105 - Huurovereenkomst Peperhof Dr. H. de Vriesplein 11 Arkel	1-3-2024	1-3-2019	93.365	Stichting Woonzorg Nederland
1034059 - Verlening Onderhoud en Service Revus Standard	20-1-2021	21-1-2019	2.831	ATC PDFadvies
1039211 - DB Visit - Axis (Oracle database)	31-12-2099	1-1-2019	5.400	Axis into Ict
1041830 - huur pand Groot Ammers Voorstraat-Mourik	30-9-2024	1-10-2014	973.000	Joh. Mourik & Co's Aanneming-Maatschappij B.V.
1052132 - Pinautomaat Kantine Hoornaar	31-12-2021	1-1-2020	2.205	CCV Holland B.V.
1052897 - huurovereenkomst S723bhoogspanningsmast 26 Nieuwlekkerland Vodafone	30-4-2025	1-5-2005	15.000	Vodafone Libertel N.V.
1053987 - Bibliotheek Groot Ammers GA	30-6-2030	1-7-2010	260.000	Present voorheen AV Zorggroep
1054007 - Bieb GA -Gemeente	30-6-2030	1-7-2010	260.000	Bibliotheek Groot Ammers
1054118 - Bibliotheek Aanzet oud Molenwaard	31-12-2099	1-1-2015	80.000	bibliotheek AanZet
1056589 - Watercoolers Boshuis	31-12-2099	1-1-2020	1.150	Boshuis Thuis in water
1057071 - Careyn-Voorstraat 88 GA	31-12-2021	1-1-2020	4.078	Careyn Maatschappelijke dienstverlening BV
1058015 - sectionaldeuren de Vort	31-12-2099	13-10-2010	2.465	Assa Abloy Entrance Systems
Totaal			5.863.494	

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de toelichting op het totaal van baten en lasten in de jaarrekening tenminste bestaat uit een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening, een overzicht van het bedrag voor onvoorzien, het EMU-saldo, een overzicht van incidentele lasten en baten alsmede een overzicht in het kader van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen.

Analyse afwijkingen per programma

Het jaar 2020 wordt afgesloten met een voordelig resultaat van € 3.724.241. Het voorlopige positieve saldo 2020 na de Eindejaarsnota bedroeg € 58.407. Dit voorlopige saldo is niet tussentijds toegevoegd aan de algemene reserve en valt daardoor in het resultaat van 2020. Na de Eindejaarsnota hebben zich financiële ontwikkelingen voorgedaan die ten tijde van het opstellen van de Eindejaarsnota nog niet bekend waren. Deze ontwikkelingen en de mutaties in reserves, leiden in deze jaarrekening tot een voordelig saldo van € 3.724.241. De grootste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarrekening zijn in de programmaverantwoording opgenomen.

Alleen de beschikbaar gestelde bedragen voor het programma 'Dichtbij Molenlanden' is overschreden. De overige programma's hebben een financieel positief resultaat.

Het nadelig saldo op programma Dichtbij Molenlanden bedraagt € 82.000. Dit komt door:

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T01 Bestuur € 84.000 N		Het nadelig saldo van € 84.000 is met name veroorzaakt door de dotatie aan de voorziening voor pensioenen en wachtgelden voormalige wethouders. Deze dotatie is gebaseerd op de actuariële berekeningen opgesteld voor de pensioenverplichtingen per 31 december 2020. De hogere lasten van € 91.000 aan de pensioenvoorzieningen was in de begroting nog niet voorzien.

Deze nadelen beschouwen we niet als onrechtmatig. De pensioenvoorzieningen worden jaarlijks per 31 december berekend en konden daarom niet eerder geraamd worden.

Onvoorzien

In de begroting 2020 is een bedrag van € 100.000 voor onvoorziene lasten opgenomen. Er is in 2020 € 30.000 ten laste van onvoorzien gebracht voor het actualiseren van de database HANCA, de projectopdracht LHBTI naar aanleiding van een motie en een zonneboiler voor MFA den Beemd. Voor elk van deze drie onderwerpen is € 10.000 beschikbaar gesteld. Het restant ad € 70.000 maakt onderdeel uit van het positieve jaarrekeningresultaat.

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die zich maximaal drie jaar achtereenvolgens voordoen. Reservemutaties worden gezien als incidentele lasten/baten, met uitzondering van de verrekeningen met kapitaallastenreserves, die worden als structureel aangemerkt. De invloed van incidentele lasten en baten op het rekeningsaldo is beperkt doordat bij de Begroting 2020 al is besloten incidentele lasten/baten zoveel als mogelijk met reserves te verrekenen. De over 2020 gerealiseerde incidentele baten en lasten kunnen we als volgt specificeren:

Programma	Realisatie 2020	
	Lasten	Baten
Incidentele baten en lasten:		
1 Wonen en leven in Molenlanden	4.194.102	3.717.028
2 Verkeer en vervoer in Molenlanden	1.241.864	591.235
3 Samenleven in Molenlanden	666.670	1.610.868
4 Beter omgaan met ons gebied	762.766	202.500
5 Werken en recreëren in Molenlanden	180.000	1.170.694
6. Dichtbij Molenlanden	299.403	35.500
Algemene dekkingsmiddelen	7.186.335	45.113.506
Overhead	1.944.378	373.956
Vennootschapsbelasting	384.459	0
Subtotaal incidentele baten en lasten	16.859.977	52.815.287
Reservemutaties:		
1 Wonen en leven in Molenlanden	2.675.155	4.949.427
2 Verkeer en vervoer in Molenlanden	3.156.387	1.152.970
3 Samenleven in Molenlanden	8.231.303	7.575.854
4 Beter omgaan met ons gebied	693.199	584.766
5 Werken en recreëren in Molenlanden	987.520	205.000
6. Dichtbij Molenlanden	43.105	66.000
Algemene dekkingsmiddelen	46.639.013	9.318.354
Overhead	1.038.041	2.286.944
Vennootschapsbelasting	0	267.976

Subtotaal incidentele reservemutaties	63.463.723	26.407.291
Totaal incidentele baten en lasten	80.323.700	79.222.578

Saldo incidentele baten en lasten		-1.101.122
--	--	-------------------

Toelichting incidentele baten en lasten

Hieronder lichten we per programma de grootste incidentele lasten en baten toe.

Programma 1 Wonen en leven in Molenlanden	Lasten	Baten
Overgehevelde middelen	1.453.365	1.725.287
Groot onderhoud gebouwen	320.088	
Noodhulp t.l.v. reserve Noodfonds Corona	30.156	
Incidentele lasten t.l.v. de algemene reserve	1.109.000	
Incidentele lasten t.l.v. reserve Stadsherstel	151.000	
Uitgaven leefbaarheid Kinderdijk	30.000	
Exploitatielasten Slingelandse Plassen	44.971	
Uitgaven grootschalig baggerwerk	104.092	
Verliesnamen grondexploitaties en vastgoedprojecten	920.396	
Winstnamen grondexploitaties en vastgoedprojecten		548.994
Vrijval voorziening voormalig brandweerpersoneel		93.144
Vrijval voorziening boete bouwvergunning 2 woningen Arkel		87.732
Incidenteel hogere opbrengst leges ruimtelijke ordening		120.037
Incidenteel hogere opbrengst WABO-leges		1.141.834
Overige incidentele baten/lasten	31.034	
Totaal Programma 1	4.194.102	3.717.028

Programma 2 Verkeer en vervoer in Molenlanden	Lasten	Baten
Overgehevelde middelen	950.970	581.458
Incidentele lasten t.l.v. de algemene reserve	202.000	

Uitkering regio A&V uit reserve Verkeer & Vervoer		9.777
Afrekening subsidie MerwedeLingelijn	88.894	
Overige incidentele balen/lasten		
Totaal Programma 2	1.241.864	591.235

Programma 3 Samenleven in Molenlanden	Lasten	Baten
Overgehevelde middelen	114.149	506.842
Incidentele lasten t.l.v. de algemene reserve	213.122	
Noodhulp t.l.v. Noodfonds Corona	52.123	
Uitgaven nieuw beschut t.l.v. Sociaal Domein	170.600	
Groot onderhoud gebouwen	115.279	
Bijdrage SOHG i.v.m. overdracht scholen (onderhoud)		1.063.726
Vrijval voorziening VVE		40.300
Overige incidentele baten/lasten	1.397	
Totaal Programma 3	666.670	1.610.868

Programma 4 Beter omgaan met ons gebied	Lasten	Baten
Overgehevelde middelen	584.766	202.500
Incidenteel nadeel taakveld riolering	178.000	
Overige incidentele baten/lasten		
Totaal Programma 4	762.766	202.500

Programma 5 Werken en recreëren in Molenlanden	Lasten	Baten
Winstname Bedrijventerrein Gelkenes Groot-Ammers		383.252
Winstname Bedrijventerrein Melkweg 1e fase Bleskensgraaf		574.696
Ontvangen afkoopsom ROM-s voor onderhoud Schelluinen-West		114.254
Overgehevelde middelen	40.000	68.394
Incidentele lasten t.l.v. de algemene reserve	140.000	
Overige incidentele baten/lasten		30.098
Totaal Programma 5	180.000	1.170.694

Programma 6. Dichtbij Molenlanden	Lasten	Baten
Incidentele lasten t.l.v. algemene reserve	58.000	
Overgehevelde middelen	8.000	35.500
Storting in de pensioenvoorziening wethouders	134.793	
Extra kapitaaloverdracht pensioenen wethouders	98.610	
Overige incidentele baten/lasten		
Totaal Programma 6	299.403	35.500

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Lasten	Baten
Disagio aflossen geldleningen 2020	6.288.354	
Opbrengst verkoop aandelen Eneco		41.465.992
Overgehevelde middelen/Corona-middelen 2020		703.867
Overgehevelde middelen/Overig	30.000	0
Herindelingsuitkering 2020		902.202
Algemene uitkering gemeentefonds		142.000
Verkoop aandelen Giessenlandennet b.v.		168.750
Opbrengst precariobelasting		1.728.090
Compensatie huishoudens voor precariobelasting	384.471	
Afboeking dubieuze debiteuren	483.510	
Overige incidentele baten/lasten		2.605
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	7.186.335	45.113.506

Overhead	Lasten	Baten
Uitgaven Doorontwikkeling Bedrijfsvoering 2020	600.000	
Incidentele lasten t.l.v. algemene reserve	387.600	
Fusiekosten 2020	513.308	98.308
Extra uitgaven communicatie i.v.m. Corona	31.898	
Overgehevelde middelen	174.033	67.648
Groot onderhoud gebouwen	141.743	
Uitgaven beëindiging dienstverband	95.796	
Incidentele inkomsten personeel		208.000

Overige incidentele baten/lasten		
Totaal Overhead en overige baten en lasten	1.944.378	373.956

Vennootschapsbelasting	Lasten	Baten
Vennootschapsbelasting en advieskosten	384.459	
Totaal Vennootschapsbelasting	384.459	0

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

De WNT is van toepassing op gemeente Molenlanden. Het voor gemeente Molenlanden toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2020			
bedragen x € 1	F Jonker	MAJ Teunissen	LCA Anink
Functiegegevens	Gemeente secretaris	Griffier	Directeur Bedrijfsvoering
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/09 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	117.647	96.438	32.999
Beloningen betaalbaar op termijn	28.982	25.958	8.739
<i>Subtotaal</i>	<i>146.628</i>	<i>123.513</i>	<i>41.815</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000	67.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			
Bezoldiging	146.628	122.396	41.738
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.

Gegevens 2019 ¹⁴			
bedragen x € 1	F Jonker	MAJ Teunissen	LCA Anink
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Directeur Bedrijfsvoering
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	-
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	0
Dienstbetrekking?	ja	Ja	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	111.019	94.797	0
Beloningen betaalbaar op termijn	19.413	16.212	0
<i>Subtotaal</i>	<i>130.432</i>	<i>111.009</i>	<i>0</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000	0
Bezoldiging	130.432	111.009	0

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	F Huijink	
Functiegegevens	Directeur bedrijfsvoering	
Kalenderjaar	2020	2019
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 – 30/08	18/11 – 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	8	1,5
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1098	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		

Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 193	€ 187
Maxima op basis van de normbedragen per maand	188.400	38.850
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	227.250	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	118.584	19.440
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	138.024	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	138.024	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

EMU-saldo

Berekening EMU saldo (x € 1.000)		teken	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging c.q. onttrekking uit reserves		6.240	39.056
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-/-	14.239	-8.703
3	Mutatie voorzieningen	+	-1.032	77
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-/-	-3.153	213
5	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	-/-	-28.000	0
	Berekend EMU-saldo		22.122	47.623

In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting opgenomen dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo in hun begroting en jaarrekening op moeten nemen. De jaarrekening van de gemeente is opgesteld conform het stelsel van baten en lasten.

Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en conform de Europese regelgeving.

De EU-lidstaten mogen een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.

Investerings tellen niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de jaarlijkse kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een bepaald jaar tellen wel volledig mee in het EMU-saldo. Het EMU-saldo voor 2020 komt uit op € 47,6 miljoen, wat betekent dat in EMU-termen de inkomsten veel groter zijn dan de uitgaven. Dit wordt veroorzaakt door de verkoop van de aandelen Eneco.

Het jaarlijkse aandeel in het EMU-saldo van de decentrale overheden is gesteld op -0,4% van het BBP. Het aandeel van de gemeenten is gesteld op -0,27% van het BBP. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Gerealiseerde baten en lasten per taakveld	Ramingen begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Afwijking t.o.v. begroting		
Taakveld (x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T01 Bestuur	2.595	0	-2.595	2.672	0	-2.672	-77	0	77
T02 Burgerzaken	1.002	472	-530	946	411	-535	56	61	5
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	239	55	-184	240	61	-179	-1	-6	-5
T04 Overhead	14.063	243	-13.820	12.976	440	-12.536	1.087	-197	-1.284
T05 Treasury	6.566	43.735	37.169	6.741	43.792	37.051	-175	-57	118
T061 OZB woningen	247	5.116	4.869	275	5.122	4.847	-28	-6	22
T062 OZB-niet woningen	230	2.803	2.573	223	2.810	2.587	7	-7	-14
T064 Belastingen Overig	128	1.755	1.627	104	1.753	1.649	24	2	-22
T07 Alg uitkering en ov uitkering Gem fonds	8	57.298	57.290	8	57.441	57.433	0	-143	-143
T08 Overige baten en lasten	450	0	-450	1.010	574	-436	-560	-574	-14
T09 Vennootschapsbelasting (VpB)	25	0	-25	384	0	-384	-359	0	359
T010 Mutaties reserves	60.380	27.492	-32.888	62.128	26.797	-35.331	-1.748	695	2.443
T011 Resultaat rekening van baten en lasten	58	0	-58	3.724	0	-3.724	-3.666	0	3.666
T0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING	85.991	138.969	52.978	91.431	139.201	47.770	-5.440	-232	5.208
T11 Crisisbeheersing en Brandweer	3.908	71	-3.838	3.874	160	-3.714	34	-89	-124
T12 Openbare orde en veiligheid	612	1	-611	593	14	-579	19	-13	-32
T1 VEILIGHEID	4.520	72	-4.449	4.467	174	-4.293	53	-102	-156
T21 Verkeer en vervoer	6.215	314	-5.902	5.341	398	-4.943	874	-84	-959
T22 Parkeren	33	6	-27	27	7	-20	6	-1	-7
T25 Openbaar vervoer	117	58	-59	108	-89	-197	9	147	138
T2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	6.365	378	-5.988	5.476	316	-5.160	889	62	-828
T31 Handel, ambacht en industrie	92	0	-92	59	0	-59	33	0	-33
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.294	1.294	0	897	1.856	959	397	-562	-959
T33 Bedrijfsloket en -regelingen	98	148	50	53	149	96	45	-1	-46

T34 Economische promotie	913	67	-846	952	247	-705	-39	-180	-141
T3 ECONOMIE	2.397	1.509	-888	1.961	2.252	291	436	-743	-1.179
T41 Openbaar basisonderwijs	202	0	-202	170	0	-170	32	0	-32
T42 Onderwijshuisvesting	1.082	1.364	282	1.114	1.463	349	-32	-99	-67
T43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.529	656	-1.874	2.396	590	-1.806	133	66	-68
T4 ONDERWIJS	3.813	2.020	-1.794	3.680	2.053	-1.627	133	-33	-167
T51 Sportbeleid en activering	335	32	-303	344	32	-312	-9	0	9
T52 Sportaccomodaties	3.437	841	-2.596	3.204	619	-2.585	233	222	-11
T53 Cultuurpresentatie,- productie, participatie	92	0	-92	84	0	-84	8	0	-8
T54 Musea	156	0	-156	140	0	-140	16	0	-16
T55 Cultureel erfgoed	655	146	-509	488	169	-319	167	-23	-190
T56 Media	719	0	-719	628	0	-628	91	0	-91
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.334	89	-3.245	3.264	135	-3.129	70	-46	-116
T5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	8.728	1.108	-7.620	8.152	955	-7.197	576	153	-423
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	4.653	785	-3.868	4.029	901	-3.128	624	-116	-740
T62 Wijkteams	1.649	6	-1.643	1.648	0	-1.648	1	6	5
T63 Inkomenvoorzieningen	17.397	14.144	-3.253	11.668	8.291	-3.377	5.729	5.853	124
T64 Begeleide participatie	1.407	0	-1.407	1.470	0	-1.470	-63	0	63
T65 Arbeidsparticipatie	391	10	-381	369	27	-342	22	-17	-39
T66 Maatwerk-voorzieningen (WMO)	1.726	10	-1.716	1.869	13	-1.856	-143	-3	140
T671 Maatwerkdienst-verlening 18+	5.282	90	-5.192	5.463	212	-5.251	-181	-122	59
T672 Maatwerkdienst-verlening 18-	8.995	-83	-9.078	9.078	-83	-9.161	-83	0	83
T681 Geëscaleerde zorg 18+	66	600	534	90	758	668	-24	-158	-134
T682 Geëscaleerde zorg 18-	866	0	-866	877	0	-877	-11	0	11
T6 SOCIAAL DOMEIN	42.432	15.562	-26.870	36.561	10.119	-26.442	5.871	5.443	-428
T71 Volksgezondheid	1.762	0	-1.762	1.786	0	-1.786	-24	0	24
T72 Riolering	2.983	4.307	1.325	2.836	3.983	1.147	147	324	178
T73 Afval	4.276	4.859	583	4.646	5.296	650	-370	-437	-67
T74 Milieubeheer	3.170	795	-2.375	2.389	455	-1.934	781	340	-441

T75 Begraafplaatsen	1.178	1.001	-177	1.034	1.040	6	144	-39	-183
T7 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	13.369	10.962	-2.406	12.691	10.774	-1.917	678	188	-489
T81 Ruimtelijke Ordening	1.639	365	-1.274	1.580	449	-1.131	59	-84	-143
T82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	4.265	3.595	-670	5.477	4.956	-521	-1.212	-1.361	-149
T83 Wonen en bouwen	2.879	1.857	-1.022	2.764	2.991	227	115	-1.134	-1.249
T8 VOLKSHUISVEST, RO EN STED.VERNIEUWING	8.783	5.817	-2.966	9.821	8.396	-1.425	-1.038	-2.579	-1.541
TOTAAL	176398	176398	-3	174240	174240	0	2158	2158	0

SISA-verantwoording

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FI N	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen)	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
B Z K	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: C1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02				
			€ 321.475	Nee				
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen.		
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Alleen invullen bij akkoord ministerie.	

O C W	D8	Onderwijsachterstand enbeleid 2019-2022 (OAB)	1	Indicator: C1/03	Indicator: C1/04	Indicator: C1/05	Indicator: C1/06
				2019-627948	€ 252.642	Ja	
				Kopie projectnaam/numm er	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinfor matie	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)
				Aard controle n.v.t. Indicator: C1/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10
			1	2019-627948	€ 252.642		Nee
				Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
				Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04
				€ 399.908	€ 21.915	€ 21.800	€ 226.909
		Gemeenten					

le n W	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinf ormatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstand enbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinf ormatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstand enbeleid		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>		
			1					
			Hieronder per regel één beschikkingnumm er en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinf ormatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>
			1					
			IenM/BSK- 2014/237907	€ 229	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikkingnumm er	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoor ding (Ja/Nee)

E Z K	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbin ding		Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinfor matie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinf ormatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinfor matie		
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: E3/07</i>	<i>Indicator: E3/08</i>	<i>Indicator: E3/09</i>	<i>Indicator: E3/10</i>	<i>Indicator: E3/11</i>	<i>Indicator: E3/12</i>
			1 IenM/BSK- 2014/237907	€ 110.186	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			Totale Besteding (jaar T) ten last van Rijksmiddelen (automatisch berekend)					
			<i>Aard controle R</i>					
			<i>Indicator: F1/01</i>					
			€ 1.163.768					
			Projectnaam/UWH S-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Indien woning verplaatst: conform de ingediende perceelschets (Ja/Nee)	Eindverantwoor ding per woning (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen tot en met (jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: F1/02</i>	<i>Indicator: F1/03</i>	<i>Indicator: F1/04</i>	<i>Indicator: F1/05</i>	<i>Indicator: F1/06</i>	<i>Indicator: F1/07</i>
			1 UWHS170035	€ 0	Nee		Nee	€ 323.792
			2 UWHS170046	€ 0	Nee		Nee	€ 311.196

E Z K	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	3	UWHS170051	€ 0	Nee		Nee	€ 231.883
			4	UWHS170054	€ 0	Nee		Nee	€ 180.696
			5	UWHS170057	€ 0	Nee		Nee	€ 386.091
			6	UWHS170082	€ 0	Nee		Nee	€ 221.866
			7	UWHS170086	€ 0	Nee		Nee	€ 233.696
			8	UWHS170096	€ 0	Nee		Nee	€ 611.171
			9	UWHS170111	€ 0	Nee		Nee	€ 308.267
			10	UWHS170115	€ 0	Nee		Nee	€ 354.192
			11	UWHS170121	€ 0	Nee		Nee	€ 270.192
			12	UWHS170124	€ 361.087	Nee		Nee	€ 365.500
			13	UWHS170131	€ 0	Nee		Nee	€ 361.192
			14	UWHS170132	€ 0	Nee		Nee	€ 227.162
			15	UWHS170133	€ 0	Nee		Nee	€ 360.236
			16	UWHS170135	€ 0	Nee		Nee	€ 231.242
			17	UWHS170144	€ 365.000	Nee		Nee	€ 365.587
			18	UWHS170150	€ 0	Nee		Nee	€ 231.192
			19	UWHS170151	€ 0	Nee		Nee	€ 366.192
			20	UWHS170161	€ 0	Nee		Nee	€ 361.192
			21	UWHS170171	€ 204.590	Nee		Nee	€ 204.590
			22	UWHS170185	€ 232.590	Nee		Nee	€ 232.590
			23	UWHS170191	€ 500	Nee		Nee	€ 500
				Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting	
				Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	

			Indicator: F9/01	Indicator: F9/02	Indicator: F9/03	Indicator: F9/04	Indicator: F9/05	
		1	EAW-20-00259062	€ 0	€ 0	Nee		
			Eindverantwoordin g (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05					
			Nee					
S Z W	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeen tedeel 2020	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorzieni ng oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensub sidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		

		Indicator: G2A/01	Indicator: G2A/02	Indicator: G2A/03	Indicator: G2A/04	Indicator: G2A/05	Indicator: G2A/06
1	061978 Gemeente Molenlanden	€ 3.936.845	€ 72.655	€ 282.681	€ 1.552	€ 0	
	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07</i>	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2A/09</i>	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2A/10</i>	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2A/11</i>	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/12</i>	
1	061978 Gemeente Molenlanden	€ 0	€ 17.623	€ 9.630	€ 0	€ 497.938	
	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)					

S Z W	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeen- tedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/14</i>					
			1 061978 Gemeente Molenlanden	€ 0					
			Besteding (jaar T) kapitaalverstrekin- g	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskost en artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)	
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/07</i>						

S Z W	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	gemaakt bij G3A/01				
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/10</i>	
			1 061978 Gemeente Molenlanden	€ 0	€ 0	€ 0	
			Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i> <i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0 € 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0 € 0

		3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	€ 0	Nee	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0		Nee	
		3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	0	0		Nee	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/16</i>	

			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)						
V W S	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld					
				Aard controle R. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
				€ 295.724	€ 163.491					
				Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting	
				Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
			1	802991	€ 132.233	€ 53.806	€ 78.427	€ 0		
				Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen				

V W S	H8	Regeling Sportakkoord			(automatische berekening)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/11</i>			
			1 802991	€ 132.233	45%			
			Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/01</i>	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/02</i>	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03</i>	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	
			€ 15.000	€ 30.000	€ 15.000	€ 30.000	Ja	

Investerings

Investering	Oorspronkelijk budget	Uitgaven t/m 2019	Inkomsten t/m 2019	Eindsaldo 2019	Budget 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant-budget 31-12-2020	Afgesloten
Investerings Bestuur:									
7010003 Aanschaf audiovisuele apparatuur raad	0	0	0	0	100.000	0	0	100.000	Nee
Investerings Overige gebouwen/gronden:									
7030008 LG-Aankoop gronden Langerak-Zuid 2023	98.570	0	0	98.570	0	0	0	98.570	Nee
7030051 SCH-Nolweg 10	0	0	0	0	485.000	481.298	0	3.702	Ja
Investerings Financiering/beleggingen:									
7050030 GSL-Aandelen GiessenlandenNet B.V.	0	0	0	0	0	0	600.000	600.000	Ja
Investerings Ondersteuning/Overhead:									
7040010 t/m 7040013 MLN-Werkkantoor Bleskensgraaf	325.000	289.384	0	35.616	11.058.306	310.459	0	10.783.463	Nee
7040038 MLW-Nabij - Inrichting/facilitair 2020	0	0	0	0	60.000	0	0	60.000	Nee
7040101 BL - Verplaatsen buitendienst 2019	63.000	28.915	0	34.085	0	0	0	34.085	Nee
7040150 WRD-Vervanging Rupskraan 2017	50.000	23.338	0	26.662	0	0	0	26.662	Nee
7040152 MLW-Vervanging Snipperkar 2017	10.000	0	0	10.000	0	0	0	10.000	Nee
7040153 MLW-Vervanging Hogedrukspuit 2017	11.000	0	0	11.000	0	0	0	11.000	Nee
7040154 MLW-Vervanging Renault 2017	14.000	0	0	14.000	0	0	0	14.000	Nee
7040155 MLW-Vervanging Aanhangwagen 2017	12.000	6.897	0	5.104	0	0	0	5.104	Nee
7040157 MLW-Vervanging Aanhangwagen 2017	11.000	0	0	11.000	-11.000	0	0	0	Ja
7040158 MLW-Vervanging Renault 2018	35.000	0	0	35.000	0	17.290	0	17.710	Nee
7040159 MLW-Vervanging Toyota 2018	30.000	0	0	30.000	0	0	0	30.000	Nee
7040160 MLW-Vervanging Daf en kraan 2018	165.000	0	0	165.000	0	0	0	165.000	Nee
7040161 MLW-Vervanging Maaibalk 2018	15.000	0	0	15.000	0	0	0	15.000	Nee
7040165 MLW-Vervanging Rupskraan 2019	50.000	0	0	50.000	0	0	0	50.000	Nee

Investering	Oorspronkelijk budget	Uitgaven t/m 2019	Inkomsten t/m 2019	Eindsaldo 2019	Budget 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant-budget 31-12-2020	Afgesloten
7040166 GSL-Vervanging Crafter Pickup 2020	0	0	0	0	31.500	0	0	31.500	Nee
7040167 GSL-Vervanging VolkswagenTransporter 2020	0	0	0	0	27.500	0	0	27.500	Nee
7040168 MLW-Vervanging Verreiker 2020	0	0	0	0	27.000	0	0	27.000	Nee
7040169 MLW-Vervanging Iveco 2020	0	0	0	0	50.000	35.778	0	14.222	Nee
7040170 MLW-Vervanging Grafdelver 2020	0	0	0	0	50.000	23.477	0	26.523	Nee
7040178 MLW-vervanging Citroën/Jumper 2021	0	0	0	0	0	29.545	0	-29.545	Ja
7040179 MLW-vervanging Citroën/Jumper 2021	0	0	0	0	0	28.914	0	-28.914	Ja
7040180 MLW-vervanging Citroën/Jumper 2021	0	0	0	0	0	33.125	0	-33.125	Ja
7040524 MLW-ICT Smartphones 2019 (verv.2017)	143.000	109.753	0	33.247	-33.246	7.410	0	-7.409	Ja
7040526 MLW-ICT Laptops/Tablets 2019(verv.2016)	135.000	41.509	0	93.491	-93.490	2.382	0	-2.381	Ja
7040527 Projectteam ICT	105.550	108.379	0	-2.829	0	0	0	-2.829	Ja
7040528 Programma I&ICT 2019	349.450	269.223	0	80.227	-80.227	-146	0	147	Ja
7040530 Aanschaf I-Pads Giessenlanden 2020	0	0	0	0	30.000	0	0	30.000	Nee
7040531 ICT Vervanging Laptops/Tablets 2020	0	0	0	0	329.740	230.082	0	99.658	Ja
7040532 ICT Vervanging smartphones 2020	0	0	0	0	78.746	44.852	0	33.894	Ja
7040533 ICT Vervanging Laptops/Tablets 2021	0	0	0	0	0	1.654	0	-1.654	Nee
7040534 ICT Vervanging smartphones 2021	0	0	0	0	0	10.575	0	-10.575	Nee
7040753 Digitale Agenda 2018	193.773	152.371	0	41.402	-41.402	0	0	0	Ja
7040754 Digitale Agenda andere overheid 2020	0	0	0	0	50.000	10.243	0	39.757	Ja
7040830 Doorontwikkeling visie dienstverlen 2020	0	0	0	0	15.000	0	0	15.000	Nee
7040831 MLN-vervanging software/doorontwikk.2020	0	0	0	0	171.629	29.573	0	142.056	Nee
Investerings gecombineerde Wegen-/Rioleringsprojecten:									
Project Bouwweg Langerak-Zuid	1.336.073	1.097.805	0	238.268	6.784	476.368	0	-231.316	Nee
Project Wegen/riolering GA Centrum 2021	1.847.527	1.644.514	0	203.013	-35.000	91.524	0	76.489	Nee
Project Marslaan Nieuw-Lekkerland 2016	2.528.000	2.155.837	0	372.163	-148.556	174.489	0	49.118	Nee
Project Noord-West/Peppelstraat Bleskensgraaf 2014	1.750.000	1.704.527	0	45.473	0	21.265	0	24.208	Nee

Investerings	Oorspronkelijk budget	Uitgaven t/m 2019	Inkomsten t/m 2019	Eindsaldo 2019	Budget 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant-budget 31-12-2020	Afgesloten
Project Reigersdreef e.o. Streefkerk 2017	398.729	368.535	16.350	46.544	0	8.217	0	38.327	Nee
Project Wipmolen Nieuw-Lekkerland 2015	1.475.788	1.414.612	0	61.177	0	11.000	0	50.177	Nee
Project Winkelcentrum Nieuw-Lekkerland 2015	2.442.173	2.026.466	0	415.707	0	464.874	0	-49.167	Nee
Project Oud-Alblas West 2016	732.718	317.759	25.000	439.959	0	13.991	0	425.968	Nee
Project Kastanjelaan Oud-Alblas 2017	1.029.000	946.833	0	82.167	0	11.000	0	71.167	Nee
Project Kostverloren Streefkerk 2017	1.362.000	983.461	0	378.539	0	240.487	1.469	139.520	Nee
Project Kerkstraat Streefkerk 2019	1.015.500	62.646	0	952.854	150.000	113.546	0	989.308	Nee
Project Herinrichten Plein 983 Arkel 2017	714.112	711.112	0	3.000	-1.000	2.807	0	-807	Ja
Project Kerkstraat Streefkerk 2019	1.487.400	239.882	0	1.247.518	236.764	313.463	47.500	1.218.319	Nee
Project Kern Nieuwpoort 2018	3.477.000	1.175.864	0	2.301.136	0	23.648	0	2.277.488	Nee
Project Liesdel Nieuwpoort 2018	1.977.000	543.505	0	1.433.496	0	1.046.494	0	387.002	Nee
Project Singel/Botersloot Noordeloos 2018	377.700	14.640	0	363.060	45.000	109.408	0	298.652	Nee
Project Lage Giessen Hoornaar 2019	72.400	0	0	72.400	0	4.000	0	68.400	Nee
Project Dreeslaan/Schefferstraat Arkel 2020	28.000	18.888	0	9.112	800.000	56.818	0	752.294	Nee
Project Burg.Top-/Brouwerstraat Wijngaarden 2019	514.000	21.232	0	492.768	0	130.389	0	362.378	Nee
Project Hennepstraat/Tiendweg Nieuwpoort 2020	527.000	1.000	0	526.000	184.000	37.541	0	672.459	Nee
Project Streeflandstraat Nieuw-Lekkerland 2019	843.000	41.491	0	801.509	30.000	513.130	0	318.379	Nee
Project Reconstructie kern Schelluinen 2019	2.341.400	150.350	0	2.191.050	500.000	1.152.208	0	1.538.843	Nee
Project Manmakerweg Bleskensgraaf 2020	0	28.675	0	-28.675	710.000	5.870	0	675.455	Nee
Project Molenhoek/Graafdijk Oost Molenaarsgraaf 2020	0	0	0	0	2.316.000	27.998	0	2.288.002	Nee
Project Molenlaan Groot-Ammers 2020	0	0	0	0	1.473.000	32.675	0	1.440.325	Nee
Project De Hoogt/Bongerd Streefkerk 2020	217.200	212.523	0	4.677	407.000	157.203	0	254.473	Nee
Project Woonleefhart Nieuwpoort 2020	0	0	0	0	1.500.000	15.272	0	1.484.728	Nee
Project Langerak/Waal 2020	0	0	0	0	427.000	5.025	0	421.975	Nee
Project Postkade 2020	0	0	0	0	610.000	7.333	0	602.667	Nee
Investerings Wegenbeheer:									
7210022 BR-Wegen Gijbelandsdijk 2009/2017	154.874	3.000	0	151.874	0	1.000	0	150.874	Nee

Investering	Oorspronkelijk budget	Uitgaven t/m 2019	Inkomsten t/m 2019	Eindsaldo 2019	Budget 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant-budget 31-12-2020	Afgesloten
7210030 OT-Wegen Project Nassastraat e.o. 2017	404.000	30.911	125.000	498.089	0	5.460	0	492.629	Nee
7210035 MLW-Diverse wegen 2015	100.000	81.931	0	18.069	-10.418	7.651	0	0	Ja
7210040 GA-Wegen Gruttostraat/Fuutlaan 2016	354.000	478.359	0	-124.359	0	3.360	0	-127.719	Nee
7210042 BL-Wegen Akkerwindeplaats eo 2016	345.000	329.200	0	15.800	0	6.000	0	9.800	Nee
7210044 MLW-Diverse wegen 2016	100.000	14.150	0	85.850	0	51.610	0	34.240	Nee
7210045 MLW-Diverse wegen 2017	100.000	36.207	0	63.793	0	9.000	0	54.793	Nee
7210057 KD-Wegen Molenstraat 2020	0	0	0	0	50.000	0	0	50.000	Nee
7210058 MLW-Diverse wegen 2018	100.000	4.000	0	96.000	0	7.620	0	88.380	Nee
7210060 GSB-Reconstructie Dorpsstraat (ged) 2018	108.000	10.350	0	97.650	0	3.000	0	94.650	Nee
7210061 GSB-Reconstructie Kerkweg (ged.) 2018	55.200	7.600	0	47.600	0	3.000	0	44.600	Nee
7210064 HRN-Reconstructie Oudendijk 2018	140.200	1.000	0	139.200	0	0	0	139.200	Nee
7210065 HRN-Reconstructie Groeneweg (ged.) 2018	1.200	1.000	0	200	0	0	0	200	Nee
7210066 HRN-Reconstructie De Schans 2019	251.000	0	0	251.000	0	0	0	251.000	Nee
7210067 HRN-Reconstructie Lutjesw.middenweg 2019	82.000	0	0	82.000	0	0	0	82.000	Nee
7210068 HRN-Reconstructie Groeneweg (ged.) 2019	128.600	0	0	128.600	0	0	0	128.600	Nee
7210070 HRN-Reconstructie Hoge Giessen 2019	89.000	0	0	89.000	0	0	0	89.000	Nee
7210072 MLW-Diverse wegen/asfalt 2019	100.000	5.000	0	95.000	0	5.000	0	90.000	Nee
7210075 NLL-Dorpslaan/oprit nabij dijk 2019	190.000	110.548	0	79.452	0	79.135	0	317	Nee
7210076 GA-Beatrixstraat 2019	205.000	0	0	205.000	0	0	0	205.000	Nee
7210082 ARK-Tweede ontsluitingsweg	3.136.537	2.795.806	0	340.731	0	101.670	0	239.061	Nee
7210090 BL-Anemoon 2020	0	0	0	0	209.000	0	0	209.000	Nee
7210091 MLW-Diverse wegen/asfalt 2020	0	0	0	0	100.000	0	0	100.000	Nee
7210092/7610163 SCH-Openbare Ruimte MFC 2020	0	1.215	0	-1.215	391.000	171.021	0	219.979	Nee
7210098 BR - Klimroos/Anemoon 2021	0	0	0	0	0	528	0	-528	Nee
Investerings Civiele Kunstwerken:									
7210230 BR-Duiker Damseweg Vuilendam 2010	52.719	3.442	0	49.277	0	0	0	49.277	Nee
7210231 NL- Verkeerssituatie Veerdam 2010	390.000	355.718	0	34.282	0	3.000	0	31.282	Nee

Investering	Oorspronkelijk budget	Uitgaven t/m 2019	Inkomsten t/m 2019	Eindsaldo 2019	Budget 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant-budget 31-12-2020	Afgesloten
7210232 NLL-Aanpassen Glooiing Veerweg 2012	266.200	46.300	0	219.900	0	6.927	0	212.973	Nee
7210237 NP-Brug Np-weg/Vuurkruidstraat 2015	363.000	38.998	0	324.002	0	3.114	0	320.888	Nee
7210239 NLL-Brug Heijnisstraat 2016	55.250	47.535	0	7.715	0	4.000	0	3.715	Nee
7210240 OA-Brug Dorpsstraat/Beemdweg 2017	200.000	119.041	0	80.959	0	38.211	0	42.748	Nee
7210242 GA-Brug Bovenkruier/Merelplantsoen 2017	121.000	100.647	0	20.353	0	3.000	0	17.353	Nee
7210243 OA-Brug Brugstraat 2018	400.000	72.688	0	327.312	50.000	4.378	0	372.933	Nee
7210245 MO-Kademuur Graafdijs Oost 2019	500.000	35.098	0	464.903	0	31.190	0	433.712	Nee
7210247 GA-Brug (GA09) Eiberplantsoen 2019	25.000	8.055	0	16.945	0	5.900	0	11.045	Nee
7210249 LG-Brug (LG02) MvCoehoornsingel 2019	25.000	0	0	25.000	0	0	0	25.000	Nee
7210250 NP-Brug (NP01) Hangsloot/Wal 2019	40.000	1.000	0	39.000	0	3.000	0	36.000	Nee
7210251 STR-Brug (SK 13) Bosstraat 2019	150.000	35.130	0	114.870	0	5.845	0	109.025	Nee
7210252 NP-Brug (NP 04) Npweg/Tiendweg 2019	150.000	0	0	150.000	0	3.000	0	147.000	Nee
7210255 MLW - Degeneratie glasvezel 2019	30.000	30.120	0	-120	30.000	29.873	0	7	Nee
7210257 STR - Brug Tiendweg/Kerklaan (SK 08)	100.000	0	0	100.000	0	3.329	0	96.671	Nee
7210258 STR - Brug Tiendweg/begraafpl (SK 09)	100.000	0	0	100.000	0	1.000	0	99.000	Nee
7210259 BL-Brug Meulenbroek/Weegbreepad 2020	0	0	0	0	25.000	24.983	0	18	Nee
7210261 NLL-Leuning viaduct Hoogaarslaan 2020	0	0	0	0	50.000	13.548	0	36.452	Nee
7210262 GSB-Vervanging brug Doetse Vliet	41.000	0	0	41.000	0	40.465	0	535	Nee
7210265 NLL-Brug Potstraat/Dorpslaan 2021	0	0	0	0	0	1.120	0	-1.120	Nee
Investeringen Openbare Verlichting:									
7210410 LSV-Aanpassen OV dijkversterking 2014	300.000	301.495	0	-1.495	0	135.131	156.461	19.835	Nee
7210415 MLW-Vervanging OV 2018	116.000	59.525	0	56.475	0	58.109	0	-1.634	Nee
7210416 MLW-Vervanging OV 2019	116.000	4.233	0	111.768	0	81.104	0	30.664	Nee
7210417 Vervanging Openbare Verlichting 2020	0	0	0	0	116.000	3.690	0	112.310	Nee
Investeringen Gladheidsbestrijding:									
7210510 MLW-Vervanging Zoutstrooier 2017 (Oost)	35.000	0	0	35.000	0	0	0	35.000	Nee

Investering	Oorspronkelijk budget	Uitgaven t/m 2019	Inkomsten t/m 2019	Eindsaldo 2019	Budget 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant-budget 31-12-2020	Afgesloten
7210511 MLW-Vervanging Zoutmenger 2017 (Oost)	25.000	0	0	25.000	0	0	0	25.000	Nee
7210512 MLW-Vervanging Zoutmenger 2017 (West)	25.000	0	0	25.000	0	0	0	25.000	Nee
7210513 MLW-Vervanging 2 sneeuwschuiven 2018	18.000	0	0	18.000	0	0	0	18.000	Nee
Investerings Verkeersmaatregelen:									
7210709 MLW-Vervanging abri's 2018	14.000	8.055	0	5.945	0	4.625	0	1.320	Ja
7210710 MLW-Bebouwde komborden 2018	75.000	76.376	0	-1.376	1.376	1.000	0	-1.000	Ja
7210711 MLW-Vervanging abri's 2019	14.000	1.000	0	13.000	0	1.000	0	12.000	Ja
7210712 GA - Verkeersmaatr.Voorstraat/Sluis 2019	40.000	27.880	0	12.120	0	0	0	12.120	Nee
7210714 Verkeersvz/vervanging abri's 2020	0	0	0	0	14.000	1.000	0	13.000	Nee
Investerings Parkeren:									
7220006 NP - Parkeervoorziening"De Vesting" 2019	125.000	0	0	125.000	0	0	0	125.000	Nee
7220007 MLN-Transferium Westrand NLL-/Uitv.2020	0	3.400	0	-3.400	3.800.000	972.572	0	2.821.028	Nee
7220008 MLN-Transferium Westrand NLL-aank grond	0	0	0	0	465.000	338.179	0	126.821	Nee
7250002 NLL-Uitbreiding veerhalte/grond	0	0	0	0	320.000	307.463	0	12.537	Nee
7250003 NLL-Uitbreiding veerhalte/damwand	0	0	0	0	288.000	211.110	0	76.890	Nee
7250004 NLL-Uitbreiding veerhalte/ponton steiger	0	0	0	0	672.000	6.525	0	665.475	Nee
7250005 NLL-Uitbreiding veerhalte/inrichting	0	0	0	0	440.000	595	0	439.405	Nee
Investerings Recreatie en Toerisme:									
7340003 NP-Aanleg krib jachthaven Np 2019	250.000	3.000	0	247.000	0	26.070	0	220.930	Nee
7340004 MLW-De Alblasserpoort	53.834	2.088	0	51.746	0	179	0	51.567	Nee
Investerings Onderwijs:									
7420086 ARK-Overdracht school van SOHG 2020	0	0	0	0	735.000	735.000	0	0	Ja
7420110 GOK-Nieuwbouw OBS 2020	0	0	0	0	912.152	0	0	912.152	Nee
7420308 BL-Uitbreiding BBS 2020	0	0	0	0	671.767	0	0	671.767	Nee

Investering	Oorspronkelijk budget	Uitgaven t/m 2019	Inkomsten t/m 2019	Eindsaldo 2019	Budget 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant-budget 31-12-2020	Afgesloten
7420541 HBL-Bouw BBS	0	0	0	0	0	-50.454	0	50.454	Ja
7420542 HBL-Bouw 4e lokaal BBS	0	0	0	0	0	-27.129	0	27.129	Ja
7420543 HBL-Bouwkundige integratie BBS	0	0	0	0	0	-81.208	0	81.208	Ja
7420544 HBL-Grond BKS	0	0	0	0	0	-4.865	0	4.865	Ja
7420545 HBL-Grond BBS	0	0	0	0	0	-19.494	0	19.494	Ja
7420546 HBL-Grond schooltuintjes BBS	0	0	0	0	0	-5.218	0	5.218	Ja
7420561 NRD-Bouw BKS	0	0	0	0	0	-4.430	0	4.430	Ja
7420562 NRD-Verbouw BBS	0	0	0	0	0	-7.310	0	7.310	Ja
7420563 NRD-Bouw 4e lokaal BBS	0	0	0	0	0	-4.988	0	4.988	Ja
7420564 NRD-Bouw 5e lokaal BBS	0	0	0	0	0	-32.594	0	32.594	Ja
7420565 NRD-Uitbreiding BBS	0	0	0	0	0	-44.309	0	44.309	Ja
7420567 NRD-Brandveiligheidsinstallatie BBS	0	0	0	0	0	-2.012	0	2.012	Ja
7420843 HRN-Overdracht school van SOHG 2020	0	0	0	0	750.000	750.000	0	0	Ja
7420862 GSB-Overdracht school van SOHG 2020	0	0	0	0	500.000	500.000	0	0	Ja
7430008 GSL-Huisvest groepsgr verkl ict zorgvBBS	0	0	0	0	0	-208.009	0	208.009	Ja
7430010 GSL-Aanpassing ict en zorgverbreding BBS	0	0	0	0	0	-6.948	0	6.948	Ja
Investeringen Sport:									
7510005 NLL-Reconstructie ijsbaan 2019	20.500	1.000	0	19.500	0	1.000	0	18.500	Nee
7520263 GA-Renovatie voetbalveld 3 2019	110.000	24.426	0	85.574	23.100	80.297	0	28.377	Nee
7520301 NLL-Sportvelden 2012-grond	411.012	359.791	0	51.221	0	0	0	51.221	Nee
7520381 GSB-Sporthal Giessenburg	3.413.000	3.231.000	0	182.000	0	141.145	0	40.855	Nee
Investeringen Cultureel Erfgoed:									
7550060 NP-Aanpassingen stadhuis 2019	879.633	87.280	0	792.353	275.000	98.405	75.962	1.044.910	Nee
Investeringen Openbaar Groen:									
7570004 MLW-Vervanging openbaar groen 2018	56.000	4.000	0	52.000	0	5.012	0	46.988	Nee

Investering	Oorspronkelijk budget	Uitgaven t/m 2019	Inkomsten t/m 2019	Eindsaldo 2019	Budget 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant-budget 31-12-2020	Afgesloten
7570005 GSB-Park en openbare ruimten Doet Actief	2.884.369	450.669	0	2.433.700	105.131	1.925.401	0	613.331	Nee
7570006 MLW-Vervanging openbaar groen 2019	108.000	1.000	0	107.000	0	2.000	0	105.000	Nee
7570007 Vervanging openbaar groen 2020	0	0	0	0	87.000	34.886	0	52.114	Nee
Investerings Speelvoorzieningen:									
7570214 GSL-Speeltoestellen 2017	6.400	0	0	6.400	0	5.000	0	1.400	Nee
7570215 MLW-Verv. speelvoorzieningen 2018	224.866	225.866	0	-1.000	1.000	0	0	0	Ja
7570216 GSL-Speeltoestellen 2018	26.200	31.413	0	-5.213	5.213	0	0	0	Ja
7570217 GSL-Speeltoestellen 2019	61.530	14.096	0	47.434	0	9.191	0	38.244	Nee
7570218 MLW-Verv.speelvoorzieningen 2019	225.000	64.639	0	160.361	0	166.600	0	-6.239	Ja
7570219 HBL-Speeltuyn 't Hoog	27.900	0	0	27.900	0	2.000	0	25.900	Nee
7570222 GSL-Speeltoestellen 2020	0	0	0	0	57.822	50.155	0	7.667	Nee
7570223 MLW-Verv.speelvoorzieningen 2020	0	0	0	0	225.000	72.800	0	152.200	Nee
Investerings Watergangen/Duikers/Beschoeiingen:									
7570313 MLW-Duikers/beschoeiingen 2016	280.000	168.534	0	111.466	0	25.951	0	85.515	Nee
7570315 MLW-Duikers/beschoeiingen 2017	136.000	109.377	0	26.623	-26.623	0	0	0	Ja
7570319 ARK-Damwand Pruimendreef	106.600	79.728	0	26.872	0	3.000	0	23.872	Nee
7570320 SCH-Beschoeiing Nolweg	28.200	20.896	0	7.304	0	3.000	0	4.304	Nee
7570322 NP-Duikers/beschoeiingen kern 2018	50.000	3.000	0	47.000	0	2.000	0	45.000	Nee
7570323 MLW-Duikers/beschoeiingen 2018	177.000	65.816	0	111.184	0	41.435	5.650	75.399	Nee
7570324 GSL-Beschoeiingen 2018	106.900	0	0	106.900	0	4.176	0	102.724	Nee
7570325 GSL-Beschoeiingen 2019	55.000	1.000	0	54.000	0	5.000	0	49.000	Nee
7570326 MLW-Duikers/beschoeiingen 2019	227.000	2.000	0	225.000	0	97.481	0	127.519	Nee
7570327 Beschoeiing Doornkampstraat Schelluinen	7.000	0	0	7.000	0	0	0	7.000	Nee
7570328 Beschoeiing Kerkboomstraat Schelluinen	8.300	0	0	8.300	0	7.907	0	393	Nee
7570331 GSL-Beschoeiingen 2020	0	0	0	0	173.000	0	0	173.000	Nee

Investering	Oorspronkelijk budget	Uitgaven t/m 2019	Inkomsten t/m 2019	Eindsaldo 2019	Budget 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant-budget 31-12-2020	Afgesloten
7570332 MLW-Duikers/beschoeiingen 2020	0	0	0	0	227.000	1.349	0	225.651	Nee
7570503 MLW-Baggeren 2018	375.000	208.990	0	166.010	0	104.092	0	61.918	Nee
Investerings Dorpshuizen:									
7610042 BL-Renovatie dorps huis De Spil 2021	0	0	0	0	1.936.007	41.396	0	1.894.612	Nee
7610121 t/m 7610524 NRD-Dorps huis/Noorderhuis	7.637.950	7.010.530	192.730	820.150	0	285.193	0	534.957	Nee
7610141 t/m 7610144 HBL-Multifunctioneel centrum	7.577.740	6.478.796	25.500	1.124.444	0	23.159	0	1.101.286	Nee
7610161 SCH-Multifunctioneel centrum	1.055.000	1.574.932	0	-519.932	3.945.000	242.876	0	3.182.192	Nee
7610171 GO-verbouwing (horeca/keuken) Multistee	15.000	0	0	15.000	0	22.650	0	-7.650	Ja
Investerings Rioleringen:									
7720102 NLL-Riolering dijkversterking 2012	20.000	52.551	0	-32.551	41.267	8.715	0	0	Ja
7720103 LSV-Riolering dijkversterking 2013	580.000	120.212	91.842	551.630	-41.267	74.808	4.050	439.605	Nee
7720116 MLW-Vernieuwen drukriolering 2014	120.000	29.471	0	90.529	0	7.862	0	82.667	Nee
7720129 MLW-Drukriolering 2016	66.000	43.940	0	22.060	0	23.349	0	-1.288	Nee
7720133 MLW-Actualiseren BRP en vGRP 2017	69.000	34.931	0	34.069	0	24.212	0	9.857	Nee
7720134 MLW-Rioolgemalen 2017	74.365	75.365	0	-1.000	1.000	0	0	0	Ja
7720137 MLW-Drukriolering 2018	54.000	20.687	0	33.313	10.953	23.836	0	20.430	Ja
7720138 MLW-Vacuümriolering 2018	50.000	50.514	0	-514	514	0	0	0	Ja
7720139 MLW-Rioolgemalen 2019	49.000	3.000	0	46.000	0	5.000	0	41.000	Nee
7720140 MLW-Onderzoek mechanische riolering 2019	50.000	2.000	0	48.000	0	22.000	0	26.000	Nee
7720143 MLW-Vacuümsysteem Vlietbrug OT 2019	100.000	20.418	0	79.582	0	70.655	0	8.927	Nee
7720144 MLW-Drukriolering 2019	102.000	4.000	0	98.000	0	7.000	0	91.000	Nee
7720145 BL-Bleskensgraaf Hofwegen 2019	150.000	18.316	0	131.684	-115.000	10.787	0	5.896	Nee
7720180 GSB-Riolering Peursumseweg 2e fase	2.500	2.000	0	500	-500	0	0	0	Ja
7720185 GSL-Relining en deelreparaties 2016	184.000	12.000	0	172.000	0	103.482	0	68.518	Nee
7720186 GSL-Waterplan 2016	102.700	1.000	0	101.700	0	104.500	0	-2.800	Ja
7720188 GSL-Renovatie 100 minigemalen 2017	958.500	564.968	0	393.532	0	9.000	0	384.532	Nee

Investering	Oorspronkelijk budget	Uitgaven t/m 2019	Inkomsten t/m 2019	Eindsaldo 2019	Budget 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant-budget 31-12-2020	Afgesloten
7720189 GSL-Relining en deelreparaties 2017	204.200	5.605	0	198.595	0	15.000	0	183.595	Nee
7720190 GSL-Waterplan 2017	101.500	0	0	101.500	0	46.036	0	55.464	Nee
7720192 GSL-Relining en deelreparaties 2019	203.000	0	0	203.000	0	10.000	0	193.000	Nee
7720193 GSL-Waterplan 2019	101.150	0	0	101.150	0	1.000	0	100.150	Nee
7720194 Incidentenplan riolering	5.000	0	0	5.000	0	0	0	5.000	Nee
7720196 Opheffen lozingsproblematiek	100.000	0	0	100.000	0	4.000	0	96.000	Nee
7720201/7720197 GSL-Investeringen riolering 2020	0	0	0	0	724.900	89.796	0	635.104	Nee
7720203 HBL-Riolering Hofstede/Schoolstraat 2020	0	0	0	0	120.000	5.000	0	115.000	Nee
7720210 MLW-Rioolgemalen 2020	0	0	0	0	67.000	1.000	0	66.000	Nee
Investeringen Milieubeheer:									
7740001 Uitk.reg woningen onder hoogsp.leidingen	0	3.116.521	3.119.464	2.943	0	1.220.688	1.229.962	12.218	Nee
Investeringen Begraafplaatsen:									
7750505 Bouwkundige aanpassingen begraafplaatsen	485.100	50.277	0	434.823	0	0	0	434.823	Nee
7750506 Civiele aanpassingen begraafplaatsen	623.050	151.937	0	471.113	0	25.996	0	445.117	Nee
7750507 Beplanting begraafplaatsen	75.100	7.013	0	68.087	0	2.000	0	66.087	Nee
7750603 MLW-Vervanging 5 graflijten 2017	28.000	0	0	28.000	0	0	0	28.000	Nee
7750605 Materiaal begraafplaatsen 2020	0	0	0	0	17.500	3.000	0	14.500	Nee
Totaal	71.625.944	46.808.533	3.595.886	28.413.297	39.955.942	16.306.149	2.121.054	54.185.260	

Toelichting overschrijding investeringen groter dan €10.000

Over het verloop van investeringen informeren we de gemeenteraad conform artikel 6 en 7 van de financiële verordening periodiek, bij de Zomernota en de Eindejaarsnota. Daarbij doen we voorstellen over het afsluiten van investeringen en het verwerken van tussentijdse bijstellingen van kostenramingen. Hierna zijn, mede in het kader van de begrotingsrechtmatigheid, een zevental in de jaarrekening 2020 verwerkte overschrijdingen

> € 10.000 toegelicht.

Investering	Restant totaal	Toelichting
7040178 MLW-vervanging Citroën/Jumper 2021	-29.545	Deze vervanging is voor het jaar 2021 (bij de begroting 2021) geraamd tot een bedrag van € 30.000. De vervanging heeft, al in 2020 plaatsgevonden. In onderhandeling met een leverancier zijn 5 voertuigen ineens tegen gunstige voorwaarden vervangen.
7040178 MLW-vervanging Citroën/Jumper 2021	-28.914	Deze vervanging is voor het jaar 2021 (bij de begroting 2021) geraamd tot een bedrag van € 30.000. De vervanging heeft, al in 2020 plaatsgevonden. In onderhandeling met een leverancier zijn 5 voertuigen ineens tegen gunstige voorwaarden vervangen.
7040178 MLW-vervanging Citroën/Jumper 2021	-33.125	Deze vervanging is voor het jaar 2021 (bij de begroting 2021) geraamd tot een bedrag van € 30.000. De vervanging heeft, al in 2020 plaatsgevonden. In onderhandeling met een leverancier zijn 5 voertuigen ineens tegen gunstige voorwaarden vervangen.
7040534 ICT Vervanging smartphones 2021	-10.575	Een aantal smartphones, waarvoor de vervanging was voorzien in 2021 en waarvoor in de Begroting 2021 een investeringsbudget van € 144.300 beschikbaar is gesteld, heeft al in 2020 plaatsgevonden.
Project Bouwweg Langerak-Zuid	-231.316	Voor dit langlopende project is verzuimd in de Begroting 2020 het voor 2020 voorziene investeringsbudget op te nemen. De overschrijding is daarmee onrechtmatig, maar niet veroorzaakt door meerkosten en/of tegenvallers in het project. In de Zomernota 2021 zal het investeringsbudget alsnog worden aangepast.
Project Winkelcentrum Nieuw-Lekkerland 2015	-49.167	De overschrijding van 2% is veroorzaakt door onvoorziene reparaties aan de riolering en extra kosten voor de openbare verlichting in verband met het aanpassen van kabels en leidingen.
7210040 GA-Wegen Gruttostraat/Fuutlaan 2016	-127.719	Er volgt nog een subsidie-inkomst van € 125.000 ter dekking van de overschrijding. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening was dit nog niet zeker. Inmiddels is bevestigd dat de gemeente de subsidie in 2021 zal ontvangen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Coronacrisis

In het voorjaar van 2020 zijn we in ons land geconfronteerd met het coronavirus. Het Rijk nam vanaf dat moment steeds verdergaande beperkende maatregelen om de gezondheid van de burgers te beschermen. Deze maatregelen hebben grote gevolgen voor de economie. Hoewel het Rijk met een noodsteunpakket de ondernemers ondersteunt, blijft er onzekerheid hoe lang dit gaat duren. Om deze reden is op balansdatum niet aan te geven wat hiervan de invloed op de hoogte van de balansposten zal zijn. In de zomernota, de kadernota en de programmabegroting 2021 wordt hierover een meer actueel beeld gegeven.

Nota Reserves & Voorzieningen

Op 26 januari 2021 is door de gemeenteraad een nieuwe Nota Reserves & Voorzieningen 2021 vastgesteld. De hieruit voortvloeiende herschikking van reserves en voorzieningen wordt verwerkt in 2021 en is dus nog niet in deze jaarstukken 2020 verwerkt. Wel zijn voorziening brandweerpersoneel en de voorziening Voor- en vroegschoolse educatie opgeheven in deze jaarrekening, maar dat staat los van de vastgestelde nota.

Overzicht Programma's met taakvelden

Programma 1 Wonen en leven in Molenlanden

T03 Beheer overige gebouwen en gronden
T11 Crisisbeheersing en Brandweer
T12 Openbare orde en veiligheid
T51 Sportbeleid en activering
T52 Sportaccommodaties
T53 Cultuurpresentie,-productie, participatie
T54 Musea
T55 Cultureel erfgoed
T56 Media
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (gedeeltelijk)
T75 Begraafplaatsen
T81 Ruimtelijke Ordening
T82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)
T83 Wonen en bouwen

Programma 2 Verkeer en vervoer in Molenlanden

T21 Verkeer en vervoer
T22 Parkeren
T25 Openbaar vervoer

Programma 3 Samenleven in Molenlanden

T41 Openbaar basisonderwijs
T42 Onderwijshuisvesting
T43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
T61 Samenkracht en burgerparticipatie
T62 Wijkteams
T63 Inkomensvoorzieningen
T64 Begeleide participatie
T65 Arbeidsparticipatie
T66 Maatwerk-voorzieningen (WMO)
T67 Maatwerkdienst-verlening 18+

T672 Maatwerkdienst-verlening 18-
T681 Geëscaleerde zorg 18+
T682 Geëscaleerde zorg 18-
T71 Volksgezondheid

Programma 4 Beter omgaan met ons gebied

T72 Riolering
T73 Afval
T74 Milieubeheer

Programma 5 Werken en recreëren in Molenlanden

T31 Handel, ambacht en industrie
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
T33 Bedrijfsloket en -regelingen
T34 Economische promotie
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (gedeeltelijk)

Programma 6 Dichtbij Molenlanden

T01 Bestuur
T02 Burgerzaken

Overige

T04 Overhead
T05 Treasury
T061 OZB woningen
T062 OZB-niet woningen
T064 Belastingen Overig
T07 Alg uitkering en ov uitkering Gem fonds
T08 Overige baten en lasten
T09 Vennootschapsbelasting (VpB)
T010 Mutaties reserves

Bijlage: Rapportage interbestuurlijk toezicht

Deze rapportage intergemeentelijk toezicht is ter beoordeling aan de provincie Zuid-Holland aangeboden.

Financiën		TOELICHTING
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht in de begroting 2021 en/of het laatste jaar van de meerjarenraming 2022-2025	Groen	De uitkomst van de begroting laat over 2021-2024 een positieve begrotingsuitkomst zien. Wel is tot een aantal bezuinigingen besloten die de komende jaren tot lastendalingen moeten leiden.
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee	
Ruimtelijke ordening		TOELICHTING
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland.	Oranje	De gemeentelijke bestemmingsplannen voor het buitengebied en de dorpskernen zijn enkele jaren geleden opgesteld. Die zijn niet aangepast aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland. Echter, wanneer wij van deze plannen afwijken (bijvoorbeeld door middel van een postzegelbestemmingsplan) wordt rekening gehouden met de Omgevingsverordening Zuid-Holland. Er wordt beargumenteerd dat voldaan wordt aan dat beleid.
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee	Het komende jaar gaan wij aan de slag met onze gemeentelijke Omgevingsvisie. Hierover zullen we ook corresponderen met onze collega's van de provincie Zuid-Holland.
Omgevingsrecht		TOELICHTING
Voor zowel de milieutaken als de bouw- en woningtoezichtstaken zijn tijdig een beleidsplan VHT (vóór 15 mei 2020), het uitvoeringsprogramma (vóór 1 februari 2020) en de evaluatie (vóór 1 mei 2020) vastgesteld en met de jaarrapportage over de uitvoering bekend gemaakt aan de gemeenteraad. Binnen twee maanden na vaststelling wordt hierover mededeling gedaan aan de provincie Zuid-Holland.	Rood	In 2020 is een compleet nieuw beleidsplan VTH gemaakt 2020 - 2024 samen met een productenhandboek. Tevens is er een uitvoeringsprogramma gemaakt. Dit is echter pas na de zomer 2020 aangeleverd. Het jaarverslag 2019 werd in mei aangeleverd.
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee	Voor 2021 staat alles op de rails. Het uitvoeringsprogramma 2021 is voor 1 februari bij u aangeleverd. De evaluatie 2020 zal voor 1 mei 2021 samen met het beleidsplan worden ingediend, zodat we voor 2021 volledig voldoen.
Monumentenzorg		TOELICHTING
De gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie met betrekking tot de (rijks)monumenten	Groen	De Erfgoedcommissie Molenlanden vergadert maandelijks en beoordeelt de aanvragen voor rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten.

Is er reden voor extra aandacht?	Nee	
----------------------------------	-----	--

Archief- en informatiebeheer		TOELICHTING
Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde	Oranje	2020 stond in het teken van een planning voor de toekomst na de herindeling. Een aantal taken dat gepland stond voor 2020 is niet allemaal uitgevoerd. Deze zijn niet vervallen maar worden in een andere vorm opgepakt. Taken voor 2021: - opzet en invoeren van een kwaliteitssysteem. De theorie is deels gereed, in 2021 wordt het geïmplementeerd; - voorbereiding implementatie Wet WOO; - starten met het afsluiten van de archieven van de voormalige gemeenten Molenwaard en Giessenlanden; - continueren informatiebeheerplan.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	
Huisvesting Vergunninghouders		TOELICHTING

De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand	Rood	Gevraagde informatie	Stand van zaken
		Achterstand per 1 januari van het verantwoordingsjaar	15
		Fase interventieladder op 1 januari	Informatie opvragen en valideren
		Taakstelling eerste halfjaar van het verantwoordingsjaar	14 (inclusief achterstand 29)
		In het eerste halfjaar gehuisveste vergunninghouders	14
		Achterstand per 1 juli van het verantwoordingsjaar	15
		Fase interventieladder op 1 juli	Informatie opvragen en valideren
		Taakstelling tweede halfjaar van het verantwoordingsjaar	17 (inclusief achterstand 32)
		In het tweede halfjaar gehuisveste vergunninghouders	15
		Achterstand per 31 december van het verantwoordingsjaar	17
		Fase interventieladder op 31 december	Afspraken maken over acties en termijnen
		Toelichting	

De administratie van COA en gemeente lopen niet gelijk. Hierdoor is er verschil in aantallen. COA/PZH gaat uit van achterstand van 17, gemeente komt uit op 8. Verschil lijkt veroorzaakt doordat administratie trager loopt bij COA. Datum van huisvesting is bepalend, dus die houden wij als gemeente aan.

Is er reden voor extra aandacht?

Nee

We zijn al in goed overleg met de toezichthouder van de provincie en het COA.